
3 1761 07979798 1

TIL MEDBORGERE.

FORNØDEN OPLYSNING OM DEN IMOD MIG ANLAGTE JUSTITSSAG.

AF

BARON G. A. GEDALIA.

KJØBENHAVN.

ANDR. SCHOUS FORLAG.

TRYKT HOS O. C. OLSEN & Co.

1881.

399

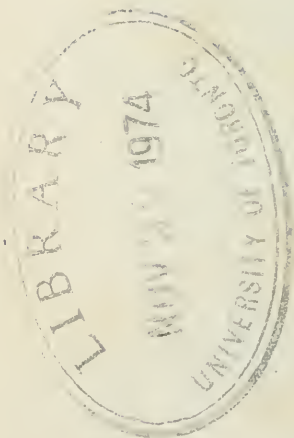
Til Medborgere.

Fornøden Oplysning om den imod mig anlagte Justitssag.

Af

Baron G. A. Gedalia.

Kjøbenhavn.
Andr. Schous Forlag
1881.

O. C. Olsen & Co. Kjøbenhavn.

Ifølge den nuværende Lovgivning i Danmark og den Praxis, der er indført i den kriminelle Proces, kan en Kriminalretsassessor, Politimester eller Birkedommer arrestere Enhver, som bliver anklaget paa Mistanke. Det er vel at antage, at Lovgivningsmagten herved er gaaet ud fra den Forudsætning, at en saadan vidtstrakt Myndighed er en Nødvendighed, for at disse Dommere gjennem Arresten skulle kunne sikkre sig Vedkommendes Tilstedeværelse og forhindre ham i ved Flugt at søge at undgaae den fortjente Straf, hvis Mistanken viser sig grundet.

Men Lovgivningsmagten maa samtidig være gaaet ud fra en anden Forudsætning, den nemlig, at Dommeren er sig det store Ansvar bevidst, som følger af hiin vidtstrakte Myndighed, og først efter moden Overveielse af ethvert berettiget Moment vil benytte den Magt, der saaledes er lagt i hans Haand, men navnlig ikke hensynsløst og letsindigt udstede et Arrestdekret mod hæderlige og ansete Mænd paa løse eller vel endog interesserede Angivelser af uvederhæftige og for deres Medborgere obscure Personer, saaledes at det skinner igjennem den af Anklagerne til „Rapporten" afgivne Forklaring, at hele Klagen er greben ud af Luften eller skriver sig fra Personer, der maa være medskyldige i Forbydelsen, fordi denne Forbrydelse ellers slet ikke

kunde være begaaet. At den største Besindighed og Hensynsfuldhed her udkræves fra Dommerens Side før han foretager et saa yderligt Skridt, som Udstedelsen af et Arrestdekret er, vil jo af sig selv være indlysende for Enhver, thi hver Mand kan jo ikke andet end antage, at naar en agtet og mellem sine Medborgere anseet Mand bliver belagt med Arrest, saa maa Dommeren have stærke Beviser paa hans Brøde, og denne Antagelse fra det store Publikums Side maa jo grændse til Vished, naar Arrestdekretet udstedes imod den Paagjældende, uden at Dommeren har givet sig Tid til efter en forudgaaet Anholdelse nøie, besindigt og hensynsfuldt at overveie, hvorvidt der virkelig er tilstrækkelig Føie til at gribe til dette Middel. Thi det kan jo ikke falde Nogen ind at troe, at en Dommer ikke skulde være sig det store Ansvar bevidst, som han paadrager sig ved at udstede et Arrestdekret mod agtede Mænd, naar Mistanken maatte vise sig ugrundet, og det fordi en Arrest aldeles kan ødelægge et hidtil agtet Navn og Familiens Fremtid, sætte den Paagjældende ud af Virksomhed og opløse et hidtil lykkeligt Familieliv, uden at der foreligger Skygge af Brøde fra Anklagedes Side. Man sige ikke: „ved Frifindelsen faar Anklagede Opreisning“, thi deels vil der jo ofte hengaa længere Tid inden Frifindelsesdommen falder, og i al denne Tid hviler der altid en halv Vanære over den Ulykkelige, fordi Udfaldet ikke kan vides af Publikum, og de fleste Mennesker ere mest tilbøielige til at tro det Værste. Men ikke engang selve Frifindelsen medfører nogen virkelig Opreisning; den ødelagte Virksomhed kan ikke erstattes, Familiens Adsplittelse heller ikke, og de undergaaede Lidelser ville virke udover Frifindelsen, for ikke at tale om, at navnlig Almuen er tilbøielig til, trods al Frifindelse, at kaste Skygge over en Mand, som har været arresteret.

Sagen stiller sig anderledes, naar „den Sigtede“ har et daarligt Navn eller tidligere har været straffet for

vanærende Forbrydelser eller oftere været i Kollision med Loven, thi her ligger Samfundets Pligt til Selvforsvar klart for, og deels vil en ubeføiet Arrest i dette Tilfælde ei kunne have de samme sørgelige Følger, særlig fordi der alt iforveien har hvilet en Skygge over den Paagjældendes Navn. Vel staar det Enhver frit for at appellere et Arrestdekret, men denne Frihed anseer jeg for en reen Fiktion, fordi en saadan Protest imod Dommerens Kjendelse vil stille Arrestanten i et for ham ugunstigt Forhold til Dommeren, da denne jo ikke er andet end et Menneske; og da han leder Forhørerne til Protokollen, vil en saadan Appel kunne faae en skjæbnesvanger Betydning for Arrestanten, fordi det ligger i Sagens Natur, at Dommeren vil opbyde Alt for at redde sin juridiske Ære, og det er jo ikke givet Enhver at kunne bedømme den juridiske Betydning af det, Dommeren lader føre til Protokols, og naar denne befrygter, at Arrestdekretet kunde blive underkjendt, vil han i Mellemtiden kunne finde en Anledning til at udstede et nyt Arrestdekret, en Anledning, der vil fremstille sig af sig selv, naar f. Ex. Anklagere og Vidner ere de samme Personer.

Og skjøndt en Appel i saadanne Sager skal nyde hurtig Fremme, vil der dog altid hengaa nogen Tid før Kjendelsen falder, og der gives jo ogsaa Tider, hvor Høiesterets Medlemmer have Ferie.

Og de Mænd, som skulde paasee, at Intet føres til Protokols uden hvad Arrestanten virkelig har meent med sin Forklaring, og som tillige skulde være en Garanti for, at Alt gaar rigtig til — de saakaldte Retsvidner — ere i Almindelighed en Politibetjent og en eller anden udlevet Mand, altid uden juridisk Dannelse, og som Følge heraf uden Indsigt i hvad Betydning Dommeren kan lægge i Arrestantens Forklaring; men selv om de ikke led af denne Mangel, vilde de paa Grund af den Maade, hvorpaa de ansættes, nemlig af selve Rettens Justitiarius, ikke kunne optræde mod

Dommeren, fordi de ere Rettens Underordnede; og noget Lignende gjælder om Protokolføreren, der vel ansættes af Justitsministeren, men i Reglen hverken vil finde sig forpligtet eller berettiget til at optræde mod Dommeren, naar denne dikterer et for Arrestanten uheldigt, men for Vidnerne heldigt Udtryk til Protokollen.

Naar denne Institution skulde have nogen Betydning, maatte hine Retsvidner være Mænd med juridisk eller i alt Fald med større almindelig Dannelse, valgte af Rigsdagen eller Borgerrepræsentationen paa Omgang mellem uafhængige Mænd, enten lønnede af Staten, eller udførende dette Hverv som en Hæderspost, hvad det i Virkeligheden kunde blive. Men den eneste virkelige Garanti, der kan gives en Tiltalt eller Arrestant mod Dommerens Vilkaarlighed, er den, at han faaer Ret, som det andetsteds er Tilfældet, til at lade sin juridiske Konsulent tilkalde og være tilstede ved Forhørerne for at paasee, at Alt gaaer rigtigt til, og at Protokollen bliver et tro Udtryk af Arrestantens Forklaring.

Den juridiske Konsulent burde ogsaa være berettiget til at opkaste Kontraspørgsmaal til Vidnerne ligesom i civile Sager.

Vidnerne burde ogsaa aflægge Eden førend de afgive deres Forklaring, thi det er ikke altid givet, at Vidnerne have Kundskab om, at de skulle beedige deres Forklaring, og naar Dommeren nu efter Forklaringen forlanger Edsaflæggelse, driste de sig ikke altid til at tilbagekalde deres Forklaring, selv om den ikke maatte være ganske overeensstemmende med Sandheden, af Frygt for at blive anklagede og straffede for falsk Forklaring for Retten. Arrestanten burde ogsaa have en forholdsmæssig Erstatning efter uvillige Mænds Skjøn, skjøndt Fastsættelsen af en mere betydelig Skadeserstatning ganske vist vilde mere skade end gavne Arrestanten uden samtidig Indførelse af slige Garantier imod Dommerens Vilkaarlighed. Thi uden

dette vilde Dommeren komme i den vanskelige Stilling at maatte varetage tvende Factorers Interesser, for det første sin egen juridiske Æres, dernæst Statens eller Anklagerens Tarv, forsaavidt denne Sidste efter Loven er pligtig at deponere en saadan Kaution, og vilde Dommeren af disse Grunde opbyde hele sin juridiske Kløgt for ikke at staa kompromitteret. Dommeren bør utvivlsomt heller ikke deeltage i Voteringen i de Sager, i hvilke han har ledet Forhørerne, thi han vil herved lettelig, mulig uden eget Vidende, ledes til at paavirke de andre Dommere til Skade for en Tiltalt eller Arrestant. Ligeledes burde en Dommer aldrig kunne udstede et Arrestdekret paa Mistanke, men kun naar Vedkommende er greben paa fersk Gjerning, i modsat Tilfælde bør et Arrestdekret kun kunne udstedes af Dommeren i Forening, med Rettens Justitiarius, eller to af dens ældste Assessorer.

Naar jeg har tilladt mig at paapege de Garantier, som ere uundgaaelig nødvendige for at sikkre en Anklaget mod Vilkaarlighed fra Dommerens Side i kriminelle Sager, saa er jeg bleven ledet hertil ved at fæste Tanken paa den Fremgangsmaade, som i andre civiliserede Lande, England, Frankrig og vort Naboland Sverrig, følges ved Behandlingen af kriminelle Sager.

Hist kan ikke blot enhver Anklaget eller Arrestant forlange sin juridiske Konsulent ved et ethvert Forhør tilkaldt for at paasee, at Dommeren ikke ved Forhøret lader tilføre Protokollen andet end hvad Arrestanten virkelig har kunnet mene med sin Forklaring, men hertil kommer, at Forhørerne foregaae offenlig i Edsvornerettens Nærværelse; men, hvad der er det vigtigste af Alt, Ingen kan blive arresteret paa Mistanke uden under særlig graverende Omstændigheder, medens Anklageren er pligtig til forud at deponere betydelige Summer, og, hvis det viser sig, at han har taget feil og at Anklagen er ubeføiet, er han pligtig at yde

den Forurettede en klækkelig Erstatning, der i visse Tilfælde kan være overordenlig omfattende. I England er den Anklagede altid stillet lige med Klageren indtil hans Brøde er bevist; her derimod bliver i Reglen den Anklagede a priorei betragtet som Forbryder. Hvad særlig angaaer vort Naboland Sverrig, da tør ingen Dommer belægge en uberygtet svensk Mand med Arrest paa Mistanke, naar han ikke har virkelige Fakta at støtte sig til, og kun naar Straffen kan blive 2 Aars Tvangsarbeide. Naar en Tiltalt eller Arrestant erklærer sig ude af Stand til at fatte Betydningen af Forhøret til Protokollen, er ikke blot han selv berettiget til at forlange juridisk Bistand tilkaldt, men Dommeren selv er forpligtet til at foranledige saadant. Dommeren tør heller ikke optræde med Vrede, hverken imod den Ene eller den Anden, da han ellers kan ledes til at forurette en af Parterne.

Fremdeles vælger Rigsdagen en „Justitsombudsmand" (ligesom Regjeringen vælger en Justitskansler) til at værne om Lovens Overholdelse og strengt at paasee, at ingen Dommer handler vilkaarligt eller berøver nogen Mand hans Frihed uden fyldestgjørende Grund. Og Rigsdagen gjennemgaar paa sin Side i hver Samling Justitsombudsmandens lovbefalede Indberetning til Samme, og naar der foreligger en Klage til Justitsombudsmanden fra en Arrestant eller Anklaget over formentlig Forurettelse fra en Dommers Side, og Ombudsmanden ikke har fundet Føie til at desavouere Dommeren, skal han ikke desto mindre anføre saadant i sin Indberetning til Rigsdagen, for at denne selv skal kunne skjønne om Klagen har været begrundet eller ikke. Det er saaledes ikke længere siden end i November Maaned 1879, at de offenlige Blade meddeelte, hvorledes Ombudsmanden har foranlediget en Dommer tiltalt for at have belagt en Mand med Arrest uden tilstrækkelig Grund, og det skeer ikke saa

sjeldent, at en Dommer bliver suspenderet for lignende Forseelser, og idømt Skadeserstatning.*)

At Forhørerne i Sverrig foregaa offenlig og under al den Garanti, som Offenligheden frembyder, turde efter det Foregaaende følge af sig selv. I Amerika maa Anklageren ligeledes betale den Anklagede stor Skadeserstatning, naar det viser sig, at Anklagen har været ubeføiet, ligesom en Arrestant straks ved Forhørernes Begyndelse kan forlange sig frigiven mod Caution, naar Sagen netop ikke dreier sig om en Capital-Forbrydelse.

Og det er jo ganske naturligt, at der saa ofte kan forekomme Misgreb, naar det ikke blot er de ældre erfarne Dommere, der have aflagt Prøve paa hensynsfuld Omtanke, som man har givet en, andetsteds ukjent vidtstrakt Myndighed, men enhver Dommer uden Undtagelse. Man kan formentlig ikke forlange andet af Mænd, som fra Fuldmægtig i et Ministerium eller en anden lignende underordnet Stilling gjøres til Dommere og dermed raadige over Mands Ære og Velfærd. Thi hvor gode Jurister de Paagjældende end kunne være, saa mangle de dog Erfaring og Indsigt samt det rette praktiske Blik, som kun vindes ved Øvelse og Prøvelse i Livets Skole. Som det vil sees, tages jo her slet intet Hensyn til, at de Paagjældende kunne

---

*) For nogen Tid siden har Justitsombudsmanden beordret Advokatfiskalen at anlægge Sag mod Landshovding og Sekretær i Kronobergs Lehn, for at have til dansk Politi midlertidig udleveret en svensk Undersaat, der var mistænkt for paa dansk Grund, at have begaaet Drab paa en Landsmand. Fremdeles hedder det i svenske Blade af 21. Januar f A., at Justitsombudsmanden af nogle og halvfemsindstyve til ham indkomne Klager over formentlige Overgreb fra Dommeres Side har godkjendt ikke mindre end 45 af disse, med Tilfoiende, at det er „et frit Folks helligste og ukrænkeligste Ret, at Statsmagten drager Omsorg for at værge det mod Vilkaarlighed fra Dommeres Side."

være tilbøielige til Hensynsløshed, eller til at nys ansatte Mænd, som det i Reglen gaar, ere ivrige i Tjenesten, noget som efter en berømt Franskmands Formening i det Høieste kan tilgives Retsbudet.

En ung Dommer vil gjøre sig bemærket, ønsker sig omtalt som en dygtig Mand, der er værdig til hurtig Forfremmelse; han higer efter at tjene sine Sporer, at gjøre en god Debut og betænker ikke, at han muligviis spiller „Va banque“ paa anden Mands Bekostning. Thi, gaaer det godt, saa venter ham de attraaede Laurbær, og gaaer det galt, nu, saa løslader han Arrestanten, og hermed er den Sag forbi, thi som Dommer kan man Intet gjøre ham, og den Ulykke, han har bragt f. Ex. over en agtet Familie, er jo „Noget, som ikke kan undgaaes og som „Sagens Natur fører med sig.“

Men lad os nu gaa et Skridt videre og tænke os — det er i Sandhed baade tænkeligt og muligt — at en Mand staar overfor tre — fire af sine egne lønnede Folk, der have sammensvoret sig for at bringe Principalen i Ulykke og derefter indtage hans Plads, uden at Dommeren har havt tilstrækkelig Erfaring, Menneske- og Verdenskundskab til strax at have havt det rette Indseende i Sagens virkelige Sammenhæng; fremdeles at disse Individer til den Ende fremføre falske Anklager, at disse falske Anklagere samtidig optræde som Vidner og i denne Egenskab fremkomme med den ene løgnagtige Forklaring efter den anden, saa at Dommeren staar slaaet og overfor Arrestanten erkjender, at man fra flere Sider har misbilliget hvad „vi“ have foretaget mod ham, saa bliver Dommerens Stilling, hvor personlig elskværdig han end kan være, en anden overfor de falske Vidner, end den vilde været, hvis han ikke for seent havde indseet det store Misgreb overfor Anklagede, eller Loven havde været som den er i andre civiliserede Lande, hvor den sætter en Skranke mod Dommerens Vilkaarlighed eller Umodenhed. Man vil indrømme, at en saadan Skranke „ifølge

Sagens Natur" vilde være fuldt saa meget i Dommerens, som i alle Andres Interesse, fordi han da slet ikke vilde kunne komme i den falske Stilling, hvori han desværre under vor nuværende Lovgivning saa ofte kommer. — Og jeg vilde ikke have lidt ganske forgjæves, naar den Sag, som jeg nu vil forelægge Almenheden, maatte bidrage til, at man i vort Fædreland om ikke alt for lang Tid vilde søge at ændre Lovgivningen i Samklang med andre Landes Love i denne Retning, for at værne om den personlige Frihed, uden hvilken alle andre jordiske Goder kun have lidet eller intet Værd. — Efterat dette var skrevet, er mit Haab alt forsaavidt gaaet i Opfyldelse, som Regjeringen har forelagt Rigsdagen i indeværende Session omfattende Forslag til en fuldstændig Retsreform, og Regjeringen har samtidig gjort enhver, ogsaa min Kritik, af den bestaaende kriminelle Procesordning her tillands overflødig, idet Motiverne til hine Lovforslag (see Dr. juris. Sylows Artikkel i Berlingske Tidende Fredagen den 31. Decbr. f. A.) indeholder „en knusende Kritik af det bestaaende Inqvisitionssystem", der medfører „en absolut skrigende Uret imod den Sigtede". — Jeg har desværre haft Leilighed til at overbevise mig om Sandheden heraf; gid jeg være den Sidste, der bliver Gjenstand for den danske Criminelproces's „skrigende Uret mod den Sigtede."

Den paagjældende Sag forholder sig saaledes:

I min Forretning havde jeg to Bogholdere, en Hr. Ludvig Hundrup og en indfødt Tydsker ved Navn Kentzler. For denne Sidste interesserede min daværende Compagnon, Fru Otto, sig meget og skjænkede ham sin særlige Yndest, indbød ham til sine Selskaber og gjorde ham Presenter, medens det øvrige Kontorpersonale ikke kunde glæde sig ved en lignende Opmærksomhed fra Fruens Side. Det laa hende meget paa Sinde, at see hans Forhold forbedrede saaledes, at han kom til at indtage en særlig Stilling paa Kon-

toret, og i Overeenstemmelse hermed udtalte hun ofte for mig sit Ønske om, at han trods de daarlige Tider skulde have en høiere Løn (uanseet, at jeg alt tidligere havde forhøiet denne 2 Gange, og at hans Arbeidstid var kortere end de Andres), at han kun burde kunnė opsiges med et Aars Varsel, og dette kun i November Maaned, ja senere forlangte hun, at han særlig skulde varetage hendes Interesser. Skjøndt jeg selvfølgelig ikke kunde andet end føle mig saaret ved et saadant Forlangende, hvis Grunde ikke vare mig klare, satte jeg mig dog ikke bestemt imod det sidste Forlangende af Hensyn til Fruens varme Inetresse for den Paagjældende. Da jeg imidlertid nægtede at gaa ind paa Fruens andre Ønsker, opstod den Tanke hos Kentzler, at tvinge mig til at stille mig under hans og Ludvig Hundrups Admistration i Forening.

Til den Ende skammede de sig end ikke ved at indlade sig med den bekjendte Kollektør Meinert Ruben, hvis Søn særlig paa deres Ønske var afskediget fra min Forretning, og tilstillede ham i Overeensstemmelse hermed et Brev, som har været fremlagt i Retten og som gik ud paa at fremstille mig som en latterlig Person, der ikke egnede sig til at lede en Forretning.

Brevet naaede ikke sin Hensigt, thi intet Blad vilde nedlade sig til at optage det paa Grund af dets skammelige Indhold og utilbørlige Form. Der stod saaledes ikke andet tilbage for de Paagjældende end at tage deres Tilflugt til falske Beskyldninger imod mig, for igjennem saadanne Midler at komme til at indtage min Plads.

Hvis dette imidlertid skulde lykkes, kunde det ei skee ved Kentzler alene, men ogsaa den anden Bogholder, Ludvig Hundrup, maatte optages i Komplottet, som Fru Otto efter Evne støttede. Hundrup overtog da den særlige Rolle overfor mig at vise en meget stor Interesse for min Person i alle Henseender. Da

en Vexelmægler Emil Johansen, som i det Hele havde arbeidet 4 Aar i min Forretning, for kort Tid tilbage havde etableret sig med en Vexelerer, Hr. Sophus Philipsen, fik jeg Anledning til paa mit Bogholderkontor at udtale min Misbilligelse med hans Opførsel imod mig. Dette bragte Hundrup, som kort forinden havde meddelt mig, at ogsaa han havde Grund til Misfornøielse med Johansens Færd mod mig og derfor ikke vilde staae i nogensomhelst Forbindelse med ham, strax til dennes Kundskab, men i andre og stærkere Udtryk end jeg havde brugt. Følgen heraf blev en Retssag mellem Johansen og mig, og en stærk Tilbøielighed fra hans Side til at skade mig paa alle Maader.

Komplottet bestaaer derfor fra dette Øieblik af Fru Otto, Kentzler, Ludvig Hundrup og Emil Johansen, men det skulde yderligere styrkes ved en ny Tilgang. Denne bestod af ingen Anden end den ovenfor omtalte unge Mand ved Navn Edvard Ruben. Skjøndt nu denne unge Person, som ovennævnt, var bleven afskediget af min Forretning, særlig paa Opfordring af de 3 Kommis'er, af hvilke navnlig Johansen skriftlig havde opfordret mig til at afskedige ham, hvilken Skrivelse er i mit Værge, idet han ellers, ifølge Rubens senere Meddelelse til mig, selv maatte forlange sin Afsked, søgte de dog, saasnart han havde forladt mit Kontor, at forlokke ham til at gaa med i Komplottet imod mig ved at love ham en ny Ansættelse paa Kontoret, naar jeg kom under deres Administration, og dette Løfte har Hundrup gjentaget for ham efter min Arrestation.

Ruben blev derfor anmodet om at indfinde sig paa Kontoret paa Tider, hvor man vidste, at jeg var fraværende, i Almindelighed i Middagsstunden, og her foreslog man da det unge Menneske at tilskrive Fru Otto et Brev, som de Sammensvorne vilde koncipere for ham, med saadanne Beskyldninger imod mig, som Fru Otto ifølge deres Udtalelse var enig med dem i,

ligesom Fru Otto bestemt havde udtalt Ønsket om at modtage et saadant Brev fre Ruben. Dette sidste bekræftes ganske rigtig ved en Takskrivelse fra Fru Otto til Eduard Ruben, hvilken Skrivelse nu er i mit Værge. Da Ruben fandt det besynderligt, at man behøvede en Skrivelse fra ham om Beskyldninger, til hvis Begrundelse han ikke havde noget Kjendskab, beroligede man ham med Forsikkringer om, at man indestod for Sandheden af disse Beskyldninger og at Brevet blot skulde forelægges Overretsprokurator Alberti, hos hvem Fru Otto allerede tidligere havde indfundet sig for at anklage mig.

Rigtigheden heraf bekræftes i Eet og Alt ved Overretsprocuratorens Meddelelse til mig for kort Tid tilbage. Hr. Alberti har nemlig udtalt, at Fru Otto i Selskab med Hr. Kentzler indfandt sig paa hans (Albertis) Kontor, for at anmode ham om at foranledige en Anklage til Politidirektøren imod mig. Da den ligesaa erfarne som indsigtsfulde og hæderlige Jurist besvarede denne Anmodning med et bestemt Nei, saa fremkom Fru Otto med Spørgsmaal om Hr. Kentzler i Overensstemmelse med hendes Ønske kunne enten indtage min Plads eller en med mig sideordnet Stilling ved Ledelsen af Forretningen. Da Hr. Alberti hertil svarede, at saadant maatte bero paa mit, Chefens, Samtykke, sluttede Fru Otto Consultationen med den Bemærkning, at hun da nu ifølge Kentzlers Raad vilde henvende sig til Prokurator Gottschalk, der formentlig skulde være mig uvenlig stemt, eftersom det var ham, som i 1875 havde begjært mit Bo taget under Skiftebehandling.

Meningen med Skrivelsen til Fru Otto, som skulde forelægges Alberti, var altsaa udelukkende den, paa denne Maade at aftvinge mig mit Samtykke til at stille mig under deres Administration, og saa var en Ansættelse paa Kontoret ham, Ruben, vis.

Jeg var ganske uvidende om hvad der saaledes foregik bag min Ryg, da jeg selvfølgelig ei kunde tænke mig, at mine egne Folk kunde sammensværge sig imod mig, og derfor blev jeg høilig forundret, da Overretsprokurator Lassen en Dag indfandt sig paa mit Kontor og meddelte mig, at Fru Otto havde indfundet sig hos ham og udtalt, at hun følte sig noget ængstelig ved Forretningens Gang, men uden at omtale hvad hun havde foretaget bag min Ryg i Forening med mine Folk.

Hr. Lassen havde tilraadet hende, at hun, hvis hun følte sig urolig eller ængstelig i Anledning af Forretningen, da hellere snarest mulig burde udtræde af Firmaet og faa en Obligation for hendes Tilgodehavende. Dette havde hun dog paa det Bestemteste vægret sig ved med Tilføielse, at nu vilde jo Gedalia faae sit Bo extraderet, og saa vilde han med sin bekjendte Dygtighed, naar han atter kunde lede Forretningerne paa Børsen, hurtig kunne indvinde hvad de daarlige Tider havde skadet Firmaet, og Konjunkturerne vilde jo formentlig snart forbedre sig.

Nogen Tid efter Overretsprokurator Lassens Besøg indfandt sig en Dag uventet Fru Otto og meddelte mig, at hun havde faaet et Brev fra Edvard Ruben, som indeholdt forskjellige Beskyldninger imod mig, der navnlig gik ud paa, at jeg skulde have forurettet hende i Forretningens Drift, men selvfølgelig uden at berøre, at det Hele var et aftalt Spil mellem mine Bogholdere og hende.

Jeg udtalte min høieste Forundring over, at hun nu kunde skjænke et Brev fra Edvard Ruben saa megen Tillid, eftersom dette stod i den største Modstrid med hendes tidligere Udtalelser om den samme Ruben. — Jeg tilføjede, at hun allerede af den Grund kunde indse, at det Hele var et Opspind af Ondskab og Egennytte, at det slet ikke stod i min Magt, selv om jeg virkelig var den uhæderlige Person, for hvilken hun

nu pludselig i Modstrid med alle tidligere Udtalelser syntes at antage mig, at forurette eller forfordele hende uden hele mit Personales Vidende, og da maatte jo navnlig mine Bogholdere være mine Medskyldige. Og hun kunde da neppe antage mig for saa blottet for al Forstand, at jeg skulde ville give mig alle mine lønnede Folk ivold. Ved samme Leilighed tilbød jeg hende, at jeg med Glæde vilde lade Bøgerne gjennemgaa af kritiske Revisorer, og naar hun paa denne Maade havde faaet Vished for, at hun ikke var bleven forurettet i nogensomhelst Henseende, stod det jo til hende at udtræde af Firmaet. Paa denne Maade vilde hun, istedetfor Kompagnon eller Parthaver, blive Kreditor for de Beløb, hun havde indestaaende i Forretningen, og jeg tilføjede ved samme Leilighed, hvad der var fuldt saa meget i hendes som i min Interesse, at hun ikke burde løbe fra den ene Prokurator til den anden, thi derved udsaaede hun kun Mistillid til Firmaet, hvad der kun kunde gjøre Skade og letteligen vilde kunne føre til, at hun, som endnu var i Firmaet, kunde løbe Fare for at miste en stor Del af sin Formue. — Rigtigheden heraf har Fru Otto i Et og Alt erkjendt i Reassumtions-Forhøret af 15. Decbr. 1880.

Fru Otto vægrede sig imidlertid ved at udtræde af Firmaet af de samme Grunde, som hun havde anført overfor Overretsprokurator Lassen, og forlod mig med synlig Utilfredshed. Da denne Fru Otto's formodede Sindsstemning selvfølgelig maatte være mig, som hendes Kompagnon, ubehagelig; og jeg ikke hørte fra hende i nogen Tid, søgte jeg hende i hendes Hjem for yderligere at gjøre hende indlysende, at den Fremstilling, jeg havde givet hende, var i fuld Overensstemmelse med Sandheden, og at Indholdet af Rubens Brev og hvad der ellers maatte være forebragt hende, ikke kunde være andet end et fuldstændigt Opspind fra Ende til anden, samt at det var min Pligt, saavel i min som i hendes Interesse, at gjøre hende saadant indlysende.

I Mellemtiden havde hun imidlertid som sædvanlig modtaget Kentzlers Besøg, og det kan kun tilskrives denne Omstændighed, at hun nægtede sig hjemme for mig, fordi Kentzler (og Hundrup) selvfølgelig mere end alt andet maatte frygte for Følgerne, naar det lykkedes mig at gjøre Sagens rette Sammenhæng indlysende for hende.

Da jeg saaledes flere Gange forgjæves havde søgt hende i hendes Hjem og lod nogle Ord herom falde paa mit Bogholderkontor, erklærede saavel Kentzler som Hundrup sig villige til at søge Fru Otto i hendes Hjem, for at bevidne Rigtigheden af hvad jeg havde forklaret hende. Da de derefter vare vendte tilbage fra et fingeret Besøg hos Fru Otto, meddelte de mig Følgende: Vi have havt en Samtale med Fru Otto, i hvilken hun blandt Andet yttrede, at hun havde kriminelle Sager imod mig, hvortil Kentzler, hvad Hundrup bekræftede, havde bemærket: „Det maa De ikke sige, derved fornærmer De saavel Hundrup som mig, thi vi ere jo Firmaets Bogholdere, og som Følge heraf vil intetsomhelst Bedrageri kunne udøves imod Dem, uden at vi maatte være Medvidere og Medskyldige, og naar en Bogholder, selv om det er efter sin Principals Ordre, overfører paa urigtige Konti, gjør han sig skyldig i Bedrageri.“

Hermed vilde de have beroliget Fru Otto, og paa Sagens daværende Standpunkt havde jeg ingen Grund til at antage, at mine Folk paa en saa underfundig Maade søgte at bedrage deres Principal. Derpaa gik der atter nogen Tid, i hvilken jeg ikke hørte fra Fru Otto, indtil jeg en Dag i Slutningen af Oktober eller Begyndelsen af November uventet modtog et Brev fra Overretsprokurator Gottschalk med Anmodning om at indfinde mig hos ham angaaende Fru Otto. I Mellemtiden havde jeg faaet Nys om, at hun havde indfundet sig hos flere Sagførere, som imidlertid alle havde vægret sig ved at have med Sagen at gjøre, og da Fru

Otto ved tidligere Leiligheder netop havde udtalt sig alt andet end smigrende om Overretsprokurator Gottschalk, saa kunde jeg ikke andet end antage, at Fru Ottos Henvendelse til ham var skeet ifølge mine Bogholderes og Johansens Raad. De vidste nemlig, at Gottschalk var uvenlig stemt imod mig efterat følgende Sag var passeret, som jeg her kortelig skal tillade mig at berøre. — I Aaret 1875, da min Fallit indtraf, medens jeg var fraværende for at reise de fornødne Kapitaler til at forhindre Falliten, havde nemlig bemeldte Gottschalk indgivet en Klage imod mig, der gik ud paa intet mindre, end at jeg skulde have besveget Boet for en Sum, der varierede imellem 100,000 og 150,000 Kr., uden at offre en Tanke paa, hvad der maa være indlysende for Enhver, der har det mindste Kjendskab til de Forhold, hvormed Hr. Overretsprokurator Gottschalk befattede sig, at en Chef ikke kan besvige sit Bo for mindre Summer, endsige for Formuer, uden hans Kontorpersonales Vidende, ikke at tale om, at der desværre paa den Tid, hvorom Talen er, ikke fandtes Formuer i min Forretning at tilsvige sig.

Afdøde Politiinspektør Hertz har meddelt mig, at han nægtede at foranledige denne Klage henvist til Undersøgelse ved Retten af de ovenanførte Grunde, og fordi han deelte den Mening, som jeg smigrer mig med var og er den almindelige i de vide Kredse, som have fulgt min mangeaarige Færd, at jeg stedse har stræbt at dække min Gjæld med mit sidste Eie, men dette saa meget mere for at forhindre en Fallit.

Da Gottschalk imidlertid under forskjellige Insinuationer skal have trængt stærkt ind paa afdøde Politiinspektør Hertz for at bevæge denne til at tage sig af en Sag, som Hertz med sit skarpe Blik og store Menneskekundskab strax gjennemskuede, saa bevirkede dette, at Hertz, for at fralægge sig alt Ansvar, foranledigede Sagen gjennem Politidirektøren henvist til Undersøgelse ved Retten, dog med Tilføiende af, at han kun indvilligede heri for

at overbevise Hr. Gottschalk om, at det Hele ikke kunde være andet end et Produkt af en livlig Fantasi. Sagen blev i al Stilhed henvist til Kriminalretten, og det viste sig da efter et Par Dages Undersøgelse, at det Hele virkelig kun var en Fantasi, og den daværende Dommer, Assessor Wallich, der ledede Forhørerne, udtalte, efter hvad saavel min Søn som mine daværende Bogholdere have meddelt mig, i haarde Udtryk til Gottschalk sin Forbauselse over, at man havde kunnet opfordre Retten til at foretage en Undersøgelse paa saa løse Rygter, naar man slet ikke havde Andet at holde sig til, at man derved kun gjorde sig latterlig, og at det Hele var ubeføiet og uberettiget. — Da Gottschalks Fantasi gik videre, og foranledigede ham til at fremkomme med den Paastand, at vor daværende Gouvernante, Frøken Chapuis, var bortreist til Udlandet og foruden en stor Sum i Penge havde medtaget min Hustrues Diamanter, Værdier, som hun aldrig havde eiet (min Hustrues Brocher og Ørenringe, som bestode af Guld, men uden Diamanter, havde Gottschalk i sin Egenskab af interimistisk Kurator i mit Bo, ifølge min Hustrues Meddelelse til mig, affordret hende) men, det viste sig meget snart, at ogsaa denne Paastand ikke var andet end en Fantasi, idet Frøken Chapuis befandt sig nogle Mile fra Kjobenhavn hos Hr. Proprietær Thalbitzer for at give Information for en kortere Tid, og den hele Undersøgelse faldt i Løbet af 14 Dage til Jorden med den Tilførsel til Protokollen, at der ikke var fremkommet det Allermindste ved Undersøgelsen, der kunde tyde paa, at jeg havde besveget Boet for Nogetsomhelst, og de kritiske Revisorer have ligeledes afgivet den Erklæring, at Alt hvad der skulde findes i Boet var tilstede.*)

---

*) Denne Revisorernes Erklæring kan sammenholdes med en senere Erklæring af samme Revisorer i Fru Ottos Fallitbo, naar det erindres, at Fru Ottos Forretning i det sidste Halvaarstid var dreven af Gottshalks og Fru Ottos betroede Mænd, Kentzler og Hundrup.

Denne Erklæring gik nemlig ud paa hverken mere eller min-

Jeg indfandt mig derefter hos Gottschalk, hvor Fru Otto var tilstede, og fremsatte Gottschalk der paa hendes Vegne forskjellige Forslag, som dog i det Væsenlige faldt sammen med de Forlangender, som Fru Otto tidligere havde stillet overfor mig. — Det første Forslag gik ud paa, at jeg skulde indrømme Kentzler en saadan Stilling i Forretningen, saaledes at han blev sat i Stand til at kunne varetage hendes Interesser i Firmaet. Skjønt jeg nu meget vel, som saa mangeaarig Forretningsmand, ikke kunde andet end indsee, at jeg, ved at gaa ind paa et saadant Forlangende, kun kunde skade Firmaet, det vil sige saavel Fru Otto som mig selv, idet jeg herved satte en underordnet Person og tilmed en Udlænding, der saaledes af flere Grunde var ude af Stand til at bedømme Hensigtsmæssigheden af de Forretninger, som Firmaet maatte ville foretage i fælles Interesse, som en Hemsko, gav jeg dog mit Samtykke, netop for at give et Vidnesbyrd om, at jeg ikke vilde sky nogetsomhelst Offer, det maatte falde min Selvbevidsthed saa tungt det vilde, men ærlig og hæderlig kun vilde varetage min Kompagnons som min egen Interesse. Med Hensyn til Forhøielsen af Kentzlers Løn m. V. forlangte jeg i Firmaets Interesse nogen Betænkningstid. Derpaa fremkom Hr. Prokuratoren imidlertid med en Deel yderligere Krav til mig: Min faste Remuneration for personligt Arbeide og Ledelse af Forretningen, der var fastsat til 6000 Kroner aarlig, burde nedsættes til 4800 Kroner — Kentzler har i Retten erklæret, at dette Forslag er udgaaet fra ham. Selv en overfladisk Læser heraf vil sikkert faae

---

dre, end at Bogholderne, bemeldte Kentzler og Hundrup, som tillige vare gjorte til Prokurister, ikke havde ført Bøgerne à jour i de sidste 9 Maaneder, og at Revisorerne derfor ikke formaaede at overbevise sig om, at Alt, hvad der skulde være tilstede i Boet, virkelig ogsaa forefandtes, at Bogholderne kun slet havde varetaget Fru Ottos som Creditorernes Interesser, samt at Kentzler havde berøvet Boet 700 Kroner og begivet sig ud af Landet.

det Indtryk, at Prokurator Gottschalk ikke har skyet personlige Konferencer med den Mands lønnede Arbeidere, som, selvfølgelig Hr. Prokuratoren ubevidst, konspirerede imod deres Chef. Fremdeles maatte ingen Vexel eller noget Dokument, som af Firmaet udstedtes, accepteredes eller endosseredes, have Gyldighed, med mindre Hr. Kentzler eller Dhrr. Kentzler og Hundrup vare Medundertegnere. Begge Forlangender afviste jeg, og hvad navnlig det sidste angik, med den Bemærkning, at jeg maatte finde det ikke alene upassende men øprørende, at et saadant Forslag paa Fru Ottos Vegne fremsattes imod mig, da det dog kun kunde gaa ud paa, at jeg, efter i en lang Aarrække dog at have aflagt nogle Prøver paa Forretningsdygtighed, skulde lade mig sætte under Administration, og af hvem? af mine egne Folk, om hvem jeg følte mig overbevist, at de En for Begge og Begge for En kun vilde behøve en kort Tid for at sætte enhver Forretning overstyr, og som det vides, har Tiden givet mig Ret, idet de tvende Herrer ikkun behøvede 4, siger og skriver, fire Maaneder for at ødelægge Forretningen, efterat de selv havde overtaget Ledelsen. Da Gottschalk indsaae, at han ikke paa denne Maade kunde hjælpe Fru Otto til at gjøre hendes Yndling til min Foresatte, afbrødes Underhandlingerne, efterat Hr. Gottschalk dog havde udtalt, at „denne Sammenkomst og hvad der under samme var bleven forhandlet, maatte holdes hemmeligt, fordi Fru Ottos og mine Interesser jo faldt sammen, og det maatte skade Firmaet naar det kom ud, at der herskede Mistillid imellem Kompagnonerne indbyrdes.“

Imidlertid ansaae han det fremdeles for heldigt, at disse Sammenkomster fortsattes, for at nogle af de Forslag, mod hvilke jeg nærede Betænkelighed, yderligere kunde drøftes, og erklærede jeg mig derpaa ogsaa villig til at indfinde mig hos ham paa nærmere Meddelelse fra hans Side.

Jeg hørte imidlertid — jeg indrømmer til min

Overraskelse — ikke videre fra Prokurator Gottschalk, hvorimod jeg senere fra meget paalidelig Kilde bragte i Erfaring, at Hr. Gottschalk alt Dagen efter den omhandlede Sammenkomst havde udfærdiget den Klage imod mig, som derefter henlaa henved 6 Uger forinden den tilstilledes Politidirektøren. Da Fru Otto havde været tilstede ved Sammenkomsten, og Kentzler og Hundrup saaledes maatte vide hvad der var passeret under samme, maatte de ogsaa vide, at de ikke kunde opnaae deres Hensigt at blive Forretningsførere for Firmaet ad den Vej, de hidtil vare gaaede, men at jeg først maatte fuldkommen styrtes. Da jeg nu samtidig stod i Begreb med, paa derom af mig til Sø- og Handelsretten indgivet Forslag, at faae mit Bo extraderet, og dette mit Forslag skulde finde sin Afgjørelse ved den nævnte Ret den 17de December 1878, saa frygtede de nævnte Personer for, at et heldigt Udfald af denne Sag for mig, vilde kunne krydse deres Planer, idet Fru Otto derefter mulig maatte blive betænkelig ved at fare fort paa den hidtil betraadte Vej. For at Katastrofen skulde kunne indtræde før et saadant heldigt Udfald for mig, og det netop var Terminstid, i hvilken der stedse er særlig Behov for Penge i Forretninger som min daværende, fattede de følgende Plan. Paa mit Kontor var dengang ansat en Commis, som stod i Venskabsforhold til Hundrup og Kentzler og var Slægtning af en af de største Deponenter i Firmaet. De overtalte nu den unge Mand til at foranledige — hvad jeg her siger har jeg af selve den paagjældende Deponents Mund — at Deponenten opsagde sine i Firmaet indestaaende Kapitaler, som netop paa den Tid udgjorde meget betydelige Summer. Firmaet havde dengang i det Hele 5 af hvad der maa kaldes betydeligere Deponeoter, og af disse have foruden den ovenfor omtalte Deponent de tvende nærmeste meddelt mig, at de i Begyndelsen af Terminen havde modtaget et Brev med Opfordring til at opsige deres i Firmaet indestaaende

Kapitaler, men da Haandskrifterne i det Hele, saavelsom navnlig Underskrifterne vare fordreiede, kunde de ikke have nogen Formodning om, fra hvem Brevene hidrørte, men dette medførte ikke desto mindre, at disse Kapitaler bleve opsagte.

Da dette hurtig kom til Gottschalks Kundskab, jeg behøver ikke at antyde fra hvilken Side, ilede han med den 16de December at indgive den alt udfærdigede Klage, uden at afvente Beslutningen om en eventuel Extradering af mit Bo, og endnu næste Aften blev der hos Gottschalk optaget Forklaring af den fungerende Politiinspektor Hr. Madsen, som personlig havde begivet sig hen til ham, hvor Kentzler, Hundrup og Vexelmægler Johansen ligeledes havde indfundet sig for at afgive Forklaring til Rapporten. Det er vistnok et temmelig enestaaende Exempel, at en højere Politiembedsmand i en Sag som denne, om endog efter høiere Ordre, indfinder sig hos en Privatmand for at optage Rapport, men Forklaringen turde maaske ligge i det fortrolige Venskab, som, efter hvad der er mig bekjendt, herskede mellem Hr. Madsens og Hr. Gottschalks Familier, saa fortroligt, at Hr. Madsen med Hustru havde nydt den store Ære at indbydes til Hr. Gottschalks og Frues Dinéer og Soiréer.

Jeg var uvidende om hvad der saaledes var foregaaet, men to Dage derefter indfandt sig hos mig en troværdig Mand, der til enhver Tid vil staa ved sit Ord, som meddelte mig følgende Samtale, han havde havt med Fru Otto. Denne havde for ham udtalt, at jeg havde bedraget hende for 30,000 Kroner. Vedkommende bemærkede hertil, at en Chef for en Forretning, hvor der var flere Bogholdere, ikke kunde bedrage sin Kompagnon, selv om denne ikke tog aktiv Deel i Forretningens Ledelse, uden at Bogholderne selv maatte være Medskyldige og det hele Personale ikke være andet end een Tyvebande; han kunde tale med herom, da han selv havde været Bogholder. Efterat han havde

tilføjet, at hun dog selv maatte kunne indsee, at Baron Gadalia ikke kunde være saa enfoldig at ville give sig sine egne Folk i Vold, havde Fru Otto gjentaget sin Paastand med følgende Ord: „De holder med ham, men Kentzler og Hundrup have selv underrettet mig derom, og Kentzler er en saare brav og hæderlig ung Mand, som hader Alt, hvad der er uædelt (cfr. hvad ovenfor er meddelt om 700 Kroner, som tilhørte Boet), og hvad Hundrup angaaer, saa har han jo netop paataget sig at spille den Rolle overfor Gedalia: at foregive den varmeste Interesse overfor hans Person, for at vi desto bedre kunne falde over ham, og han har ligeledes bekræftet dette.“ Da vedkommende hertil bemærkede, at de Afsløringer, som Fru Otto her var fremkommet med, vare ligefrem oprørende og modbydelige, yttrede Fru Otto paa ny sin Tilfredshed med, hvad hun kun kunde ansee for hæderligt og tilladeligt, og tilføiede adskillige ærerørige Ukvemsord imod mig, saasom „Skurk, der skal i Bolt og Jern dybt under Jorden, for at udsone sin Straf, indtil han har betalt mig hver Øre af de 30,000 Kroner, som han har stjaalet fra mig.“

Opfyldt af Lede og Harme over hvad han havde hørt, begav Vedkommende sig strax til mig, for at advare mig mod Hundrup og ikke stole paa hans foregivne Hengivenhed og Interesse for mig, thi efter hvad Fru Otto havde meddeelt ham maatte Hundrup absolut spille falsk Spil imod mig.*)

Dette var Dagen før min Arrestation. Jeg kunde ikke tro det muligt, at en ung Mand, der var i mit Brød og som jeg havde viist megen Velvillie, kunde gjøre sig skyldig i en saa exempelløs Adfærd, og meddeelte ham hvad jeg havde hørt, men uden at nævne

*) Kort efter min Arrestation, skrev Hundrup et Brev til ovenomtalte Mand med Anmodning om en Samtale paa Kontoret. Da han derefter indfandt sig sammesteds, blev han overfaldet af den ene af de to Bogholdere saaledes, at han kun ved hurtig at vige tilbage i det ydre Kontor, undgik ligefrem aaben Vold.

min Hjemmelsmand. Synligt truffet yttrede Hundrup, at han strax vilde begive sig til Fru Otto for at foreholde hende det Urigtige og Skammelige i hendes Udtalelser om ham, i hvilke der ikke var et sandt Ord, og efter en Times Tids Forløb vendte han tilbage og meddeelte mig, at han havde havt en Samtale med Fru Otto, i hvilken hun havde erklæret, at hun ikke overfor Nogen havde paaduttet ham en saa skjændig og nedrig Handlemaade, at hun nu følte sig en heel Deel beroliget efter sin Samtale med ham, og derfor samme Eftermiddag den 18de Decbr. vilde gaae til Gottschalk for at søge at faae en mindelig Overeenskomst istand.

Disse Meddelelser gaves mig af den samme Hundrup, som Aftenen iforveien i Forening med sine Fæller, Erik Kentzler og Vexelmægler Emil Johansen, til Rapporten havde afgivet en Forklaring om mig hos Gottschalk, som, efter at de kritiske Revisorer havde afgivet deres Beretning, viste sig ikke at indeholde Spor af Sandhed, men kun at være greben ud af Luften.

Da nu Firmaets store Deponenter havde opsagt de hos samme indestaaende Beløb, og jeg maatte antage, at dette Skridt var en Følge af den Mistillid, som maatte opstaa ved Fru Ottos idelige Besøg hos forskjellige Sagførere, idet jeg var uvidende om, at dette Skridt var fremkaldt af mine egne Folk, saa blev jeg, hvad Ingen vil forundre sig over, mismodig og tilskrev den 19de December om Morgenen Fru Otto et Brev af det Indhold: „At jeg var træt og kjed af det Hele, thi hun havde selv givet Anledning til den Mistillid, hvorfor Firmaet havde været Gjenstand, og at jeg var villig til at udtræde af Firmaet, saa at hun kunde gjøre Kentzler til sin Forretnigsfører, men jeg skulde inden jeg udtraadte, drage Omsorg for at ordne alle Firmaets Pengesager og lade Bøgerne gjennemsee af kritiske Revisorer.“

Istedetfor Svar indfandt sig noget efter Middag Overbetjent Ehlern paa Kontoret og udbad sig en pri-

vat Samtale med mig, under hvilken han blandt Andet yttrede, at Assessor Ingerslev gjerne ønskede at tale med mig, men da han boede paa Frederiksberg, vilde det være nemmere for mig at henvende mig til ham i Retten. Da det netop var Middagstid, hvor der i Reglen haves mindre travlt, tilbød jeg strax at begive mig til Assessor Ingerslev i Retten, hvilket ogsaa skete. Paa min Gang til Assessor Ingerslev, bemærkede jeg først da jeg var naaet til Gammeltorv, at jeg var efterfulgt af en Betjent, idet denne, da jeg vilde indtage en Forfriskning paa et derværende Conditori, standsede mig og forbød mig at gaa derop.

Strax efter at jeg havde forladt Kontoret, vendte Overbetjent Ehlern tilbage og yttrede til mine Folk, at nu var Baron Gedalia arresteret. Ingen maatte for det Første forlade Kontoret, og ingen Forretninger gjøres, „da Firmaet vilde gaae Fallit om 2 Dage" (Noget, som Gottschalk havde forestillet Politiet, medens Hundrup og Kentzer fik udstrakt kollektiv Prokura Dagen efter for at fortsætte Forretningen.)

Det er i god Konsekvens hermed, at Bogholderne samme Dag udsendte Cirkulairer til Forretningens Forbindelser her i Landet, i hvilke de underrettede disse om, at jeg nu var udtraadt af Forretningen, men at de, Bogholderne, fortsatte den paa sædvanlig Maade, medens jeg først udtraadte af Firmaet den 1ste Marts, altsaa 3½ Maned senere.

Ovorfor Udlandet lod man sig ikke nøie hermed, men tilføiede, at jeg var arresteret for Falsk og Bedrageri.

Jeg afholder mig her forsætlig fra en enhver som helst Bemærkning om det mere eller mindre moralske og hæderlige i denne Bogholdernes Færd, men den Bemærkning tør være mig tilladt, at deres Fremgangsmaade ikke har kunnet gavne det Firma i Udlandets Øine, som de repræsenterede, og det viste sig sandelig ogsaa snart, at Chefens Arrestatiion ikke havde været

til Gavn for Firmaet, idet Udlandet afbrød Forbindelsen med samme.

Arresten var saaledes besluttet før jeg endnu var tilsagt til at møde, før Dommeren havde optaget Forhør over mig, og før han havde optaget Forhør over mine Bogholdere og Vexelmægler Johansen, altsaa alene paa Grundlag af Klagen og den hos Gottschalk optagne Rapport.

Efterat jeg saaledes havde indfundet mig i Retssalen og der opholdt mig i nogen Tid, blev jeg af en Betjent anmodet om at indfinde mig i 3die Kriminelkammer, hvor Assessor Ingerslev beklædte Dommersædet.

Efter min Indtrædelse yttrede Assessor Ingerslev: „Der er fremkommet en Klage imod Dem.“

Jeg: „Fra hvem“?

Assessor Ingerslev: „Fra Deres Kompagnon, Fru Otto“.

Jeg: „Tør jeg spørge, hvorpaa denne Klage gaaer ud?“

Assessor Ingerslev: „Jeg vil oplæse Klagen. Den lyder saaledes“:

Undertegnede Enkefrue Caroline Mathilde Otto, født Jensen, som ifølge Interessentskabskontrakt af 19 Juli 1876, allerhøist konfirmeret d. 5te September og thinglæst den 18de September samme Aar, har været ansvarlig Deeltager i Firmaet Gedalia & Co., i Forening med Baron G. A. Gedalia, formener, at Sidstnævnte i forskjellige Henseender har udviist et Forhold, som giver mig Mistanke om, at han har besveget mig saavel i vort Interessentskabsforhold som paa anden Maade, hvorfor jeg tillader mig at anmode Deres Høivelbaarenhed om, at hans Forhold i de anførte Henseender maa blive gjort til Gjenstand for nærmere Undersøgelse.

I. Efterat Firmaet Gedalia & Co. i Henhold til passeret Auktion var bleven Eier af en Panteobligation, indbetalte Debitor efter samme, Grosserer Julius

Halberg, ½ Aars Renter med 175 Kroner, som bleve indførte i Kassebogen. Baron Gedalia, som samme Aften klagede over, at han havde en Udgift, hvortil han savnede Penge, udslettede den anførte Post i Kassebogen deels med Chlorvand og deels ved Radering, lod noget Andet skrive ovenover og udtog derefter af Kassen det ommeldte Beløb, ved hvis Tilegnelse han saaledes har besveget mig for Halvdelen.

II. Firmaaet staaer i Forbindelse med en Kunde ved Navn Løhs, der snart kaldes „Hr.“ og snart „Frøken“, men som ikke har nogen Konto i Bøgerne, idet alle Forretningerne afgjøres kontant. Forretningen kjøber snart Effekter af hende, som snart efter sælges tilbage, men altid paa en saadan Maade, at bemeldte „Løhs“ derved har en ikke ringe Avance. Jeg har Mistanke om, at Baron Gedalia i Virkeligheden har dannet et hemmeligt Separatfond af Penge, som han deels har udenfor Forretningen og deels har trukket ud af denne, og at han yderligere besviger mig ved de Transaktioner, han foretager med bemeldte Fond som Medkontrahent.

III. Det er ikke saa sjeldent forekommet, at der har manglet Penge i Kassen, og det er hele Kontorpersonalets faste Overbeviisning, at disse Kassemangler skyldes Baron Gedalia selv, der tilvender sig de paagjældende Summer og lader dem sætte paa Handelsomkostningskonto for at skaffe Penge til Extravagancer og Udenomsudgifter, som han tillader sig.

Kontorpersonalet bestaaer af Hr. Hundrup, Absalonsgade Nr. 7, 3die Sal, Hr. Bogholder Erik Kentzler, Store Kanikestræde Nr. 8, 1ste Sal, og Hr. Reumert, Store Fiolstræde, samt en Hr. Brems. Endvidere vil Hr. Vexelmægler E. Johansen, der har Kontor Hjørnet af Pilestræde og Østergade, samt

Edvard Ruben, Store Fiolstræde 3, 2den Sal kunne give Oplysninger.

IV. Baron Gedalia har fremdeles laant af mig 2 russiske Obligationer a £ 50, der vare forsynede med dansk Obligations-Stempel og som altsaa skulde erstattes mig med andre Obligationer i samme Stand.

Baron Gedalia tilbageleverede mig imidlertid 2 ustemplede Obligationer, og da jeg paatalte dette, forsynede han Obligationerne med tvende allerede brugte Obligationsstempler, idet han skrev Obligationernes Numre over de paa Stemplerne allerede anbragte Numre. Han har saaledes gjort sig skyldig i bedrageligt Forhold ligeoverfor mig, idet han har tilbageleveret ustemplede Obligationer, som han har givet Udseende af at være stemplede, og som paa Grund af denne Omstændighed have en ringere Værdi end de skulde have.

V. I Aaret 1877 — saavidt erindres — overtalte Baron Gedalia mig til at laane Overretsprokurator C. Juel et Beløb af 2500 Kroner mod et Gjældsbrev fra denne, der var forsynet med Kaution af Lehnsbaron, Udenrigsminister Rosenørn-Lehn.

Da Juel i en Rentetermin udeblev med Renter, erklærede jeg, at jeg vilde have Obligationens Reløb udbetalt.

Baron Gedalia sendte da Bud hos mig efter Obligationen under Angivende af, at Pengene vilde blive betalte, og da han modtog Pengene, saavidt jeg senere har kunnet forstaae, af en Trediemand, der skulde have Transport pæa Obligationen, satte han mit Navn under Transporten uden mit Vidende og Villie og beholdt i Forretningen Beløbet, som det havde været min Mening at anbringe i andre Papirer, men hvorfor jeg ganske vist senere, efter at jeg langt om længe havde faaet Underretning

om det Passerede, er krediteret i Forretningens Bøger.

Kjøbenhavn den 16de Decbr. 1878.

Allerærbødigst
Mathilde Otto.

Høivelbaarne
Hr. Etatsraad, Politidirektør Crone,
Ridder af Dbge. og Dbmd.

Jeg forbigaaer her enhver Beskrivelse af min Overraskelse ved Paahøret af en slig monstrøs Klage, og gaar strax over til min Forklaring i Henhold til den derover optagne Protokol. Altsaa:

For Retten var mødt Baron Gottlieb Abrahamson Gedalia, som, efterat være foreholdt de mod ham fremkomne, i Bilag B. indeholdte Sigtelser, paa Anledning forklarede følgende:

I. Det er rigtigt, at der i December 1877, vistnok den 13de, paa Firmaet Gedalia & Co.'s Contor er indbetalt $^1/_2$ Aars Rente af den i Anmeldelsen omhandlede af Halberg udstedte Obligation med et Beløb af 175 Kroner.

Denne Indbetaling burde selvfølgelig være indført i Firmaets Kassebog, men dette er, som Comparenten nylig har forvisset sig om, ikke skeet, uden at Comparenten kan opgive Grunden hertil, om han end har nogen Mistanke om, at Johansen har tilegnet sig Beløbet.

Comparenten maa i ethvert Fald paa det Bestemteste benægte, at han personlig har udslettet eller ladet Andre udslette nogen i Kassebogen angaaende denne Indbetaling gjort Tilførsel.

Oplæst og godkjendt.

II. Hvad den anden mod Comparenten fremstillede Sigtelse angaaer, da paastaar Comparenten, at hans

Firma ganske vist jevnlig har gjort Forretninger med en Person ved Navn „Løhs", som skal boe paa Landet, uden at Comparten veed hvor, og som Comparenten aldrig har seet. De Forretninger, der ere gjorte med denne Mand, ere for hans Vedkommende altid blevne besørgede af en Frøken „Løhs", som skal være hans Pleie- eller Adoptivdatter.

Heller ikke denne har Comparenten nogensinde seet, saavidt han mindes, han veed heller ikke, hvor hun boer, eller hvor hun kan træffes. Hun har, saavidt Comparenten erindrer, i Almindelighed indfundet sig i Comparentens Hjem, paa Tider, hvor Comparenten ikke har været tilstede, og har da givet Comparentens Hustru Besked.

Oplæst og godkjendt.

III. Comparenten benægter paa det Bestemteste personlig at have tilegnet sig Penge af Firmaets Kasse.

Oplæst og godkjendt.

IV. Comparenten indrømmer, at han*) af Fru Otto har havt som Laan nogle russiske Obligationer, saavidt han mindes til et Beløb af tilsammen £ 300. For £ 100 af dette Beløb har Fru Otto faaet kontante Penge, for de øvrige £ 200 leverede Comparenten hende andre Obligationer, vistnok 4 Stykker à £ 50.

Comparenten erindrer, at disse sidste 4 Obligationer, inden de bleve udleverede Fru Otto, efter Compatentens Ordre bleve forsynede med dansk Obligations-Stempel, men de Stempelmærker, der hertil benyttede, vare, saavidt han vidste, ikke tidligere brugte.

Comparenten erindrer imidlertid, at der paa et af disse Mærker var skrevet et Numer, sandsynligvis af Kontoristen Ruben. Comparenten satte selv personlig Stemplerne i alt Fald paa nogle af Obligationerne, og kasserede vistnok selv Stempel-

---

*) ɔ: Firmaet.

mærkerne med Paategningen af sit Navn eller Numrene.

Oplæst og godkjendt.

Hvad endelig angaaer den af Overretsprokurator Juul til Fru Otto udstedte Obligation paa 2500 Kroner, da forholder det sig rigtigt, at Comparenten har forsynet denne Obligation med en Transport, som han underskrev med Fru Ottos Navn, men han paastaaer, at dette er skeet med Fru Ottos Vidende og Villie.

Oplæst og godkjendt

Efter at jeg havde afgivet denne min Forklaring, erklærede Assessor Ingerslev, — jeg maa atter henlede Læserens Opmærksomhed paa dette Punkt — uden med et Ord at meddele mig Indholdet af den den 17de optagne Rapport, og dette, uagtet Assessoren paa et senere Stadium i Overretsprokurator Lassens Nærværelse udtalte, at min Arrestation var skeet paa Grundlag af den af mine Folk til Rapporten afgivne Forklaring, særlig om et Forretningsforhold til en i denne Rapport nærmere opgiven Person, til hvilket jeg vil finde Leilighed at komme tilbage:

„Jeg arresterer Dem“!

Jeg: „Jeg beder dog Hr. Assessoren betænke vel, hvad De gjør, og vel overveje Betydningen af et saadant Skridt.“

Jeg tilføiede: „Jeg vil tillade mig at henlede Hr. Assessorens Opmærksomhed paa, at der i Firmaets Forretning føres det dobbelte Bogholderi, og at der, som Følge deraf, i Overeensstemmelse med dette Bogholderies Natur, slet ikke kan foregaae noget Bedrageri, uden at vedkommende Bogholdere strax maa blive opmærksomme derpaa og følgelig Medvidere deri“.

Assessor Ingerslev: „Det staar til Dem at nedlægge Protest, men jeg afgiver en Kjendelse om Arrestation.“

Skjøndt jeg selvfølgelig ikke var ubekjendt med, at det stod i min Magt at appellere denne Kjendelse til Høiesteret, var det mig dog uden lang Betænkning klart, at en saadan Appel, som Forholdet var, kun kunde skade mig og eventuelt hjælpe Dommeren ud over en vanskelig Situation. Da jeg nemlig gjennem Klagen havde faaet Vished om, at Klagerinden, (Fru Otto) udelukkende støttede sin Klage paa Angivelser af mine egne Folk, stod det mig i samme Øieblik klart, at disse Individer umuligt kunde være uvillige Vidner; thi derom kan dog formentlig ikke herske Tvivl hos nogen forstandig Mand, at Personer, paa hvis Anstiftelse en Klage indbringes over Trediemand, særligt naar denne er vedkommende Personers Principal, ligefrem maa kjæmpe for Livet, for gjennem deres Vidnesbyrd at opretholde en Klage, der formelt fremtræder som en Andens, men i Virkeligheden er et Produkt af deres egen Virksomhed. Jeg sagde derfor til mig selv, at det jo, hvis en Appel til Høiesteret blev godkjendt af denne, vilde staa i Dommerens Magt uden Vanskelighed, støttet som han var af Anklager og Vidner, at udstede et nyt Arrestdekret. — Jeg har i det Foregaaede udførligere udtalt mig over den Anholdtes Stilling overfor Dommeren efter den nu gjældende danske Lovgivning, og Ingen vil derfor fortænke mig i eller undres over, at jeg fandt mig i det Uundgaaelige, men selvfølgelig med det faste Forsæt til det yderste at forsvare den i min Person krænkede Ret.

Efterat Arrestdekretet var udstedt, affordrede Dommeren mig mine Nøgler, og, skjøndt jeg vel var vidende om, at der udfordredes en særlig Kjendelse for at sætte Politimyndigheden istand til at afsøge mine private Gjemmer og Papirer, havde jeg dog af de foranførte Grunde, som Dommeren udtrykker sig, „Intet at erindre“ imod, at der foretoges Husundersøgelse, og navnlig Undersøgelse af Papirer og Breve saavel i mit Hjem, som i Firmaets Kontor.

Med andre Ord: i Betragtning af den Anholdtes Stilling overfor Dommeren og i Bevidstheden om min Brødefrihed, gav jeg Afkald paa at fremtvinge en Kjendelse, der kan gjentages efter Godtbefindende og desuden vilde kunne fremkalde et Skin af Frygt fra min Side for Resultatet af en saadan Undersøgelse.

Derefter indfandt sig 5 Betjente — dette kom senere til min Kundskab — i mit Hjem, hvor min Hustru som sædvanlig havde ventet mig til Middag, og paa hendes Spørgsmaal om Hensigten med deres Nærværelse yttrede En af dem: „Deres Mand er arresteret for Falsk og Bedrageri, og vi skulle undersøge hans Gjemmer.“

Min svagelige 60aarige Hustru, der i et langt Samliv, hvilke Skjæbnens Omvexlinger end maatte have været, aldrig et Øieblik havde mistvivlet om sin Ægtefælles Retskaffenhed og Hæderlighed, døde ikke paa Stedet overfor denne skaanselsløse Adfærd, i Bevidstheden om, at jeg ikke havde kunnet række Haand til nogen uædel Handling, end mindre til „Bedrageri og Falsk“, medens denne Adfærd dog i Forbindelse med Dommerens Adfærd imod hende ved et senere Forhør, har skadet hendes Helbred, og udøvet en sørgelig Indflydelse paa hendes Sind.*)

Endnu Eet inden at jeg gaar over til at omtale Forhørene der ganske vist have deres Interesse i mere end een Henseende, for at det herigjennem kan komme til Almenhedens Kundskab, hvorledes en Mand kan blive stillet overfor sine egne Folk i den dobbelte Egenskab af indirekte Anklagere og Vidnere (Fru Otto, kjender jo kun

---

*) Som et Bidrag til Vedkommendes Karakteristik fortjener det at anføres, at min Hustru fra Arrestationens Øieblik ikke har modtaget nogetsomhelst Beløb af den mig tilkommende Gage som Firmaets Leder, og at jeg, skjøndt jeg først 3½ Maaned senere udtraadte af Firmaet, i dette Tidsrum i Et og Alt har modtaget 36 Kroner, medens Fru Otto samtidig har udtaget et Beløb af 1700 Kroner, forhøiet Kentzlers og Hundrups Lønninger samt udbetalt det øvrige Personale Lønninger for 3½ Maaned.

Sagen gjennem Bogholdernes Beretning) og thi naar den Forklaring, som disse Dobbeltgjængere i Forbindelse med Vexelmægler Emil Johansen, der, som det vil erindres, ligeledes havde været i mit Brød, have afgivet til Rapporten, skjænkes ubetinget Tillid fra den Side, som Statsmagten har betroet Borgeres Velfærd og Ære — jeg siger ubetinget Tillid, thi det maa Anklagemagten, den bero i dette Tilfælde hos Hr. Madsen eller hos Politidirektøren, have viist disse Individer, idet den ene og alene paa Grundlag af en paa Anklagerindens juridiske Consulents, Overretsprokurator Gottschalks, private Bolig afgiven Rapport, beordrede Sagen henviist til Retten, saa synes Borgernes Velfærd og Ære ikke tilstrækkelig betrygget.

Og den samme ubetingede Tillid maa ogsaa Dommeren paa sin Side have viist de samme Individer, idet han strax uden foregaaende Anholdelse, og forinden jeg og disse Personer vare tilsagte i Retten for at afgive Forklaring, havde besluttet sig at gribe til det yderste Middel, nemlig Arrest paa min Person.

Dette fremgaar klart og tydeligt deraf, at deels vedkommende Politibetjent efter min Bortgang fra Kontoret, erklærede for mine Folk, at jeg var arresteret, deels af at Arrestforvareren, efter hvad der er kommet til min Kundskab, allerede før jeg efter Tilsigelse havde indfundet mig i Retten, havde faaet Ordre til at skaffe mig det bedste Værelse der forefandtes, og alle de mulige Bekvemmeligheder, der kunde ydes.

For seent har saavel Anklagemagten som Dommeren maattet overtyde sig om, at der ikke har været Spor af Føie til en saadan Fremgangsmaade imod en Mand af hæderlig Vandel, for seent maattet overtyde sig om, at den Praxis, som af Politidirektørens hæderlige og indsigtsfulde Forgænger og andre høitstaaende Politiembedsmænd var fulgt, her vilde have været paa rette Plads. Denne Praxis bestod nemlig simpelthen

deri, enten at lade Vedkommende kalde til sig for at høre hans mundtlige Forklaring, eller endog i særlige Tilfælde at tilstille Vedkommende Klagen m. V. i hans Hjem til skriftlig Besvarelse. Det er mig bekjendt, at Politidirektøren heller ikke er ubekjendt med denne korrekte Fremgangsmaade, men saavidt vides, altid har fulgt den, undtagen i Tilfælde, hvor Anklagede ikke strax kunde findes. Hvorfor Anklagemagten ikke har anvendt den samme korrekte Fremgangsmaade, der er dybt begrundet i Sagens Natur, overfor mig, som dog formeentlig uden Ubeskedenhed turde gjøre Krav derpaa saavel af Hensyn til min fremrykkede Alder, min lange, dog ikke ganske ufortjenstfulde Virksomhed, som Vidnernes personlige Kvalifikationer, fatter jeg ikke.

At Prokurator Gottschalk, hvis indre Hæderlighed ganske svarer til hans tillidvækkende Ydre, skulde have forsøgt at benytte sin almenkjendte Indflydelse, der atter paa det Nøieste svarer til hans indre Hæderlighed og ydere Habitus, har selvfølgelig ikke kunnet finde og har ikke fundet Sted.*) At Politidirektøren, den forhenværende Justitiarius, Konferensraad Drewsen eller selv den nys ansatte Dommer, Hr. Assessor Ingerslev, skulde have ladet sig paavirke af Hr. Gottschalk, er ligesaa umuligt og utænkeligt, fordi det er

---

*) Til Belysning af denne Hr. Prokurator Gottschalk's indre Habitus kan jeg ikke forholde Offenligheden følgende Curiosum. Kort Tid efter, at der var beordret Action imod mig, havde jeg en Samtale med Hr. G, den lød omtrent saaledes: G., Nu er der jo anlagt Sag imod Dem, og saa vil De jo faa en vanærende Dom. Saa vil De jo miste Deres danske Ridderorden, medens De vel nok vil faa Lov til at beholde Deres fremmede Ordener. — Jeg: Ikke jeg, men De vil blive dømt, ikke af Domstolene, men af den offenlige Mening hjemme og ude. Jeg vil ikke miste det danske Ridderkors, og De hverken har det, eller vil faa det, naar min Sag er paadømt. Hvad de fremmede Ordener angaaer, der skrive sig fra et større Omraade end De magter, da ville disse selvfølgelig neppe finde Vei til Dem.

disse Autoriteters Pligt, nøie at see til, fra hvem Anklagen skriver sig, hvem Anklagerne ere og hvem Anklagede er samt nøie at overveie, om der ikke allerede paa Grund af de personlige Forhold, men end mere paa Grund af Rapportens Indhold, maatte være al Anledning til at vende Lovens Sværd mod hine istedetfor mod mig, og jeg drister mig til at paastaae og i det Følgende at bevise, at netop denne Klage, disse Anklagere og denne Rapport i høieste Grad egnede sig til at mane Anklagemagt og Dommer om at gaa tilværks med den yderste Forsigtighed i denne Sag.

Jeg vil i det Følgende faa Anledning til at komme tilbage hertil, men skal strax frembære Følgende.

Fra hvem skriver Klagen sig? Fra Overretsprokurator Gottschalk paa Fru Ottos Vegne. Hvem er Fru Otto? Min forhenværende Compagnon, der selv for Retten har erklæret at have indgaaet Kompagniskabet med mig paa Grund af min bekjendte Dygtighed og Redelighed, samt ene og alene i denne Henseende har skiftet Mening og har grebet til det fortvivlede Middel, at foranledige mig anklaget for Uredelighed, paa Grund af nogle af mine Folks Opfordringer og Angivelser til hende.

Og hvem er Prokurator Gottschalk? En Sagfører af anden Rang. „Kan denne Mand i denne Sag betragtes som fuldstændig upartisk? eller, har der mulig mellem ham og mig verseret en Sag, som kunde have efterladt en Braad, og muligt fremkalde et Ønske om Opreisning fra hans Side?“ Det være langt fra mig at paastaa, at noget saadant har været Tilfældet, og jeg skal derfor indskrænke mig til at minde om det ovenfor berørte Faktum, at nemlig Prokurator G. i Mai 1875, hvad Anklagemagten maa kunne mindes og hvad der formentlig heller ikke kan have været Dommeren, Hr. Assessor Ingerslev, ubekjendt, da denne Sag verserede i samme Kammer, har indgivet en Klage imod mig, der gik ud paa, at jeg skulde have besveget mit daværende Falitbo for et Beløb af hverken meer eller

mindre end circa 150,000 Kroner. Denne Anklage faldt, som tidligere antydet, til Jorden, og der behøvedes ikke de kritiske Revisorers senere paafølgende Beretning for at godtgjøre, at hele denne Anklage hvilede paa et forbausende Ukjendskab til de Forhold, hvormed Herr Prokuratoren havde beskjæftiget sig. Man tænke sig, besvige et Fallitbo under mine daværende Forhold for saa stor en Sum uden Bogholdernes Vidende og Villie. Jeg siger ikke, at et saadant Nederlag har maattet efterlade en Braad hos en Overretsprokurator, hvem dog i alt Fald nogle Medborgeres Velfærd er betroet, og som naturlig maatte attraa at strække sin Praxis videre, det er jo ikke Andet end menneskeligt; jeg indskrænker mig som sagt kun hertil.

Hvem ere de virkelige Anklagere, der stode bag Fru Otto og samtidig optraadte som Vidner? Det var, som jeg desværre oftere har havt Leilighed til at bemærke, mine egne lønnede Folk og en Mand, der tidligere havde været i mit Brød, nemlig Vexelmægler Johansen. Efter Lægmands Forstand, maatte allerede denne Omstændighed gjøre Anklagemagt og Dommer betænkelige, ubekjendte Personer som de vare, for ikke at tale om deres personlige Forhold til mig.

Og hvem var Anklagede? Ja! man tilgive, at jeg her nødes til at tale et Øjeblik om mig selv, og man vil saameget lettere tilgive mig det, som det skeer af reent Nødværge.

Den Anklagede var, som det hedder i Klagen, Baron Gottlieb Abrahamson Gedalia, et Navn, som han fra Intet har hævet til Noget, og endnu troer at kunne være bekjendt tiltrods for den Uret, han har lidt.

Det er bekjendt, saa bekjendt, at de ere faa i Danmark, som ikke vide det, at jeg fra Haandværker har hævet mig til en Stilling, som kun falder i faa Haandværkeres Lod, og skabt en Forretning, der ikke

blot gjorde mit Navn bekjendt og anerkjendt — jeg tør sige over Størstedelen af den civiliserede Verden, endog paa Steder, hvor ingen dansk Kjøbmands eller Forretningsmands Navn havde lydt — en Stilling, hvori jeg ikke blot havde erhvervet mig Leilighed til at skaffe mig store Indkomster, men ved samme — og jeg siger det uden Pral eller Forfængelighed — tillige til efter Evne at gavne Medborgere i Stort og Smaat, og ikke blot erlagt, den mig paalignede personlige Skat blandt de høist Beskattede, men forøvrigt uden Paaholdenhed deelt med min Næste, en Stilling hvori jeg har havt Leilighed til ogsaa at virke til Fordeel for vort Fædreland, idet jeg, for blot at anføre et Exempel, var den første Danske, som dristede sig til at overtage Bygningen af danske Statsbaner og derved udfrie den danske Regjering fra de dyre — meget dyre — fremmede Entreprenører af Stadsbanerne.*) Den Anerkjendelse for denne min mangeaarige Virksomhed, jeg har høstet saavel af den danske som af mange fremmede Regjeringer, maatte dog vel ogsaa kunne indeholde et Fingerpeg om, at en Anklage af den Beskaffenhed som den, der rettedes imod mig, maatte opfordre til nogen Forsigtighed og Omtanke fra Anklagemagtens og Dommerens Side.**)

Disse Synspunkter eller Skjelnemærker synes imidlertid ikke at have ligget for Anklagemagt eller Dommer. Man synes at vær gaaet lige til Sagen bona fide og have taget Klage og Rapport ganske simpelt som en Hverdagssag, der vilde være at behandle efter den sædvanlige Praxis's Abc, uden at værdige saadanne smaa Allotria en Tanke.

---

*) Alene ved den forste Bane, nemlig Vensysselbanen — 10⁷/₈ Mile — som jeg anlagde, sparede Staten circa 500,000 Kroner.

**) Selve Politiets hoiere Embedsmænd have paa min mangeaarige Løbebane, oftere havt Leilighed til at soge min private Bistand, naar det gjaldt om, at frelse ulykkelige Medmenesker, som vare Frelse værd, fra Lovens tunge Haand.

Dette vil fremgaa af Klagens Indhold. — I denne Klage fremhæver Hr. Gottschalk jo nemlig, at jeg for et Aars Tid tilbage skulde have underskrevet Fru Ottos Navn paa en Obligation, stor 2,500 Kroner, uden hendes Vidende og Villie, og han tilføier ganske vist, at et tilsvarende Beløb blev hende krediteret paa hendes Konto, men han glemmer ved en let forstaaelig Distraktion at tilføie, at hun alt i længere Tid før Klagen blev indgivet, successive havde hævet hele Beløbet. Herr G. skal selv overfor en Politiembedsmand have udtalt, at han vel vidste „at der ikke var Noget derom men naar en saadan „godbit“ kom med i Klagen, saa vilde det Hele glide bedre ned.“ Man maa være Hr. G. erkjendtlig for den Aabenhjertighed, hvormed han fremlægger de Midler, som han anseer for nødvendige for at fremme en Sag, som der „ikke er Noget om.“

Jeg siger neppe formeget, naar jeg udtaler, at der Alt her var Anledning for Dommer og Anklagemagt til at blive noget betænkelig; thi det ligger jo i Sagens Natur, at man maatte gaae ud fra, at jeg, om end kun stiltiende, var bemyndiget til at underskrive paa min Compagnons Vegne, saameget mere som hun boede temmelig fjernet fra Kontoret (paa Frederiksberg), men under alle Omstændigheder maatte det formeentlig strax gaa op for den Myndighed, der maa forudsættes at være Indehaver af omfattende juridisk Intelligents, at det her paa den ene Side blot dreiede sig om en Formfeil, og at der paa den anden Side ikke kunde være Tale om nogen bedragerisk Hensigt — det egentlig Strafbare i en Handling — eftersom Beløbet for alt et Aarstid tilbage var blevet krediteret den Paagjældende, der var underrettet om dets Indbetaling og forlængst havde hævet det.

Hvis Dommer-Anklagemagten derfor i rette Tid, støttende sig til Klagen, vilde have overbeviist sig om dens Grundethed eller Ugrundethed, saa havde den kun

behøvet at lade Bøgerne, blot Kassebogen og Riskontroen, eftersee, da vilde den i Løbet af 10 Minuter have overbeviist sig om, at Klagerinden ikke blot havde faaet Beløbet krediteret samme Dag, som det var indgaaet, men at hun alt forlængst efterhaanden havde hævet det hele Beløb. Hermed vilde da et Hovedpunkt i Klagen strax være bortfaldet, istedetfor at faa Klagens øvrige Indhold til at „glide bedre ned.“

Her er Stedet til at vende tilbage, til den Rapport, som blev optaget den 17. December 1878 hos Hr. Overretsprokurator Gottschalk, og som ligger til Grund for den hele Sag.

KJØBENHAVNS POLITI.

Hovedstationen.

Rapport.

Tirsdagen den 17de December 1878.

I Anledning af hoslagte, idag indløbne Skrivelse af Gaars Dato, hvorved Enkefrue Caroline Mathilde Otto, født Jensen, boende Enighedsvei Nr. 8, som ansvarlig Deeltager i Firmaet Gedalia & Comp, sigter dettes Chef, Baron G. A. Gedalia, for Bedrageri og Falsk, har jeg ifølge Politidirektørens Ordre anstillet foreløbig Undersøgelse og derved erholdt følgende Oplysninger.

I. Bogholder hos Firmaet Gedalia & Comp., Erich Kentzler, boende Store Kannikestræde Nr. 8, 1. S., har, næst at bemærke at han i henved 2 Aar har været, og endnu er i Firmaets Tjeneste som Bogholder og Korrespondent, afgivet følgende Forklaring.

Saaledes som i Skrivelsen anført har Baron Gedalia i omtrent 1½ Aar gjort Forretninger med en formentlig fingeret Person under Navnet Hr. eller Frøken Løs. Under dette Navn findes dog i Fir-

maets Hovedbog ingen Konto, hvorimod Navnet „Løs“ findes meget ofte i Kassebogen ved Kjøb og Salg samt Bytte af Værdipapirer.

II. Forretningerne med Løs ere altid udjevnede strax; har der engang imellem været en ubetydelig Difference, er dette altid opført i Kassebogen under Conto diverse.

De Forretninger som Firmaet har gjort med „Løs“, have altid givet Tab for dette, idet Firmaet har kjøbt Papirerne til høieste Kours og med høieste Tillæg af Rente, og derimod solgt til „Løs“ til laveste Kours.

Alle Forretninger vedkommende „Løs“ udføres af Baron Gedalia personlig, saaledes at han bringer de Værdipapirer, som sælges af „Løs“, og modtager de Papirer og Penge, som ere bestemte til „Løs“, samt bringer de forfaldne Koupons, hvis Beløb skulle hæves af bemeldte „Løs“.

Baron Gedalia er den, som altid overfor Firmaet er optraadt for „Løs“, hvem ingen af Kontorpersonalet vides at have seet. Til de forskjellige af Kontorpersonalet har Baron Gedalia givet forskjellige Forklaringer; til Comparenten har han saaledes sagt, at Hr. „Løs“ boede paa Landet og at hans Datter „Frøken Løs“ boede heri Staden. Det er Comparentens fulde Overbeviisning, at Navnet „Løs“ er fingeret og at det er Baron Gedalia selv, der har havt Fordelen af de under dette Navn effektuerede Forretninger med Firmaet. Forretningen har efter Comparentens Formening havt ikke ubetydeligt Tab, saavel directe som indirekte idet Gedalia ved Transaktionerne med „Løs“ altid af Firmaet har udtaget Dokumenter eller Papirer, som utvivlsomt vilde stige i Prisen, og derimod afleveret til Firmaet Papirer, som kunde ventes at falde i Koursen. Naar Baron Gedalia skulde hente

Papirerer hos „Løs", gik han aldrig feil, „Løs" havde altid de Papirer eller Værdier, som der var Brug for i Forretningen, og han var altid til at træffe, saa det er ikke alene Comparentens, men ogsaa de andre Kontorbetjentes Mening, at Baron Gedalia hentede disse Værdipapirer paa sin egen private Bopæl, nu i Tordenskjoldsgade, tidligere Cort Adelersgade. Dette bestyrkes ogsaa derved, at en af Kontorpersonalet, saavidt erindres Brems, for nogle Maaneder siden af Baronen blev beordret til at gaa med ham for at hente nogle Papirer, som skulde bringes tilstede fra „Løs", Baron Gedalia gik da først op paa sin nuværende Bopæl, hvor han opholdt sig en kort Tid, kom derpaa ned til Brems og sagde, at han nu vilde gaa op til „Løs", som han opgav skulde bo i Stedet ligeoverfor Baron Gedalias Bopæl. Medens Brems blev staaende paa Gaden, gik Baron Gedalia ind i en Gadedør, men kom tilbage efter saa kort Tids Forløb, at Brems maatte ansee det for givet, at Gedalia ikke havde været hos Nogen i Huset. Efter Comparentens Formening og at dømme efter de Forretninger, som ere gjorte under Navnet „Løs„, maa der hos „Løs" eller, som Comparenten føler sig overbeviist om, hos Baron Gedalia, beroe Værdipapirer til Beløb 20 à 30,000 Kroner, bestaaende af Amerikanske Statspapirer, Russiske Præmielaan, Danubiens (Rumænske Statslaan), Russisk-Engelske Statslaan, Østifternes Kreditforenings-Obligationer med flere danske Papirer. Det er ogsaa Comparentens faste

III. Overbevisning, at de Kassemangler, som gjentagne Gange ere forefaldne i Forretningen og hvorfor Gedalia dels har sigtet den ene og dels den anden af Kontorpersonalet (hvilke Sigtelser han dog har maattet tage tilbage) og deels har ladet hengaa upaatalte, ene og alene ere foranledigede af Baron Gedalia selv. Til Bestyrkelse

heraf anfører Comparenten, at da der for omtrent et Aarstid siden manglede 50 Kroner i Kassen, hvorpaa daværende Kasserer Johansen gjorde opmærksom, blev der af Johansen stillet Spørgsmaal til Baron Gedalia, om han, som formentlig samme Dag havde taget sine Ugepenge af Kassen, ikke havde taget de 50 Kroner formeget, hvortil Baron Gedalia svarede Nei, idet han tilføiede, at han ikke havde en Skilling paa sig.

Comparenten saae derpaa, at Johansen greb fat i Gedalia, af hvis Vestelomme han udtog 50 Kroner, bestaaende saavidt erindres i Tikronesedler.

Baron Gedalia lod i Begyndelsen, som om han blev forbauset, saa at han intet kunde sige, men derpaa erklærede han, at det var Penge, han havde taget af Kassen og bestemt dem til et Indkjøb for Forretningen, som ikke havde fundet Sted, men glemt at lægge dem i Kassen igjen. Han erkjendte saaledes, at Pengene hørte til Kassen og afleverede dem.

Comparenten bemærker her, at saavel Baron Gedalia som Kassereren — dengang Johansen — var i Besiddelse af Nøglen til Kassen. Til Kontordøren har Gedalia saavelsom en eller to af Kontorpersonalet Nøgle. Ligeledes for omtrent et Aar siden savnede Johansen og Hundrup, da de en Mandag Morgen aabnede Kassen, en Østifternes Kreditforenings-Obligation, stor 200 Kroner, som havde været tilstede, da de den foregaaende Lørdag Aften eller Søndag Morgen opgjorde Kassen. For denne Kassemangel beskyldte Baron Gedalia Ingen, men slog det hen, idet han sagde, at det nok senere vilde vise sig, hvorfra det stammede. Baron Gedalia yttrede derhos, at han selv havde været i Kassen om Søndagen, efterat den var eftertalt af Johansen og Hundrup.

IV. Efter hvad Kontorbetjentene Reumert og Brems have sagt til Comparenten, have disse engang i afvigte Sommer seet, at Baron Gedalia af Obligationer, som skulde sendes til Berlin, har aftaget de derpaa anbragte danske Obligationsstempelmærker og derpaa klæbet dem paa de 2 russiske Obligationer, som Fru Otto senere fik udleveret. Baron Gedalia skal da have yttret, idet han ovenpaa de gamle Numere skrev de nye Nr. svarende til Numrene paa de Obligationer, hvorpaa han havde klæbet dem: „nu skriver jeg tykt paa, saa ere de lige saa gode som nye". Ved en senere Leilighed, da Comparenten foreholdt Gedalia hvad han saaledes havde erfaret, indrømmede Baron Gedalia Faktum indirekte, idet han sagde: „det gjør s'gu ingenting, det er ikke andet end en Stempelmulkt". Senere har Baron Gedalia villet gjøre gjældende, at det var en Lærling, Edvard Ruben, som dengang var paa Kontoret, som havde makuleret Stempelmærkerne for at skade ham (Baronen).

V. Endelig forklarer Comparenten, at han var tilstede paa Kontoret, da Baron Gedalia underskrev en Transport paa den i Klagen omhandlede af Overretsprokurator Juel til Fru Otto udstedte Obligation paa 2500 Kroner.

Transporten blev skreven paa Kontoret muligviis af Gedalia selv, uden at Fru Otto var tilstede, og strax af Gedalia underskrevet med Fru Ottos Navn, hvorpaa han, idet han blandt Andet saae paa Comparenten, sagde: „nu kan 2 af de Herrer underskrive til Vitterlighed", idet han erklærede, at Fru Otto havde givet ham Tilladelse til at undertegne hendes Navn paa bemeldte Transport. Da Comparenten ikke vilde være med at underskrive som Vitterlighedsvidne under disse Forhold, gik han ud af Kontoret, men det er ham bekjendt,

at Johansen og Hundrup underskrev paa hans gjentagne Forsikkring om, at han var berettiget til at underskrive Fru Ottos Navn.

Oplæst og ratihaberet.

Derefter fremstod Vexelmægler Carl Emil Johansen, boende i Nansensgade Nr. 48, 4de Sal (Kontor Pilestræde Nr. 1), som paa Anledning forklarede, at han har havt Ansættelse paa Gedalias & Comp.s Kontor, sidst i 2 Aar indtil Midten af Mai dette Aar, da han etablerede sig.

I. Med Hensyn til 1ste Post i Klagen, da forklarer Comparenten, at det forholder sig med denne som i Klagen anført. — Baron Gedalia havde paa den Tid af Kassen laant til hans private Udlæg 2de Beløb henholdsvis paa 89 Kroner og 89 Kroner 25 Øre, hvorfor de kvitterede Regninger henlaae midlertidig i Kassen og ved Opgjørelse bleve medregnede som Kontanter.

Den 13de December 1877 blev der af Grosserer A. J. Halberg indbetalt et Rentebeløb af 175 Kroner, som bleve førte til Indtægt i Kassebogen. Senere paa Dagen henvendte Baron Gedalia sig til en eller anden paa Kontoret, muligvis til Comparenten selv, og fik noget Raderlud, hvormed han begyndte at udslette den forannævnte i Kassebogen indførte Indtægtspost paa 175 Kroner, idet han udtalte, at han ved dette Beløb kunde dække sin foranførte Gjæld til Kassen tilsammen paa 178.25, ved Hjælp af en yderligere kontant Indbetaling af 3 Kroner 25 Øre, som han derpaa lagde i Kassen.

Da Baron Gedalia imidlertid ikke kunde foretage den paabegyndte Udradering uden at makulere Bogen, maatte Comparenten paa Baron Gedalias Opfordring fuldende hvad der af ham var paabegyndt.

Paa det Sted, hvor Udraderingen saaledes var foretaget, blev der, af hvem erindres ikks, indført en anden Kassepost af mindre Betydenhed, saavidt erindres paa omtrent 8 Kroner. Forandringen er endnu synlig i Kassebogen.

De for Laanet til Gedalia i Kassen liggende Sedler eller Kvitteringer bleve derpaa udtagne. Det er Comparenten bekjendt, at Baron Gedalia senere af A. J. Halberg har faaet den udstedte Kvittering tilbage. Den paagjældende Obligation var i sin Tid stillet som Depositum af Halberg til Sikkerhed for en Gjæld til Firmaet.

Den var udstedt til Grosserer Halberg af dennes Broder. Grosserer Halberg var imidlertid dengang gaaet Fallit, hvorefter Obligationen var bleven Firmaets Ejendom i Henhold til en Auktion, og paa Grund deraf vilde Baron Gedalia ligeoverfor Comparenten gjøre gjældende, at han var berettiget til at tilegne sig hele Renten for den paagjældende Termin, da Firmaet kun havde Sikkerhed i selve Obligationen.

II. Med Hensyn til Firmaets Forretninger med den fingerede Person „Løs", da henholder Comparenten sig til den af forrige Comparent afgivne Forklaring, som blev ham forelagt, og er saaledes fuldstændig af den Mening, at det var Baron Gedalia, som har gjort disse Forretninger for sig selv og alene havt Fordelen deraf.

Med Hensyn til den af Kentzler afgivne Forklaring gjør Comparenten dog følgende Bemærkninger:

Første Gang Comparenten hørte Tale om Frøken „Løs", kom Baron Gedalia med nogle Koupons, som han sagde, at hans Datter havde faaet af en Frøken „Løs" til Indløsning. Han har ikke til Comparenten omtalt, hvor Hr. eller Frøken „Løs"

boede, men da Baron Gedalia har omtalt, at Frøken „Løs" engang imellem besøgte ham, maatte det deraf antages, at idetmindste hun, forsaavidt hun existerede, maatte boe heri Byen. — Det var kun naar der i Forretningen var Brug for Værdipapirer af en bestemt Slags, at Baron Gedalia hentede disse, som han sagde, hos Frøken „Løs", og bleve disse da altid betalte med andre Værdipapirer og Differencen udlignet med Kontanter, om ikke strax (hvilket i Reglen skete), saa dog i Løbet af faa Dage, saa at „Løs" ingen Konto fik i Hovedbogen.

Da Brems skal have ledsaget Baron Gedalia for at hente Obligationer hos „Løs", var Comparenten fratraadt Firmaets Tjeneste og er saaledes ubekjendt med dette Forhold. Comparenten er ogsaa af den Formening, at Personen „Løs" eller som han antager, Baron Gedalia, efter de skete Forretninger at dømme, maa være i Besiddelse af Værdipapirer til Beløb henved 30,000 Kroner, men foruden de af Kentzler nævnte maa der findes, saavidt vides, 2 Stykker alm. Brandassurance Aktier, samt 2 eller 4000 Kroner i Kjøbenhavn—Newcastles Aktier, hvilke sidste Gedalia formenes at have havt før sin i 1875 indtraadte Fallit, hvilket Comparenten slutter deraf, at Baron Gedalia, kort efterat hans nuværende Forretning var begyndt, manglede de dertil hørende Koupons, hvoraf Udbyttekouponen var forfalden til Udbetaling circa ½ Aar forud. Han antager derfor, at Baron Gedalia har havt disse Kouponer med i Amerika.

III. Med Hensyn til de opstaaede Kassemangler forklarer Comparenten overensstemmende med forrige Comparent, hvis Forklaring derom blev ham forelæst og af ham ratihaberet, dog forekommer det Comparenten, at Baron Gedalia, da Comparenten fratog ham de omforklarede 50 Kroner, sagde, at

han havde taget fejl, da han udtog sine Ugepenge, og faaet dette Beløb formeget.

Med Hensyn til den Obligation, som en Mandag Morgen savnedes i Kassen, da lød denne ikke som af Kentzler opgivet paa 200 Kroner, men derimod kun paa 100 Kroner. Det var den foregaaende Dags (Søndag) Formiddag, at Comparenten og Hundrup havde gjort Kassen op og fundet den i Orden, og Baron Gedalia indrømmede, at han om Søndagen havde været i Kassen, for, som han sagde, at gjøre Balance.

IV. Hvad der indeholdes i Klagen angaaende Benyttelsen af brugte Stempelmærker, er passeret efter at Comparenten er fratraadt sin Tjeneste hos Firmaet, og han kan saaledes ingen Forklaring give derom.

Derimod har Comparenten for 1 à $1^1/_2$ Aar siden seet, at Baron Gedalia har taget Stempelmærker af en Obligation og sat dem paa en anden, men at dette skete ifølge Opfordring af Kjøberen, der solgte fremmede Obligationer, der gik ud af Landet og kjøbte andre fremmede Obligationer, paa hvilke de samme Mærker bleve satte.

V. Saavidt erindres blev der i Januar Maaned dette Aar paa Kontoret udfærdiget en Transport paa en af Overretsprokurator Juel til Fru Otto udstedt Obligation paa 2500 Kroner.

Denne Obligation underskrev Baron Gedalia med Fru Ottos Navn, Caroline Mathilde Otto, og opfordrede Comparenten og Hundrup til at underskrive til Vitterlighed, hvilket de i Begyndelsen negtede, men da Baron Gedalia gjentagne Gange forsikkrede, at han havde Fru Ottos Tilladelse til at transportere Obligationen og modtage Beløbet, samtykkede de endelig i hans Forlangende og underskreve deres Navne.

Senere have de faaet at vide, at Baron Gedalia ikke havde den paaberaabte Tilladelse fra Fru Otto.

Oplæst og ratihaberet.

Endelig fremstod Bogholderen hos Gedalia & Co., Ludvig Vilhelm Hundrup, boende i Absalonsgade Nr. 7 A., 3die Sal, som paa Anledning forklarede med Hensyn til den i Kassebogen foretagne Forfalskning aldeles overeensstemmende med Johansen, hvis Forklaring blev ham forelæst og af ham ratihaberet med Bemærkning, at det var Comparenten, som af Baron Gedalia modtog det af Halberg indbetalte Beløb af 175 Kroner, som han lagde i Kassen og indførte det i Kassebogen omtrent saaledes: „A. J. Halberg betalt Renter for ½ Aar af Obligation, Kr. 7000 — 175 Kr.“ Comparenten udstedte for Beløbet en Kvittering paa en trykt Blanket, som blev underskrevet af Baron Gedalia med Firmaet Gedalia & Comp. og af Comparenten noteret i Bogen.

Senere paa Dagen, da Baron Gedalia fik den Tanke at likvidere sin Gjæld til Kassen, lagde han de 3 Kroner 25 Øre i denne og forandrede feilagtig den gjorte Indførsel fra 175 Kr. til 178 Kr. 25 Øre ved at forandre 5 Tallet til et Ottetal, men umiddelbart derpaa var det, at han besluttede sig til at udradere denne Indtægtspost, men da dette ikke ret vilde lykkes for ham, var det, at han fik Johansen til at tilendebringe Raderingen.

I den ved Raderingen opstaaede ubeskrevne Linie blev derpaa af Johansen indført en anden Post, nemlig: „4 Lod fiint Sølv“ til Beløb ca. 8 Kroner, hvilket Sølv omtrent ved samme Tid blev solgt til en Guldsmed.

I. For et Par Maaneder siden, da Johansen havde anlagt Injuriesag mod Baron Gedalia, fordi denne havde beskyldt ham for Tyveri, og Johansen ved

samme Tid havde tilsendt Gedalia et Brev, hvori der var Tale om „raadne Sager“, udtalte Gedalia, at han mulig vilde sagsøge Johansen for Injurier, hvortil Comparenten bemærkede, at han vistnok helst maatte holde Fred med Johansen, da denne havde yttret, at han mulig vilde foranledige kriminel Tiltale imod ham for de omtalte raadne Sager, hvoriblandt navnlig Historien om Halberg vilde komme paa Bane.

Baron Gedalia sagde først, at han ikke kjendte noget til denne Sag, men senere klarede hans Hukommelse sig, idet han begyndte at søge i Kassebogen efter Udraderingen, hvilket skete om Morgenen før Kontorpersonalet kom der; dette har Kontorbudet sagt og Baron Gedalia har selv senere personlig for Comparenten erkjendt, at han havde søgt efter Raderingen, men ikke kunnet finde den. Baronen spurgte ved bemeldte Leilighed, om Comparenten kjendte noget til bemeldte Udradering, hvilket Comparenten benægtede.

For omtrent 4 à 6 Uger siden kom Baron Gedalia med den af ham den 13de December 1877 udstedte Kvittering til Halberg, som han sagde, at han havde faaet af Halberg, og spurgte Comparenten, hvad denne raadede ham til, da det nu var bevist, at Pengene virkelig vare indbetalte til Firmaet, og om han nu skulde indbetale Pengene i Kassen og føre dem i Kassebogen, hvilket Comparenten fraraadede ham, idet Comparenten foreholdt ham, at han derved anerkjendte, at han havde taget Pengene. Gedalia svarede hertil, at han ikke vilde gjøre sig saa hellig; det var nok muligt, at han havde taget dem, men tilføiede: „Skidt, om jeg ogsaa havde gjort det, saa var det dog gemeent af Johansen at anklage sin tidligere Principal derfor.“

Senere forsøgte Gedalia at vælte Skylden over

paa Johansen eller Ruben for at have stjaalet Pengene, idet han sagde, at det saae saa mystisk ud, at Pengene vare borte, da det ved den tilstedekomne Kvittering var godtgjort, at de vare indbetalte. Nogle Dage senere, eller maaske samme Dag, spurgte han Comparenten, om han burde gjemme eller tilintetgjøre den, af Halberg modtagne Kvittering. Comparenten raadede ham til at gjemme den og tilbød at opbevare den, for ham og modtog den, idet Baron Gedalia opfordrede ham til at passe godt paa den.

Kvitteringen, som senere har været i Comparentens Værge, afleverde han til Brug under Sagen.

Den følger hoslagt.

II. Med Hensyn til den under Navnet „Løhs“ drevne Forretning forklarer han overensstemmende med Bogholder Kentzler, hvis Forklaring blev ham forelæst og af ham ratihaberet med Bemærkning, at det, som af Johansen forklaret, kun var, naar der i Forretningen var Brug for en vis Slags Værdipapirer, at Baron Gedalia tilveiebragte disse fra Firmaet „Løhs“.

Foruden de af Kentzler omforklarede Værdipapirer, som formenes at beroe hos „Løhs“, antager han som Johansen, at der endvidere er 2 almindelige Brandassurance-Aktier. Derimod veed han Intet om Kjøbenhavn-Newcastle Aktier, ialtfald erindrer han ikke noget derom fortiden. For en Maanedstid siden havde Baron Gedalia indført en Transaktion i Bøgerne, som han havde effektueret med „Løhs“, ved hvilken Leilighed han havde indført £ 10 i Danubiens som solgte til „Løhs“ for 178 Kroner, hvilket efter Koursen var ca. 9 Kroner forlidet.

Dette gjorde Comparenten ham opmærksom paa, og efterat Comparenten havde opstillet Beregningen for ham, erkjendte han samme og indbetalte Differencen, som anført ca. 9 Kroner.

Comparenten sagde ved samme Leilighed til Baron Gedalia, at det ikke alene var Comparentens, men hele Kontorpersonalets Mening, at „Løhs“ og Baron Gedalia var en og samme Person, hvorover Baron Gedalia følte sig fornærmet og svor, at han ingen Penge havde hjemme, men fastholdt som tidligere, at Frøken „Løhs“ var en Dame, hvis Fader boede paa Landet.

III. Med Hensyn til Kassemangelen forklarer Comparenten overensstemmende med Bogholder Kentzler, hvis Forklaring derfor blev ham forelæst og ratihaberet, med Bemærkning, at han ikke erindrer, hvorledes Baron Gedalia søgte at undskylde sig med Hensyn til de 50 Kroner, som blev ham fratagne af Johansen, men Comparenten troer dog, at han sagde, at han ved at tage sine Ugepenge havde taget for mange Penge.

IV. Med Hensyn til Benyttelse af brugte Stempelmærker, da forklarer Comparenten, at han ikke har seet Baron Gedalia gjøre dette, men Brems og Reumert have til Comparenten sagt, at de have seet paa, at Baron Gedalia havde benyttet brugte Stempelmærker til 2de Obligationer, tilhørende Fru Otto. Senere har han for Comparenten erkjendt at have gjort sig skyldig i det omhandlede Forhold, som han ikke troede var kriminelt, hvilket han senere havde erfaret igjennem sin juridiske Consulent, at det var, og sendte derefter for 2 à 3 Uger siden Comparenten ud til Fru Otto for at faae dem udlaante under det urigtige Foregivende, at han havde solgt 2 Obligationer af samme Slags, som han ikke kunde faae før om et Par Dage, og derfor ønskede at laane hendes russiske, medens hans Hensigt var at undersøge, om der paa de 2 russiske fandtes kasserede Stempelmærker, eller kun betegnede med et Nummer, for at paasætte nye Stempelmærker, hvis de i Virkeligheden vare kasserede.

Da Comparenten blev sendt til Fru Otto for at faa de 2 Obligationer tilbage, omtalte han, Hundrup, overfor Fru Otto, hvad der var den sande Grund til, at Baronen ønskede at laane Obligationerne og fraraadede hende derfor at gjøre det. Fru Otto meddelte saa Comparenten, at Obligationerne af hende vare overgivne til Prokurator Gottschalk, og Hundrup meddelte da, at Fru Otto ikke var i Besiddelse af Obligationerne.

Med Hensyn til Underskriften af den omforklarede Transport af Fru Otto paa Obligationen paa de 2500 Kroner, da forklarede han overensstemmende med Johansen, at Komparenten senere, da han ved en Samtale af Fru Otto havde erfaret, at Sidstnævnte var uvidende om, at Pengene efter Obligationen vare indgaaede, foreholdt Baronen dette og opfordrede ham til at gjøre Fru Otto bekjendt med Forholdet, da Komparenten ellers vilde gjøre det."

Som jeg allerede har havt Leilighed til i det Foregaaende at bemærke, maatte det alt i en Lægmands Øine vise sig som noget mistænkeligt eller betænkeligt, at en Principals egne Folk staae frem som indirekte Anklagere og som frivillige, om end ikke uvillige, Vidner mod deres Chef, men jeg tør vove at paastaa, at man ikke behøver at være fagkyndig, ja, endikke at have gjort de første forberedende Skridt for at blive sagkyndig, for med et Blik paa Rapporten at overbevise sig om, at det vilde have været umuligt for en Chef at unddrage et Firma mindre Summer, end sige saa store Beløb eller Værdier som dem, hvorom her er Tale, nemlig henved 30,000 Kroner, og det i et Tidsrum af 1½ Aar, uden at Bogholderne og det hele Kontorpersonale maatte være Medvidere og saaledes Medskyldige. Anklagemagten har imidlertid ikke seet dette, eftersom Politidirektoren har henvist Sagen uden at lade mig kalde og give mig Leilighed til at udtale mig om Forholdene. Hvis dette nemlig var

skeet, da vilde jeg have forklaret for Politidirektøren, at Bogholdernes Angivelse, nemlig at der i Kassekladen skulde findes Konti diverse eller fingerede Konti eller Navn nævnt ved kontant Forretning eo ipso maatte være falsk, idet man nemlig ikke behøver at være Bogholder eller Sagkyndig for at indsee det, og at det jo vilde staa i Politidirektørens Magt, saafremt han ikke maatte fæste Lid til denne min Forklaring, at indhente sagkyndig Bistand, som strax vilde have givet mig Medhold, ligesom det jo iøvrigt i selve Klagen hedder, at der ingen Konto fandtes, da Forretningerne afgjordes kontant. Resultatet heraf vilde da være bleven dette, at han istedetfor at henvise Sagen vilde have ladet Angiverne anholde for at svare til deres Beskyldninger. Men naar Sagen dernæst var bleven henvist, saa formener jeg bestemt, at det havde været Dommerens Sag, istedetfor at beslutte Arrest paa min Person, forinden jeg var tilsagt at møde, at gjøre mig bekjendt med Rapportens Indhold; jeg vilde da strax overfor det første Anklagepunkt, nemlig at der skulde findes Konti diverse eller fingerede Konti i Kassekladen, have kunnet anmode ham om at lade Bogholderne kalde, for med Bøgerne for os at eftervise de formentlige fingerede Konti eller Navne. Han vilde da strax have overbevist sig om, at min Forklaring var overensstemmende med Sandheden og Bogholdernes Angivelse falsk. Naar Nogen derefter skulde være bleven arresteret paa Mistanke, saa var det ikke bleven mig, men derimod Bogholderne. Men da Dommeren jo har dekreteret Arrest paa min Person, medens Anklagere og Vidner hidtil ere gaaede fri, maa det være mig tilladt at gaa noget nærmere ind paa dette Punkt. Der lader sig simpelthen tænke to Muligheder: Enten have mine Folk været vidende om det formentlige Bedrageri fra min Side uden at dele Udbyttet med mig, eller de have været vidende derom og draget sig denne Medviden til Nytte ved at dele Udbyttet af det fælles Bedrag mod mig.

Forudsætte vi den første Mulighed — det lod sig tænke — at disse retskafne og hæderlige Personer, der, som bekjendt, afsky Alt, hvad der er uædelt, i et saa langt Tidsrum som 1½ Aar kunne have opsamlet i det Stille og Skjulte, Alt for Guds Skyld, opdynget og ophobet smaa og store Steen for, naar Tidens Fylde kom, at have en ny Ulfeldts Stenstøtte færdig til evig Spot og Skam for mig, og evig Hæder og Ære for Dhrr. Kentzler, Ludvig Hundrup og Vexelmægler Emil Johansen, er der herved den Svaghed, at en slig Resignation og Selvopofrelse for Dydens Skyld alligevel ikke i et saa langt Tidsrum kunde gaa upaaagtet hen: det øvrige Personale kunde ikke undgaae at fristes til at søge Lod og Deel i den fremtidige Hæder og Ære, og da forskjellige af disse unge Mænd i Løbet af disse 1½ Aar have faaet Afsked af min Tjeneste, var der ingen Grund for dem til at holde deres Viden hemmelig, saa at Sagen ikke kunde undgaa at blive bekjendt, hvis et Bedrageri af den Art var sket, som paastodes at have fundet Sted.

Forudsætte vi paa den anden Side, at de 3 Personer havde været Medvidere og deelt Udbyttet af Bedrageriet, saa vilde enhver Sagkyndig strax see, at hele det øvrige Personale hurtig vilde have været au fait med Forholdene, saa at Udbyttet maatte være udstykket i lige saa mange Lodder som Personer, og saa vilde jo mit formentlige store Udbytte af det fælles Underslæb blive reduceret til en relativ mindre betydelig Andeel. Men i begge Tilfælde, hvad enten jeg havde indladt mig direkte med mine Folk eller ladet det komme an paa mine Folks Diskretion eller gode Villie, saa maatte man i ethvert Tilfælde have antaget mig for ikke at være ved min fulde Forstand, idet ingen Chef, som er sig selv mægtig, vil paa saadan Maade give sig sine Folk i Vold, og Sagen vilde saaledes ikke have sorteret under Dommermagten, men under Sindssygeplejen.

Hvorledes skulde det være muligt, at jeg, som Chef for Forretningen, i Løbet af $1^1/_2$ Aar skulde have gjort Forretninger med Firmaet, enten som Vidnerne angive, under et fingeret Navn, der, som de foregave, vel ikke skulde findes i Hovedbogen, men i Kassekladen? Som ikke særlig Bogholderikyndige — der ligger heri ikke nogen som helst fornærmelig Hensigt mod Anklagemagt og Dommer — burde disse Myndigheder ikke af denne Vidnernes Fremstilling have faaet det Indtryk, at jeg i svigagtig Hensigt havde anlagt en fingeret Konto, for derigjennem at forfordele min Kompagnon. Jeg veed ikke, om det Indtryk, disse Myndigheder heraf have modtaget, senere er blevet udvisket ved den Oplysning, som ikke lod vente mange Dage paa sig, at denne Fremstilling var lige saa falsk som de andre fra samme Side, men, at jeg har lidt og maatte lide som Følge af dette Indtryk, er uomtvisteligt.

Det viste sig nemlig, da Dommeren forlangte at see Kassekladerne — Noget, som desværre først skete, efter min Arrestation — at Navnet „Løs" ikke fandtes i Kassebogen, hverken for Kjøb eller Salg af Papirer, eller paa Konti for diverse. I Kassebogen, hvor Bogholderne netop angive, at Navnet Løs skulde findes paa Kjøb og Salg af Værdipapirer, maatte de vide, at saadant var umuligt, da Navn slet ikke noteres ved kontante Forretninger, og paa samme Maade maatte de vide, at der i Kassebogen slet ikke kan findes fingerede eller diverse Konti, thi netop fra Kassen overføres Alt til de respektive Konti i de andre Bøger, og det er netop denne Bestilling, som Bogholderne udføre. De have selv den 19. Decbr. 1878, efter at jeg var bleven arresteret, maattet anerkjende, at der ikke fandtes nogen Konto i Kassebogen eller Navnet Løs under Kjøb og Salg af Værdipapirer, men at de privat i Løbet af $1^1/_2$ Aar, da de ville have begyndt at

fatte Mistanke, have noteret sig disse Forretninger. At det er umuligt, at der kan findes Konti i Kassebogen, er en Selvfølge, da den jo ikke er andet end ligesom et fotografisk Billede af hver Dags store og smaa Omsætninger og mangehaande Forretninger med mange forskjellige Mennesker. En Konto fremkommer jo netop ved et Sammendrag af forskjellige Poster, de give nu et positivt eller negativt Resultat, men et saadant Sammendrag kan jo, som Følge heraf, ikke findes i Kasskladen, hvis enkelte Poster netop blive Faktorer i Kontoerne i de andre Bøger; altsaa ere Vidnerne ikke Bogholdere, eller det hele Paasagn er et tomt og ørkesløst Opspind. Men Vidnerne ere gaaede et godt Skridt videre, thi disse Vidner, der vel at mærke vare mine egne Bogholdere, have endvidere paa det Bestemteste debiteret, at disse fingerede Forretninger have medført et stort Tab for Firmaet baade direkte og indirekte, altid saa store Tab, at jeg paa denne Maade skulde have forfordelt Firmaet for cirka 30,000 Kr. Men hvorledes skulde dette kunne være gaaet til, uden at Expeditionskontoret strax maatte have opdaget dette ved Efterregning af vedkommende Nota, og naar dette imod al sund Fornuft i Løbet af 1½ Aar altid skulde have overseet alle disse mange fingerede Forretninger, som jeg formeentlig skulde have gjort til Tab for Firmaet, hvorledes kan det da være muligt, at Bogholderne, som i Virkeligheden ere de egenlige Kontrollører af den daglige Forretningsgang og som in casu allerede for 1½ Aar siden vilde have fattet Mistanke, ikke allerede paa et langt tidligere Stadium ere optraadte til Værn om formeentlig krænkede Interesser.

Men naar disse samme Bogholdere, Vidner eller Anklagere fremdeles debitere, at jeg under disse 1½ Aars Forretninger skulde have kjøbt Obligationer, der utvivlsom vilde stige i Kursen, og solgt Papirer til Firmaet, som kunde ventes at falde i Kurs, med Tillæg

af den højeste Rente, saa maa det være mig tilladt at spørge enhver nogenlunde Sagkyndig, hvorledes man tør driste sig til at byde den omtalte, omfattende juridiske Intelligens et saa fuldstændigt Nonsens.

Thi Værdipapirers Stigen eller Falden i Kurs er jo afhængig af Kjøb og Salg paa Børserne, og det er ikke muligt for Nogen forud at vide Omfanget af slige Kjøb eller Salg. Men, naar dette allerede gjælder om indenlandske Papirer, hvormeget mere da ikke om udenlandske, hvorom her er Tale, eftersom dette Forhold, der er saa vanskeligt forud at beregne, naar man er tilstede, nødvendigvis unddrager sig alle Beregninger, naar man ikke er tilstede. Slige Forretninger kunne kun være en reen Spekulationssag, i hvilken man i paakommende Tilfælde tager Skade for Hjemgjæld. Men heelt absurd bliver imidlertid Bogholdernes Paastand, naar de tilføie, at jeg solgte til Firmaet Papirer med Tillæg af den høieste Rente, thi Renter af rentebærende Papirer, hvorom det her gjaldt, er jo fast og bestemt og er hverken høi eller lav. Ihvorvel jeg nu troer at have paavist og godtgjort paa hvilket Grundlag disse Anklager imod mig strax fra Begyndelsen af have hvilet, saa vil jeg dog lade Anklagerne eller Vidnerne selv yderligere dokumentere hele denne Ynk.

Det hedder saaledes i Rapporten, at jeg i November 1878, kort før Anklagens Indbringelse, af Firmaet havde kjøbt Lstrl. 10 Danubiens, som Vidnerne foregive skulde være kjøbte til vedkommende fingerede Konto, og at jeg i denne Forretning efter Kursen havde betalt 9 Kr. for lidt.

Dette forholdt sig forsaavidt rigtigt, som en af Kontorbetjentene ved Navn Brems erkjendte, ved Efterregning paa min Opfordring at have overseet en af mig begaaet Feil, hvilken Erkjendelse han i Retten har bekræftet, men da denne Feil var skeet i Expeditionskontoret, og Bogholderne ved Overførelsen ikke kunde undlade at be-

mærke Feilen og ogsaa gjorde mig opmærksom derpaa, blev Beløbet efter fornyet Gjennemregning Firmaet godtgjort.

Saaledes fremgaaer da heraf, at ingen Feil, selv ikke den ringeste, har kunnet passere uden at bemærkes. Men saa spørger jeg, hvorledes er det da muligt, at de samme Bogholdere have kunnet lade formentlig store Bedragerier hengaae upaatalte i 1 1/2 Aar, uden at de maatte være Medvidere og Medskyldige, eller det Hele fra første Færd være, som det var og er, et skjændigt Opspind af nedrig Ondskab og skammelig Egennytte for, i Samklang med min forud indtagne Compagnon, at faae mig fjernet for selv at bemægtige sig min Plads. Dette skete jo ogsaa om end kun for en føie Tid og til liden Baade for begge interesserede Parter.

Jeg kan dog ikke nægte mig den Tilfredsstillelse at fremhæve endnu et lille yderligere Vidnesbyrd, som Anklagerne selv have afgivet for, at ingen, selv ikke en mindre Feil har kunnet undgaae deres Opmærksomhed.

Som det altid skeer, blev Kassen eftertalt hver Aften, og hver Søndag hele Beholdningen gjennemgaaet for at overbevise sig om, at Alt var tilstede hvad der skulde forefindes. Det hændte sig nu en Aften, at Johansen, der i Rapporten kalder sig Kasserer, som han ikke var, da han eftertalte Kassen, bemærkede, at der fandtes en Mangel i Kassen til et Beløb af 50 Kroner, og da jeg netop samme Dag skulde have modtaget den mig tilkommende Godtgjørelse for den forløbne Uge, vil han have spurgt mig, om jeg ikke skulde have modtaget et tilsvarende Beløb for meget; da jeg skal have svaret benægtende, vil Johansen være faldet over mig (hans Principal) og have undersøgt mine Lommer og saaledes fundet 50 Kroner, og denne Erklæring er bleven godkjendt (men rigtignok senere frafalden af ham og hans Fæller) med den Tilføielse, at han vel vil have seet 5 Tikronesed-

ler rage op af den ved at føle i min Lomme, men at jeg rimeligviis selv havde udtaget og afleveret dem til Kassen.

Ogsaa her have Anklagerne altsaa atter afgivet det bedste Beviis for, at det hele formentlige Underslæb maatte være et Opspind, da selv et saadant mindre Beløb strax bemærkedes af Vedkommende, men jeg kan ikke tilbageholde den Bemærkning, at hele denne digteriske Fremstilling af Vold og Overfald kunde have gjort Anklagemagten endnu betænkeligere, fordi det maatte staa klart for denne, at selv den taalmodigste Principal, hvis der var et sandt Ord i dette Punkt af Rapporten, som jeg i mit senere Indlæg har udtalt, vilde have kastet den underordnede Voldsmand ud af Vinduet.

Men forinden jeg endnu tager Afsked med denne famøse Rapport, kan jeg ikke andet end samle Totalindtrykket af den og Resultatet af Paastandene deri i nogle faa Linier.

Ifølge Rapporten har der nemlig, foruden de Punkter, som jeg i det Foregaaende har omtalt, gjentagne Gange vist sig Mangler til Beløb Kroner 775, som det er de hæderlige Herrers faste Overbeviisning have skrevet sig fra mig. Hvilke ere Beviislighederne for en saadan skændig og graverende Paastand af Kommis'er mod deres Chef — at de senere for de 600 Kroners Vedkommende af disse 775 Kroner, have frafaldet Beskyldningen, stiller dem ikke bedre.*)

---

*) Som en Veiledning til Bedømmelsen af disse Personers Hæderlighed bl. A. dette: I Sommeren 1878 forestillede Kentzler for mig en Landsmand af sig, en Tydsker ved Navn Selig, som efter K's Opgivelse skulde være Søn af et anseet Huus i Gotheborg. Den unge Mand var i Besiddelse af en Vexel paa London, stor Lstrl. 55, som ifølge Opgivende skulde være trukken af hans Fader, Chefen for det paagjældende Huus. Paa denne K's Anbefaling kjøbte jeg, som naturligt er Vexlen, idet jeg ikke kunde antage, hvad jeg nu føler mig overbeviist om, at min Bogholder havde sammensvoret sig med en simpel Svindler for at bedrage sin Prin-

Ja, i hele det Tidsrum, de paagjældende Individer have været ansatte i Firmaet indtil min Arrest, (thi hvad der efter den Tid er passeret, er jeg selvfølgelig uvidende om) har der efter mine Anklageres til Rapporten afgivne Forklaring manglet:

1) 200 Kroner Østifternes Kreditforenings-Obligationer, hvilket dog senere reduceredes til 100 Kroner,

---

cipal og dele Udbyttet med Svindleren. Thi det viste sig, at Vexlen var falsk, ja, at der ikke existerede et Huus eller en Fader Selig i Gotheborg. Endnu Et: Den paagjældende Kentzler anmodede mig omtrent samtidigt om at give ham 2 Vexler til et samlet Beløb af 300 francs, der skulde tilstilles en navngiven Slægtning af ham, som det var mig bekjendt indtog en høj social Stilling i Tydskland og Frankrig. Jeg opfyldte hans Ønske, men da jeg nogen Tid efter mindede Kentzler om hans Tilsagn om at refundere mig Beløbet, saasnart Vexlerne vare komne til deres Bestemmelsessted, men dette ikke var skeet, svarede han mig, at han havde forbrugt Pengene, men at han iøvrigt gjorde Paastand paa en tilsvarende Forhøielse i sin Løn, som alt var forhøiet 2 Gange i forveien, saa at han formentlig af denne Grund ikke var Firmaet noget skyldig. Endnu Et. Som Revisorerne i Fru Ottos Fallitbo bl. A. bemærke, begav sig den samme Kentzler Dagen efter, at Fru Otto havde opgivet sit Bo, ud af Landet og medtog 700 Kroner fra Firmaet. Denne K., er een af Hovedanklagerne og af Hovedvidnerne imod mig.

Det er den samme K., det ene og ikke noget uvæsenligt Medlem af Kløverbladet, som efterat Ulykken, ved hans direkte Medvirkning, var styrtet ind over mig, tjenstvillig og forekommende henvendte sig til min Hustru med det Raad, at hun kun behøvede at overlade ham K. sine Kapitaler eller Værdipapirer, saa vare de i gode Hænder, og saa paatog han sig at sørge for Resten. Min Hustru behøvede ikke lang Betænkningstid, og heller ikke at gjennemskue Hr. K., thi hun havde hverken Kapitaler eller Værdipapirer. Jeg derimod er fuldstændig paa det Rene med de »gode Hænder« og med »Resten«, thi Et af To: Enten havde Hr. K. — jeg har Ret til at sige det, efter hvad der er passeret — vedblivende opbevaret Kapitaler og Værdipapirer i de paagjældende gode Hænder, eller han havde afleveret dem til Dommeren, i god Konsekvens med sin øvrige Færd imod mig og mine. Men Resten er ligesom dette.

2) tvende Kassemangler, nemlig en pa 450 Kroner og en paa 150 Kroner, og
3) en lignende paa 175 Kroner.

Med Hensyn til det under 1, anførte Punkt fandt jeg det ikke værd at søge Politiets Assistance. Dette gjorde jeg derimod med Hensyn til det under 2, anførte Beløb, dog ikke for at bringe mine Folk i Ulykke, hvis min Mistanke viste sig grundet, men som det var min Pligt og min Ret, at bringe Klarhed i Sagen og derved om muligt at forebygge lignende Tilfælde i Fremtiden. Det er disse samme tvende Beløb, som jeg skulde have tilegnet mig.

Undersøgelserne førte vel ikke til noget afgjørende Resultat, men at disse Undersøgelser paa min Foranledning have fundet Sted, fremgaar af Johansens Brev, som er fremlagt i Retten. Hvad de under 3, anførte 175 Kroner angaaer, da er det under Forhørene blevet tilstrækkelig godtgjort, at dette Beløb samtidig med at krediteres Overretsprokurator Lassens Konto, burde have været debiteret min private Konto, men af mine Bogholdere uden mit Vidende og Villie er bleven overført paa Firmaets Konto. Hermed ere mine Anklagere, hvad Rapporten angaaer, foreløbig til Ende. Lægge vi nu de paagjældende Beløb sammen, udkommer en Sum af 875 Kroner, for hvilken jeg positivt og haandgribeligt skulde have besveget Firmaet, men derfra og til et Beløb af mellem 20 og 30,000 Kroner, for hvilke jeg ifølge de hæderlige Herrers „faste Overbeviisning“ skal have gjort mig skyldig i en saadan Handling, er der jo, som det vil sees, et langt Spring. I mine Anklageres Tanker maa dette Spring ikke have været saa langt, thi ellers turde de jo ikke vove, at byde Anklagemagten et saadant Digt, idet de ellers maatte sige sig selv, at denne vel ved det første Blik maatte kunne overbevise sig om Sagens virkelige Sammenhæng og, istedetfor at henvise Sagen, sikre sig de Herrer og deres Personer, som efter disses egen Forklaring alene havde deres Viden fra de Herrer. For tilfulde

at godtgjøre for det store Publikum Sandheden og Rigtigheden af hvad jeg har udtalt, behøver jeg blot at henvise til den i Bilag A aftrykte Extrakt af samtlige her henhørende Forretninger, af hvilken det vil fremgaae, at det samlede Beløb af alle disse Forretninger, gjennem hvilke jeg skulde have besveget Firmaet for circa 30,000 Kroner, udgjør paa det Nærmeste henved fyrgetyve tusind Kroner, selv naar jeg lægger de af Vedkommende opgivne, af dem selv privat noterede Omsætninger til Grund tilligemed Kurserne paa disse Omsætninger. Som et Kuriosum skal jeg tilføie, at de kritiske Revisorer, som det vil sees af deres i Bilag B aftrykte Beretning, have udtalt, at Firmaet paa disse Transaktioner tagne under Et med Hensyn til de paa vedkommende Dag gjældende Kurser, har havt en passende Avance, og undertiden en overordenlig høi Avance.

Her skal jeg derfor kun indskrænke mig til at henlede Opmærksomheden paa, at jeg, ifølge mine Bogholderes Paastand paa en formeentlig svigagtig Omsætning paa henved 40,000 Kroner, blandt hvilke der ogsaa vare forskjellige Møntsorter, skal have stukket en Nettofortjeneste i Lommen paa cirka 30,000 Kroner. Paa denne Maade skulde jeg kunne have kjøbt Papirer, som vare noterede f. Ex. 100, for en Kurs af cirka 20 %, eller, som Revisorerne have afgivet Erklæring om for Høiesteret, at samtlige disse Forretninger have kunnet foretages med en Driftskapital af siger og skriver 4,000 Kroner.

Dette vidunderlige Regnestykke er imidlertid ogsaa undgaaet saavel Anklagemagtens som Dommerens Opmærksomhed; her beklager jeg mig ikke derover, jeg konstaterer det blot.

I denne Rapport er saaledes af mine Forfølgere, ifølge disses egen Forklaring for Retten, samlet, ophobet og opdynget Alt, hvad lønnede Folk gjennem et længere Tidsrum i det faste Forsæt at bringe deres

Principal i Ulykke, have kunnet samle sammen med en Flid og Omhu, som var et bedre Øjemed værdig. Jeg paastaar derfor, og enhver Udenforstaaende vil formeentlig give mig Ret deri, at naar det gjennem en retslig Undersøgelse, med hvis Beskaffenhed jeg yderligere vil beskjæftige mig, viser sig, at der ikke er Spor af Sandhed, Føie eller Grund til det fremlagte Angreb, at der saa kun er een Mulighed tilbage, og det er denne, at mine Anklagere, Vidner o. s. v. slet ikke have havt nogetsomhelst Støttepunkt for deres Anklage, ja, i deres fremfusende Ivrighed for at grunde en Existens paa deres Principals Bekostning, ikke havt Øie for, at de, naar deres taabelige, letsindige, egennyttige og skændige Overfald paa deres Chef var faldet til Jorden, selv vilde falde i den Grav, som de med saamegen Flid og Omhu havde gravet for ham. Og naar dette endnu ikke er skeet i Løbet af den langvarige Undersøgelse, som blev Følgen af de Herrers Færd, af Grunde, som jeg ikke paa dette Sted skal indlade mig paa nærmere at undersøge, saa vil et saadant Resultat formeentlig inden ret lang Tid fremgaae af de Skridt, som det er min Agt at foretage mod de paagjældende Personer, ikke blot for min Skyld, men for Retfærdighedens og Medborgeres Skyld, der kunne komme til at lide samme Skjæbne som jeg. Jeg vil i denne Henseende ikke sky noget Offer for at see Retfærdigheden skee Fyldest.

Hvis man nu spørger hvad Grunden er til, at Politidirektøren ikke har saameget som ladet mig kalde for at give mig Leilighed til at udtale mig om Sagen, inden han henviste den til Retten, saa forstaaer jeg det, som tidligere antydet, ikke. — Sagen blev imidlertid henvist, og den daværende Justitiarius, Konferentsraad Drewsen, skal, efter hvad jeg fra god Kilde har erfaret, imod hvad der skal være Sædvane indenfor dette Embedes Omraade, personlig have uleiliget sig med at overgive Sagen til den nys ansatte Dommer, Assessor

Ingerslev, for hvem han skal have udtalt som sin bedste Formening, at der var al Anledning til at belægge min Person med Arrest. Jeg veed ikke heller, om det er Sædvane indenfor det nævnte Embedsomraade, at Justitiarius ved en saadan Leilighed udtaler sin gode eller bedste Overbeviisning overfor unge eller gamle Dommere; jeg konstaterer det blot.

Dommeren medtog Sagen til sit Hjem, og da han næste Formiddag indfandt sig i Retten, havde han sin Beslutning rede og bestemte sig strax til at belægge min Person med Arrest, forinden jeg var tilsagt, endsige afhørt, ja uden saameget som foreløbig at standse ved en Anholdelse, for i den lovmæssige Frist at give sig selv fornøden Tid til at undersøge Rapport og Klage noget nøjere end det efter Lægmands Forstand kunde skee i Løbet af en Aftenstund. —

Hiin Politidirektørens Færd overfor mig træder i et særligt Lys, naar den sammenholdes, saavel med hans egen Handlemaade i flere lignende Tilfælde, selv i den nyeste Tid, som navnlig med den Fremgangsmaade, der altid blev fulgt af den forrige Politidirektør, Geheimeraad Bræstrup, uden nogen Undtagelse — jeg kan sige det, thi det er ligesaa almindelig bekjendt, som det er til den Afdødes Hæder.

Her vil jeg dog kun anføre et Par Exempler, der vedrøre mig selv. Da jeg saaledes i Aarene 50 havde kjøbt endeel Bankhæftelses-Kvitteringer, og derefter hævet den derpaa hvilende Aktieret, indfandt sig hos mig daværende Kriminalretsassessor Købke, for at udbede sig en privat Samtale med mig, i hvilken han meddeelte mig, at Underskrifterne paa Kvitteringerne vare falske, og anmodede mig om at give ham de Oplysninger, hvorover jeg maatte raade med Hensyn til den Person, af hvem jeg havde kjøbt Kvitteringerne m. v. Dette gjorde jeg og hørte derefter ikke videre til Sagen, og ligneude Hensynsfuldhed har jeg oftere fundet.

Da i Slutningen af 1875 eller i Begyndelsen af 1876 et herværende Sagfører-Firma havde indgivet en Klage, som efter Sædvane indleveredes til Politiinspektøren (for hvem daværende Vicepolitidirektør Oldenborg fungerede), ifølge hvilken jeg til Trediemand havde solgt £ 100 ungarske Obligationer paa Levering, og samtidig modtaget Kjøbesummen, men paa Grund af min Fallit ikke kunde levere det Kjøbte, tilstillede den nævnte Embedsmand (Oldenborg) mig Klagen ved den daværende Overbetjent Madsen — den Samme, der senere som fungerende Politiinspektør har havt Leilighed til at optage den famøse Rapport hos Overretsprokurator Gottschalk — med Anmodning om at tilstille ham min skriftlige Forklaring om Sagen. Jeg udtalte da, at ikke alene Salg paa Levering maa betragtes som en Kreditsag, men at dette yderligere fremgik deraf, at der er erlagt Renter af Forudbetalingen. — Vicepolitidirektøren fandt sig vel tilfredsstillet med min Forklaring, og denne bestyrkedes yderligere ved en mundtlig Udtalelse af Revisor Harald Meyer til Hr. Oldenborg, som personlig havde henvendt sig til ham, og Sagen afvistes.

Hvorfor anfører jeg disse Exempler?

For at godtgjøre, at jeg har været i Besiddelse af Autoriteternes Tillid, som jeg iøvrigt smigrer mig med at have fortjent. Ja, men navnlig for at bekræfte min Paastand, at Anklagemagten stedse tidligere, særlig ligeoverfor mig, har givet mig Anledning til at udtale mig, forinden man lyttede til Anklager imod mig, selv naar disse ikke skrev sig fra mine egne underordnede, lønnede Folk, og dog ligesom havde et Skin af Begrundelse.

Den Fremfærd, som sidst har været anvendt imod mig fra Anklagemagtens og Dommerens Side, fremtræder i et endnu grellere Lys, naar dermed sammenholdes den Fremgangsmaade, som er bleven fulgt

af de samme Repræsentanter for Anklagemagten og den samme Dommer overfor Andre.

For ikke at trætte Læseren, skal jeg imidlertid indskrænke mig til et Exempel fra den sidste Tid.

En juridisk dannet Mand, hvis Bo var taget under Konkursbehandling, havde til egen Fordeel disponeret over et Beløb imellem 20 og 30,000 Kroner, som var bleven ham betroet til Frugtbargjørelse for en i Udlandet boende Umyndig. Efter hvad der fra aldeles paalidelig Kilde er kommet til min Kundskab, var det ogsaa Dommerens, Hr. Assessor Ingerslevs Agt, ved det første Forhør at belægge vedkommende Person med Arrest. Dette skete imidlertid ikke, og efter et Par Forhører var det tilstrækkeligt godtgjort, at den Paagjældende havde forbrugt Beløbet til sin egen Fordeel, hvad der iøvrigt ogsaa af ham maatte erkjendes.

Her forelaa altsaa en Forbrydelse, der var godtgjort og erkjendt; men hvad skete? Her forandrede Hr. Assessor Ingerslev sin Hensigt. Her vilde han ikke paa egen Haand udstede noget Arrestdekret, men henvendte sig til en af de ældre Dommere i Retten — en Mand, der er ligesaa bekjendt for sin Dygtighed som for sin Retskaffenhed og Hensynsfuldhed — for at søge formentlig fornødent Raad.

Efter cirka en Times Konference kom den ældre Dommer til det Resultat, at en Arrest paa den paagjældende Person ikke vilde kunne misbilliges af Nogen i nogen Henseende, men da man altid valgte, eller ialfald burde vælge den mildeste Fremgangsmaade, blev Resultatet, at Vedkommende ikke blev belagt med Arrest. Jeg spørger derfor paa ny, hvad kan Grunden være til, at den Ene, hvis Brøde er beviist og erkjendt, ikke blot ikke bliver belagt med Arrest, men at der end ikke forlanges Kaution for hans Tilstedeblivelse?

Hvem var den Paagjældende? Jeg skal ikke fremhæve noget Navn. Den Paagjældende havde ganske vist en hæderlig Fortid, og var som saadan bekjendt

i snævrere kjøbenhavnske Kredse. Men ogsaa jeg havde en ikke uhæderlig Fortid, og mit Navn var ikke alene bekjendt over hele vort Fædreland, men ogsaa udenfor dette. Men skjøndt der ikke forelaa det allerringeste Beviis for Brøde fra min Side, ja, som jeg har tilladt mig i det Foregaaende at godtgjøre, ikke nogensomhelst Grund til blot Mistanke, naar man havde givet sig Stunder til rigtig og med fornøden Omtanke at undersøge Klagens og Rapportens Indhold, var ikke blot Arrest besluttet imod mig forinden min Afhørelse, men jeg blev holdt i saadan Arrest i 10 Uger og 4 Dage, ligesom der blev forlangt en Kaution af 4000 Kroner for min Tilstedeblivelse.

Og medens jeg indrømmer, at en Anholdelse og paafølgende Arrest af den Paagjældende vilde have vakt Opmærksomhed i en snævrere juridisk Kreds, er det for mit Vedkommende afgjort, at en saadan Opmærksomhed eller Sensation ved min Arrestation blev vakt, ikke blot overalt her i Landet, men paa de fjerneste Steder, hvor der findes Forbindelser i Pengeomsætninger og paa Pengemarkedet. Jeg skal anføre et Beviis herfor.

Da Berlingske Tidende og de øvrige danske Blade allerede Dagen efter havde offenliggjort min Arrestation, og jeg for Dommeren beklagede mig herover, gav han mig Medhold heri med den Bemærkning, at det jo var vedtaget og Praxis her til Lands, ikke offenlig at anføre Navnet paa Personer, der første Gang idømmes Fængselsstraf paa Vand og Brød af indtil 20 Dage, langt mindre Navnet paa en Mand, der bliver arresteret, hvis formeentlige Brøde først skal undersøges.

Da jeg nogen Tid efter Ophævelsen af Arresten paa samme Maade beklagede mig til et Medlem af Redaktionen af et herværende anseet og udbredt Blad, og meddeelte ham Dommerens Yttring i denne Henseende, gav han mig følgende Svar, hvis Rigtighed jeg maatte anerkjende:

„Naar en Dommer strax udsteder et Arrestdekret, uden saa meget som at afvente den i Loven fastsatte Anholdelsesfrist, og den Arresterede er en Mand med Deres Navn og Fortid, maa Enhver saavel i som udenfor Landet med Bestemthed slutte, at Dommeren enten maa være i Besiddelse af udtømmende Beviis paa foreliggende Brøde, eller at De selv har afgivet Tilstaaelse for Retten.“

Kun endnu Eet: Min Arrestation blev saa hurtig bekjendt i Omverdenen, at man i og udenfor Europa allerede Dagen efter Arrestationen, igjennem Telegrafen havde erfaret Resultatet af dansk Retspleie. Herfor foreligger der Beviser.

Hermed kunde jeg slutte, idet jeg mener at have afsløret et Billede paa Retsforfølgelse i Danmark, som vistnok forgjæves vil søge et Sidestykke i civiliserede Lande, men som med Lethed vilde kunne finde Sidestykke overfor enhver dansk Borger, naar han blev Gjenstand for en lignende Rapport og en lignende Anklage, lignende Anklagere, og lignende Vidnesbyrd af lignende Klagere og lignende Vidner, veiledede ved Rapporten af lignende juridisk Intelligens og Hensynsfuldhed og lignende politimæssig Tjenstiver, som af den da fungerende Politiinspektør Madsen.

Men da selve de over mig optagne Forhør have stor juridisk og psykologisk Interesse, ligesom de indeholde et Spejlbillede af dansk Retspleje i Aaret 1879, saa maa jeg endnu til yderligere og endelig Opklaring af hele denne Sag gaa noget ind paa de over mig optagne Forhør, uden dog at trætte Læserne med unfornødne Detailler.

Det første Forhør, hvortil jeg blev stedet, angik den tidligere omtalte, af en herværende Privatmand udstedt, og med en solid Selvskyldner-Kaution forsynet Obligation til et Beløb af 2500 Kroner.

Denne Obligation havde Fru Otto paa min Anbefaling givet Pengene til, og jeg havde fra min Side

anbefalet hende denne fordeelagtige Forretning af Hensyn til Kautionistens, i økonomisk og social Henseende særlig fremragende Stilling.

Da Obligationen skulde indfries, anmodede jeg Fru Otto ved en af mine Kommis'er om at tilstille mig Obligationen, for at have den ved Haanden, naar Beløbet maatte blive indbetalt. Dette skete. Der hengik imidlertid nogen Tid, men da Udstederen endelig indfandt sig, kvitterede jeg Obligationen paa hendes Vegne ved at paategne hendes Navn, hvorefter Beløbet med paaløbne Renter paa Obligationen strax samme Dag blev krediteret hendes Konto i Firmaets Bøger, tilligemed de efterhaanden fremdeles paaløbende Renter, indtil hun maatte hæve Hovedstolen.

Det er denne min Handling, som efter et Aars Forløb — et heelt Aars fortsatte Kompagniskab med Fru Otto — af hende i Forening med mine komplotterende Betjente, med Prok. Gottschalk bag det hele, blev gjort til Gjenstand for en kriminel Sag ved de danske Domstole. Jeg forklarede det foreliggende Faktum i Overeensstemmelse med Sandheden derhen, at jeg i Løbet af mit Kompagniskab med Anklagersken maatte ansee mig for at have en stiltiende Bemyndigelse til at kvittere paa min Kompagnons Vegne for de faa Forretninger, som jeg havde afsluttet for hende privat paa vort Kontor, naar hun efter mit Raad havde foretaget saadanne, jeg siger her, og det kan bevises, særlig fordeelagtige Forretninger. At jeg baade var og maatte være stiltiende bemyndiget til at underskrive ved saadanne Forretninger paa hendes Vegne, ligger i Sagens Natur og den hele Situation, som den var, og ifølge hvilken det slet ikke kunde være anderledes, hvis saadanne Forrretninger overhovedet skulde drives.

For det første vil vistnok Enhver med mig samstemme i, at en Kompagnon, som ikke tager aktiv Deel i Forretningen, men har betroet denne sin Eien-

dom i Nutid og Fremtid, ikke vilde uden samtidig at hæve Kompagniskabet, kunne nægte den forretningsførende Kompagnon Ret til at underskrive Forretninger, der gjøres paa Kontoret til Kompagnonens Fordeel med hans Vidende og Villie for Beløb, der saa at sige ere for Intet at regne i Sammenligning med de Kapitaler, der betroes til den forretningsførende Kompagnons Hæderlighed og Dygtighed. Dette ganske i Almindelighed. Men jeg forklarede fremdeles, at min Kompagnon, paa hvis Vegne jeg havde handlet, havde sin Bopæl henved $1/2$ Mils Vei fra Kontoret, at hun sædvanlig stod op ved Middagstid, og i det Hele var meget vanskelig at træffe, ligesom jeg af disse forskjellige Grunde stedse havde kvitteret i hendes Navn for alle Renteindbetalinger paa Kontoret til hende, idet hun med mit Samtykke sædvanlig anviste saavel Ind- som Udbetalinger paa Kontoret, og i denne Anledning var i Besiddelse af en Tratte- eller Chequebog. Jeg forklarede fremdeles, at jeg ingensinde til nogetsomhelst Tidspunkt har nægtet Udbetalinger af hvilkesomhelst Beløb, som hun i hele vor Forretningstid har anviist paa Firmaet. (Dette Faktum har hun maattet anerkjende, men først i et Reassumtionsforhør den 12te November 1879). Jeg forklarede fremdeles, at jeg ved flere Leiligheder, hvor hun selv var til Stede paa Kontoret, paa hendes særlige Anmodning har underskrevet hendes Navn for hende, at Beløbet, som ovenfor bemærket, blev hende krediteret samme Dag som det var indgaaet, og at hun havde faaet de hende tilkommende Renter af Beløbet, samt allerede havde hævet en stor Deel af dette. Dengang vidste jeg ikke, at hun allerede forlængst, før hun indgav sin Klage, havde hævet hele Beløbet, (dette erfarede jeg først, da Bøgerne efter at hun var gaaet Fallit, stode til min Raadighed).

Jeg forklarede fremdeles, at hun et halvt Aar efter at Beløbet saaledes var indgaaet og hende krediteret,

havde faaet tilstillet en Konto Kurant, paa hvilken Beløbet selvfølgelig var hende tilgodeskrevet med Renter, at hun havde anerkjendt Konto Kurantens Rigtighed, og derved faktisk og øiensynligt anerkjendt, at jeg havde en stiltiende Bemyndigelse til at underskrive hendes Navn; thi hun vidste jo og maatte, hvis hun var ved sund Sands, vide, at hun ved den paagjældende Leilighed ikke selv havde underskrevet, og hun maate — under samme Forudsætning — vide, at Beløbet ikke kunde være hende godskrevnt i Konto Kuranten, det vil sige, være indgaaet, hvis Obligationen ikke havde været kvitteret, in casu, altsaa underskreven af mig, ikke at tale om, at hun, kort efter at Beløbet var indgaaet, derom havde faaet Underretning af mig.

Jeg forklarede fremdeles, at min Kompagnon, Fru Otto, saaledes ikke i hele denne Sag var bleven forfordeelt i mindste Maade, og at det jo, selv om der, hvad jeg paa ingen mulig Maade kunde erkjende, her forelaa en Formfeil fra min Side, er den bedrageriske Hensigt, eller som det hedder, Forsættet, der er strafbart, men at der jo her hverken forelaa noget Bedrageri eller bedragerisk Forsæt.

Ovorfor denne min her i al fornøden Korthed gjengivne sanddru Forklaring af et i Virkelighen simpelt og betydningsløst Faktum, der kun af Prokurator Gottschalk, efter hans egen Udtalelse til Trediemand, var skruet op til et Anklagepunkt for at faa formeentlig mindre Anklagepunkter til at glide bedre ned, erklærede Dommeren sig til min Forundring ikke fuldt tilfredsstillet paa Sagens daværende Standpunkt, og Følgen heraf blev saaledes en Konfrontation med Fru Otto.

Fru Otto havde 2 Gange tidligere været i Forhør, særlig angaaende den ovenfor omtalte af mig kvitterede Obligation, og Beskaffenheden af det hele mellem os bestaaende Forhold.

Med Hensyn til det første Punkt forklarede Fru Otto, aldrig at have bemyndiget mig til at kvittere for hende, og naar Saadant var skeet paa Kontoret i hendes Nærværelse, saa var det fordi hun havde glemt sine Briller hjemme (og derfor ikke ret vel formaaede at skrive sit Navn). Paa Spørgsmaalet om hun da ikke vilde have underskrevet vedkommende Obligation, naar jeg havde tilstillet hende den til Underskrift, og om hun ikke vilde have ladet det ved mig inkasserede Beløb henstaa ved Firmaet indtil videre, forklarede hun som følger:

At hun selvfølgelig ikke havde havt nogen Betænkelighed ved at betro mig Obligationen i kvitteret Stand til Inkassation, men aldrig vilde have givet mig Ret til at underskrive hendes Navn, og at hun ganske vist ikke vilde havt Betænkelighed ved at lade Pengene henstaa ved Firmaet indtil videre, men at hun iøvrigt ikke havde hævet noget paa Obligationen, men vel cirka 1000 Kroner af hende tilkommende Renter, og alt dette uagtet Fru Otto maatte vide, at hun foruden disse 1000 Kroner havde hævet Obligationens hele Paalydende med 2500 Kroner.

Denne hendes Forklaring stod ogsaa i fuldstændig Modstrid med den af hende ved et foregaaende Forhør afgivne, ifølge hvilken kun allerede paa et tidligere Stadium vilde have fattet Mistillid til mig, og derfor ikke vilde have ladet Beløbet henstaa indtil videre ved Firmaet, og blev derfor denne hendes første Forklaring paa dertil af Dommeren given Anledning, i berigtiget Tilstand ført til Protokollen, uden at der dog hertil føiedes Ordene, „vitterlig Usandhed," hvilke vi nedenfor skulle see bleve udslyngede mod min fuldstændig sagesløse Hustru.

Hermed var dette Klagepunkt bortfaldet.

Jeg gaar nu over til det næste Anklagepunkt.

Paa Dommerens Forespørgsel, om hvilke Forretninger jeg paa Firmaets Vegne havde foretaget med

en nærmere betegnet Forretningsforbindelse (Frøken eller Hr. Løhs) forklarede jeg som følger:

Jeg kunde ikke andet end finde det besynderligt at skulle afgive Forklaring om kontante Forretninger, som jeg har foretaget paa mit Firmas Vegne, idet det dog formeentlig var for store Fordringer at stille til en Mands Hukommelse, at han gjennem et længere Tidsrum skulde kunne mindes de mangfoldige kontante Forretninger, som daglig forefalde paa et Vexel- og Bankier-Kontor. Da jeg paa Sagens daværende Standpunkt var ubekjendt med, at mine komplotterende Kommis'er ogsaa vare fremkomne med en Digtning i en saadan heel ny Genre, kunde jeg kun udtale min Forbavselse over, at Kriminalretten kunde gjøre Paastand paa at komme til Kundskab om den nærmere Beskaffenhed ved kontante Forretninger, der forefalde ved et Firma. Da jeg imidertid vel var vidende om, at det ifølge vor Lovgivning er strafbart at nægte at besvare de Spørgsmaal, som af Dommeren forelægges Enhver, som tilsiges til at afgive Forklaring, og jeg selvfølgelig ikke havde nogensomhelst Grund, da dette Punkt nu engang var forelagt Retten, til at dølge eller fortie Nogetsomhelst desangaaende, afgav jeg følgende Forklaring:

De Forretninger, jeg havde foretaget for den paagjældende Trediemand, dreiede sig ikke om betydelige Beløb, og saavidt jeg mindedes, udgjorde de samlede Forretninger, hvorom her var Tale, ikke 10 i Tallet — Kuponsbetalingerne medregnede — ligesom det for den allerstørste Deels Vedkommende ikkun dreiede sig om forholdsviis smaa Summer 1 a 200 Kroner, medens det høieste Beløb ikke naaede ud over cirka 700 Kroner. Disse Forretninger vare altid gaaede igjennem min Hustru eller Datter paa den Paagjældendes Vegne, der stod i personligt Bekjendtskabsforhold til den Sidstnævnte og sædvanligviis indfandt sig hos min Familie om Formiddagen, hvor jeg var beskjæftiget

paa Kontoret, for at gjøre disse Forretninger paa en ældre Slægtnings Vegne, som skulde bo paa Landet. Naar jeg paa denne Maade havde modtaget de Beløb, som af den Paagjældende ønskedes omsatte gjennem Firmaet, udbetalte jeg Beløbet enten til den, der stod ved Kassen, eller til den, der efterregnede Notaen, og for at mit Personale ikke skulde gjøre falske Gisninger i en Sag saa simpel som denne, har jeg i Forbigaaende ikke lagt Skjul paa den Paagjældendes Navn uden at det dog selvfølgelig er blevet indført i Kassekladen, i alt Fald ikke paa Anledning fra min Side, da kontante Forretninger som bekjendt ikke indføres under Navn.

Paa yderligere Spørgsmaal fra Dommerens Side om min Datter var i Besiddelse af særlig Formue, forklarede jeg: Ja, i Besiddelse af nogle Midler var hun, af hvormeget vidste jeg ikke, men betydeligt kunde det i alt Fald ikke være. Saameget var mig dog bekjendt, at hun i 1875, da min Fallit indtraf, havde maattet sælge sit Fortepiano for et Beløb af 1000 Kroner, og yderligere saavel her som navnlig i Amerika, havde fortjent og sammensparet forskjellige Beløb ved Siden af de mindre Summer, hun af mig havde modtaget til Beklædning. Saameget vidste jeg imidlertid, at jeg for hende havde solgt en russisk 5 % Obligation, for af dette Beløb blandt Andet at dække et ved Firmaet indkjøbt Akkreditiv til Hjælp under hendes Ophold i Paris.

Paa Spørgsmaal fra Dommerens Side om Beløbet af de Midler, hvorover jeg raadede for dermed at bestride min og min Families Afreise til Amerika i 1875, forklarede jeg: At jeg havde udleveret og hengivet Alt til den sidste Øre, for dermed efter Evne, at tilfredsstille mine Kreditorer, som var Enhvers Pligt at gjøre. Jeg raadede derfor ikke over Nogetsomhelst, men mine Børn havde i Løbet af de sidste 20 Aar efterhaanden opsparet et Beløb af henved 1600 Rd. af

de Ugepenge eller Smaagaver, som jeg i Tidens Løb havde skjænket dem. Min næstældste Søn var fremdeles i Besiddelse af en Police paa mit Liv i den kongelige danske Livsforsikkringsanstalt, som denne havde afkjøbt ham for et Beløb af, saavidt jeg mindes cirka 2400 Rd., eller noget mindre, ligesom han havde afhændet sit og sin yngre Broders Bohave.

Af en Deel af disse Beløb bleve Omkostningerne ved min og min Families Afreise til Amerika og første Ophold der afholdte, ligesom jeg igjennem mit ikke ringe Bekjendtskab i Unionen saae mig istand til yderligere at fortjene det Nødvendige til Ophold der, foruden at jeg saae mig istand til at remittere forskjellige Beløb til Dækning af skyldige Renter til forskjellige af mine Kreditorer, som særlig havde Behov derfor, ligesom jeg vedblivende har ladet mig det være magtpaaliggende at vedblive hermed indtil Saadant gjordes mig umuligt ved min pludselige Arrestation. Denne min Forklaring maa have været udtømmende, ligesom den var fuldstændig overeensstemmende med Sandheden; thi henimod Forhørets Slutning tilkjendegav Dommeren sin høieste Forbavselse over denne min Forklarings fuldstændige Overeensstemmelse med den, som min Hustru havde afgivet, og en Bemærkning om denne Overeenstemmelse blev ført til Protokols. Min Hustru, der ifølge Dommerens Meddelelse havde været i Forhør, havde nemlig afgivet den samme Forklaring saa fuldstændig og slaaende, at han, Dommeren, maatte antage, at jeg havde staaet i Korrespondance med hende, hvortil jeg bemærkede, at min Korrespondance med min Familie, som Dommeren bekjendt stedse var gaaet gjennem hans Hænder, at der ikke stod Brevduer til min Raadighed i Arresten, at jeg selvfølgelig ikke forud kunde vide, hvilke Spørgsmaal Dommeren vilde rette til min Hustru, men at det var den rene skjære Sandhed, der kom frem, og at den foreliggende Overeensstemmelse mellem min og min

Hustrues Forklaringer maatte søges heri og ikke i Andet.

Til min, skal jeg sige, Forundring, saa jeg imidlertid, da jeg nogle Maaneder senere fik Udskrifter af Forhørerne ihænde, for derefter at fremkomme med mit Indlæg, at der til Protokollen var optaget følgende Bemærkning, hvad min Hustrues Forklaring angaaer: „Comparentinden maatte erkjende at have gjort sig skyldig i en vitterlig Usandhed.“ Men hvormegen Grund, jeg end maatte have faaet til overhovedet ikke mere at undres over Nogetsomhelst, saa tilstaaer jeg dog, at min Forundring steg, da jeg erfarede Grunden til hiin Tilførsel til Protokollen, hvori min Hustru betegnedes paa saadan Maade, samtidig med, at hendes Ægtefælle stod som Anklaget for Retten; men muligviis kunde saaledes ogsaa det Øvrige herved glide bedre ned. Jeg giver hendes Forklaring til Forhøret om dette Punkt:

„Da de 5 Politibetjente umiddelbart efter min Arrestation indfandt sig i mit Hjem, og efter at have ransaget mine Skuffer og Aflukker, uden at finde hvad der søgtes, Penge eller Penges Værd, end sige de paagjældende 30,000 Kroner, og dette af gode Grunde, fordi jeg Intet eiede, udspurgte en af Politiets Betjente min Hustru, som til Trods for den skaanselløse Fremfærd og sit svagelige Helbred, nogenlunde havde bevaret sin Aandsfrihed, om der ikke fandtes Penge eller Værdipapirer, enten egne eller Andre tilhørende. Min Hustru, der selvfølgelig maatte opfatte dette Spørgsmaal som sigtende til vort fælles Bo, og ved Ordet „Andre“ selvfølgelig maatte forstaa Boets Creditorer, men ikke vore Børns, Fallitboet udvedkommende Sparepenge, svarede overeensstemmende med Sandheden benægtende, idet der ikke fandtes Penge eller Værdipapirer tilhørende mig og min Hustru.

Da min Hustru en Uges Tid derefter blev stedet til det første Forhør, forklarede hun, paa given Anledning, ved den paagjældende Leilighed, at have havt

700 Kroner i Værge for sin Datter, en Sum, der var i Behold efter Afhændelsen af den min Datter tilhørende Obligation, efterat der af Salgsbeløbet var afholdt Betaling, for et hende leveret Akkreditiv til Reise til Frankrig.

Jeg troer ikke, at nogen upartisk tænkende Mand vil finde noget modsigende i disse tvende Forklaringer. Betjentens Spørgsmaal maatte jo alene opfattes som sigtende til mig og min Hustru, medens hun var og maatte være i sin gode Ret ved at antage, at mine Børns Penge, forsaavidt de havde saadanne, maatte være Anklagemagt, Dommer og Politi uvedkommende; thi skulde hun have omtalt disse min Datters, ved Selverhverv henlagte Sparepenge, maatte hun paa samme Maade have omtalt hvad min yngste Søn, der hørte til min daværende Husstand, havde i Behold af nogle ham af mig i en længere Aarrække tilstaaede Ugepenge, og Ingen vil kunne fortænke min Hustru, i den Frygt, som hun ved Forhøret vedkjendte sig, at denne min Datters eneste Eiendom kunde blive inddraget under hendes Faders Eiendele, og den unge Pige saaledes komme til at staa ganske uden Midler i det fremmede Land. Og min Hustru selv eiede Intetsomhelst, derfor havde Fru Otto og hendes hæderlige, nye Kompagniskab, Kentzler og Hundrup, draget al fornøden Omsorg, idet der ikke, som jeg alt har omtalt, fra min Arrestations første Dag blev udbetalt hende saa meget som en Øre af det Restbeløb, der tilkom mig som Indehaver af Firmaet fra hiin Dag, den 19de December 1878 til min Udtrædelse den 1ste Marts 1879*)

*) For at være fuldstændig nøiagtig minder jeg her om, hvad jeg ovenfor har meddelt, at jeg derimod paa Dommerens Opfordring for det angivne Tidsrum personlig modtog 20 Kroner, ligesom der paa mine Vegne blev betalt en Regning til Beløb 16 Kroner og nogle Øre, for hvilket samlede Beløb 36 Kroner og nogle Øre min Konto blev debiteret, og som af mig senere er bleven betalt.

Men det blev iøvrigt ikke ved den „vitterlige Usandhed.“ Thi da Dommeren havde rettet forskjellige Spørgsmaal til min Hustru, der vitterlig for Alle og Enhver, der kjender hende, aldrig har blandet sig i sin Ægtefælles Forretning, om hun ikke havde Kjendskab til visse bestemte Forretningsforhold, og hun havde svaret, at hun ikke kjendte noget hertil, fordi hun netop aldrig havde blandet sig i sin Mands Forretninger, saa udtalte Dommeren for hende, at det stod i hans Magt at arrestere hende hvilket Øjeblik han vilde.

Den Liste, som er aftrykt i Bilag A, og skal opgive de Omsætninger, som skulde være foretagne for den paagjældende Person, Løs, og som ifølge Kentzlers, Hundrups og Johansens Forklaring til Rapporten og senere i Forhøret i de bestemtest mulige Udtryk altid skulde have bragt Firmaet store Tab, baade direkte og indirekte, blev derefter undersøgt af tvende af Retten udmeldte kritiske Revisorer, d'Herrer Bankdirektør Glückstadt og Revisor Harald Meyer.

Før jeg fremlægger disse Revisorers Betænkning, maa det være mig tilladt med et Blik paa hin Liste at vise, at Hundrup og Kentzler umulig, vel at mærke i Overensstemmelse med Sandheden, kunne have bevidnet, at jeg i Forbigaaende skal have nævnt Navnet paa den paagjældende Person, ihvorvel de have bekræftet dette under Eds Tilbud. Efter Johansen, Hundrup og Kentzers Sigende skulle de nemlig (ifølge Rapporten i Kassekladen, ifølge deres senere Afhøring i Retten privat) alt fra den 12. December 1877 have „noteret sig“ disse Forretninger under det Navn, for hvem de gjordes, og som jeg i deres Nærværelse skulde have nævnet. Thi vel befandt Bogholderkontoret sig dengang i samme Lokale som Expeditionen, men, da Bogholdernes Bestilling er at føre Bøgerne og ikke blande sig i Expeditionen, kunde de næppe have agtet paa eller lyttet til Navne, som jeg maatte have nævnt i Forbindelse med kontante Forretninger. Dette være imidler-

tid som det vil, men fra April Maaned 1878 blev Forretningen forlagt fra Østergade til Høibroplads, og her var Bogholderkontoret ved mit eget private Kontor skilt fra Expeditionen, saa at det var en fysisk Umulighed for Kentzler og Hundrup — Johansen var kort efter udtraadt af min Tjeneste — at kunne høre det, hvis jeg i Virkeligheden havde omtalt det paagjældende Navn ved alle Forretninger, som de angive at være gjorte for Vedkommende fra det angivne Tidspunkt. Dette have de imidlertid, som sagt, gjort under Eds Tilbud, men jeg vil endnu faa Lejlighed til at komme tilbage hertil og andre endnu langt værre og mere graverende Bedrifter fra disse Individers Side.

Her være det mig tilladt i al sømmelig Beskedenhed med nogle Ord at berøre Hr. Dommerens Holdning i dette Punkt.

Dommeren rettede ikke det Spørgsmaal til de Paagjældende, om de personlig havde hørt deres Principal nævne det omhandlede Navn, eller om de havde hørt det fra tredie Haand. Thi dersom de kun havde det rygteviis — og efter Forretningens Flytning og Sagernes ovenfor omtalte Fordeling i forskjellige Lokaler, kunde Bogholderne, hvor ivrigt de end monne have luret og lyttet i den gode Sags Tjeneste, kun have denne formentlige Underretning fra anden eller tredie Haand — hvorledes kunde de da tilbyde at aflægge Ed paa Sandheden af en rygtevis til dem kommen Underretning.

At der allerede i nogen Tid havde verseret en Sag for Kriminalretten, i hvilken en Urtekræmmer med sin Karl bleve belagte med Arrest paa Grund af, at de havde aflagt Ed paa Noget, som de bagefter erklærede at have hørt rygtevis, skal jeg her i forbigaaende bemærke med Tilføjende af, at de ere blevne dømte til 2 Aars Forbedringshusarbejde for at have aflagt falsk beediget Forklaring for Retten.

Overfor Vidnernes til Rapporten afgivne og i de

følgende Forhør gjentagne Paastand om det store Beløb, for hvilket jeg gjennem disse Forretninger skulde have besveget Firmaet, en Paastand, paa Grund af hvilken Arrestdekretet imod mig netop udstedtes ifølge Dommerens egen Udtalelse i Overretsprokurator Lassens Overværelse, erklære Revisorerne bl. A. — Læserne ville finde den hele Betænkning aftrykt i Bilag B. — følgende: „Vi ere fuldstændig overbeviste om, at Firmaet ved samtlige Transaktioner tagne under Et med Hensyn til de paa vedkommende Dag gjældende Kourser har havt en passende Gevinst. Kun ved et Par Transaktioner have vi truffet paa Differencer, vi mene at kunne betegne som ubetinget ublu, men de have været til Fordeel for Firmaet, til Skade for Løhs.“

Jeg beder Læserne at erindre, hvorledes Vidnerne til Rapporten, og senere ved Forhørerne, kave konstateret som et uomtvisteligt Faktum, at jeg ved disse Forretninger skulde have besveget Firmaet for store Summer.

Nu blive de stedede til Forhør, konfronterede med Revisorerne og hele Indholdet af disse Sidstes Betænkning foreholdt dem.

Nu var det uomtvistelige Faktum svundet ind til en Skygge: „Overfor en saadan Erklæring af saa sagkyndige Mænd som Revisorerne betvivlede Vidnerne — Dhrr. Kentzler og Hundrup — ikke i mindste Maade, at de Resultater, hvortil disse Herrer ere komne, ere fuldstændig rigtige.“

Vidnerne maatte altsaa „fastholde“ deres Forklaring — jeg henviser til Bilag B., men det Bedrageri, som efter Vidnernes Angivelse var et uomtvisteligt Faktum, dette Bedrageri og dette Faktum svandt nu ind til et Indtryk, og Vidnerne forsvare sig nu under Tilbagekaldelsen udtrykkelig imod, at dette Indtryk, eller som det nu hedder, denne „Opfattelse“ af — ikke Bedrageriet — kun af Forholdet — er opstaaet hos Vidnerne igjennem en speciel Kritik og Revision af de enkelte Transaktioner; nu ere de kun, som de udtrykke

sig, blevet „mistænkelige“; — gid de havde været det i Dommerens Øine strax — ved den eiendommelige Maade, de paagjældende Omsætninger skulde være foregaaede paa, uden at de dog indlade sig paa nærmere at beskrive dette „Eiendommelige“, hvorved den hensynsløse Anklage synker ned til en blot og bar fornærmelig, umotiveret Insinuation.

Men ikke nok hermed.

Naar Bogholdernes Anklage nu ikke er grundet paa en speciel Kritik og Revision af de enkelte Transaktioner, men paa et blot Indtryk, saa optræde de jo ikke som Bogholdere, og enhver udenfor staaende kunde da lige saa godt have henvendt sig med sit „Indtryk“ til Dommeren. Thi, hvem paaligger netop en speciel Kritik og Revision af de enkelte Omsætninger, nemlig ved Overførsel fra Kassekladen til de andre Bøger, andre end Bogholderne, og disse Mænd erklære altsaa, at de have undladt at gjøre deres Pligt, men desuagtet ikke undseet sig ved at bygge en Anklage imod deres Chef paa denne Pligtforsømmelse.

Jeg veed ikke, hvilket Navn man skal tillægge en saadan Adfærd, hvis det nemlig forholdt sig ganske som Bogholderne sige, men det gjør det nemlig ikke. Som det fremgaar af Bilag A. have Bogholderne jo tilstaaet, at de netop have øvet en saadan Kritik og Revision af de enkelte paagjældende Omsætninger, ganske vist ikke aabent og ærligt over for deres Chef, som deres Pligt var, men, efter deres eget Sigende, hemmeligt, i Smug, ad Snigveie.

Dette fremgaaer jo klart og tydeligt af den Liste, som Bogholderne have afgivet til Retten, i hvilken de netop have noteret sig de formentlige Omsætninger.

Hvilke Bogholdere skal man nu tro? De kritiske eller de kritikløse?

Jeg kan ikke besvare Spørgsmaalet, men til Vejledning ved Besvarelsen kan jeg derimod udtale, at hele denne Liste eller Kritik maa være Produktet af

et senere Forsøg paa at slippe fra deres første Forklaring om, at der i Kassekladen fandtes fingerede eller diverse Konti, igjennem hvilke Bedrageriet skulde være foregaaet.

Da denne Angivelse faldt til Jorden ved et Gjennemsyn af Bøgerne og ved deres egen senere Erklæring, stode Vidnerne jo tomhændede, og benyttede derfor de tomme Hænder til at gribe efter den Liste, igjennem hvilken de nu ville have øvet den Kritik, som de senere benægte at have øvet.

Med andre Ord, saa snart Bogholderne bleve stillede overfor virkelige Sagkyndige, det vil sige for Mænd, der kunde see og saa, at de havde løiet, saa gjøre de end ikke det mindste Forsøg for at opretholde deres Beskyldning, men bøie sig simpelthen, skjøndt selv Bogholdere, saasnart de staa Ansigt til Ansigt med Mænd, der ville og kunne udfinde Sandheden i ethvert Bogholderispørgsmaal.

Hermed forlader jeg dette Punkt, idet jeg udtrykkeligen henleder Opmærksomheden paa, at Retsprotokollen, uanseet hvad der i Henhold til det foregaaende er blevet oplyst om Vidnernes Efterretteliglied, Sanddruhed og Paalidelighed, ikke indeholder et Ord om, at de have gjort sig skyldige i „vitterlige Usandheder“ Ord, som ikke ere strøgne i Protokollen efterat de vare rettede mod min Hustru.

Dommeren foreviste den i Bilaget A trykte Liste som mine Folk i Tidens Løb havde forfattet over de Forretninger, som jeg skulde have foretaget for den Paagjældendes Regning, med Tilføiende, at mine Folk vilde beedige denne Listes Overensstemmelse med Sandheden. Nu var jeg ganske vist overbevist om Løgnagtigheden af hele denne Liste, fuldkommen overbevist om, at jeg aldrig havde eller kunde have opgivet samtlige disse Forretninger som foretagne for den Paagjældendes Regning, men da jeg her saa mig stillet overfor 3 Vidners Erklæringer,

som trods hvad der var passeret alligevel bleve benyttede som Vidner, indskrænkede jeg mig til at udtale, at jeg i dette Øieblik hverken kunde benægte eller anerkjende Sandheden af Vidnernes Forklaring, da jeg ikke mindedes de Fakta, hvortil der sigtedes, og jeg iøvrigt oftere havde foretaget Forretninger for Kunder, der ikke ønskede deres Navn bekjendt for Kontorpersonalet, ligesom jeg selv havde den samme Følelse af det Nyttige i at forholde Personalet Kundskab om forskjellige Forretningsforbindelser, for at de ei skulde benytte denne deres Kundskab til Firmaets Skade og egen Fordel, enten naar de selv etablerede sig, eller paa anden Maade. Derfor falder ogsaa Vidnernes paafølgende ligesaa skarpsindige Erklæring til Jorden, at jeg altid saa mig istand til at forskaffe de Værdipapirer, hvortil Firmaet i givet Øieblik trængte.

Vidnernes Mening var, at jeg skulde være i Besiddelse af disse Papirer; den virkelige Sandhed er den, at jeg selv førte en Privatbog over de Omsætninger i fremmede Værdipapirer, der vare gjorte med Firmaets Kunder, og derfor altid kunde være vidende om, hvor jeg kunde henvende mig om Kjøbet af saadanne.

Læserne tilgive, at jeg ikke kan forholde mig selv at omtale et Træk af et af de tidt omtalte Vidner, nemlig nuværende Vexelmægler E. Johansen.

Kort efter Etableringen af mit nye Firma i Aaret 1876 skulde jeg nemlig til Firmaet have solgt Kupons af 4000 Kroner Kjøbenhavn—Newcastle Dampskibsaktier. Min forhenværende, hæderlige Betjent, Vexelmægler Emil Johansen, afgav nu til Forhøret den Forklaring, at han paa Grund af den Omstændighed, at disse Kupons vare nogle Maaneder gamle, har uddraget den Slutning, at jeg absolut maatte have været i Besiddelse af de paagjældende Aktier før min i 1875 indtraadte Fallit, eller med andre Ord, at jeg havde besveget mit gamle Firma for Aktiernes Beløb.

Jeg erklærede til Forhøret, at jeg, uagtet jeg smigrer

mig med at have en god Hukommelse, dog ikke i dette Øieblik kunde mindes den af de Mangfoldige, som havde solgt mig disse eller andre Koupons, saameget mindre som Faktum skulde ligge 2½ Aar tilbage i Tiden — en Forretning, der som bekjendt iøvrigt gjøres kontant og gratis i Publikums Interesse. — Det er den samme Johansen, der som 22-aarig Yngling vilde værne om mit Boes formentlig krænkede Rettigheder, skjøndt han ikke blot var i min Tjeneste, men var bekjendt saavel med den i mit Bo foretagne, af Prokurator Gottschalk foranledigede Undersøgelse — en Undersøgelse, der tilendebragtes i Løbet af 11 Dage, og som Johansen vidste endte med fuldstændig at slaa Beskyldningerne til Jorden —, saavelsom med Revisorernes Beretning om Boets Status, og følgelig var og maatte være vidende om, at Alt, hvad der skulde forefindes, var tilstede — det er den samme Person, nuværende Vexelmægler Emil Johansen, som har været Medvirkende i en i de offenlige Blade, særlig Dagbladet, omhandlet Sag, der har vakt en vis pinlig Opmærksomhed.

Hermed er dette Anklagepunkt færdigt.

Nogen Tid efter blev jeg atter stedet til Forhør, i hvilket Dommeren meddelte mig, at han havde tvende Vidner, som med Ed vilde bekræfte, at de i Klagen og Rapporten foran omtalte 175 Kroner, som den 13de December 1877 skulde være indbetalte i Kassen af Grosserer A. Halberg, skulde jeg have benyttet til Afgjørelse af 2 private Regningskrav, og derfor ladet dette Beløb udradere af Kassekladden.

Dette benægtede jeg paa det Bestemteste og forklarede Dommeren som følger:

Da der var indtraadt et mindre venskabeligt Forhold imellem mig og Vexelmægler Johansen, der i Mellemtiden var udtraadt af min Tjeneste paa Grund af hans Adfærd mod mig, tilskrev han mig under 26de September 1878 et Brev, som har henligget i

Rettens Værge, og i hvilket han bl. A. udtalte, at der var „noget raaddent“ ved Forretningen, og at han vilde meddele Kentzler, at jeg havde henvendt mig til Politiet i Anledning af, at der var forsvundet 450 Kroner, samtidig med, at han, K., havde deeltaget i en Fest til Ære for den tydske Keiser samme Aften, og at han, Johansen, da jeg vidste, at K. var meget hævngjerrig af sig, nok skulde, efter saadan Meddelelse til Kentzler, faae ham paa sit Parti. Dette bevægede mig til, for at forekomme Kentzlers Hævngjerrighed, selv at meddele ham Faktum, hvorefter jeg først udspurgte Hundrup, hvad Johansens Mening vel kunde være, fordi jeg ikke havde nogen Anelse om Johansens „Raaddenskab“. Hundrup erklærede for mig, selv at være fuldstændig uvidende om denne Sag, men at Johansen til ham havde sagt, at der i Kassekladden var udraderet 175 Kroner, uden nogen nærmere Angivelse af Omstændighederne eller Hensigten dermed. Paa min Forespørgsel til Kentzler, om han da vidste noget herom, svarede han ligeledes, at han ikke havde nogen Idee om Johansens Mening hermed, eller om der var foregaaet noget i Forretningen, hvortil han kunde sigte.

Da jeg nu fremdeles vidste, at Eduard Ruben, der, som tidligere meddeelt, ifølge skriftlig Opfordring fra Johansen og mundtlig Anmodning af Kentzler og Hundrup, var blevet afskediget fra Kontoret, pleiede Sammenkomster med Johansen — at det Samme var Tilfælde med de Herrer Kentzler og Hundrup, var jeg uvidende om — adspurgte jeg ham, om han vidste Noget om en Radering, der skulde være foretaget i Kassekladden; han svarede ifølge Hundrups og Kentzlers forudgaaede Veiledning ligeledes, at han ikke vidste Noget om denne Sag, men kun havde en saadan Historie fra Johansen, uden nærmere Angivelse af, hvad Raderingen skulde gaae ud paa.

Jeg sagde derfor til Bogholderne, at eftersom Ingen kjendte Noget til en slig Historie, maatte det Hele

være et Opspind fra Johansens Side, der, efter selv at have etableret sig, gjorde alt Muligt for at skade Firmaet. Da Johansen imidlertid vedblev med sine Forsøg paa at benytte denne Sag imod mig personlig, henkastede jeg engang i Løbet af en Samtale til Hundrup, om det ikke vilde være hensigtsmæssigt, at jeg af min egen Lomme betalte de 175 Kroner, for eengang for alle at betage Johansen Muligheden af at skade mig og Forretningen paa dette Punkt, og samtidig gjøre Ende paa alt det skammelige „Vrøvl".

Hundrup fraraadede mig dette. Da Johansen imidlertid fortsatte sine Bagvaskelser, søgte jeg, for at komme til Bunds i Sagen, først Oplysning hos Overretsprokurator Lassen, der havde været Medvirkende ved Kjøbet af Halbergs Obligation, og da denne ikke formaaede at give mig den attraaede Oplysning, henvendte jeg mig til Overretsprokurator Winther, der ligeledes havde været Medvirkende ved den paagjældende Forretning. Da ogsaa dette Skridt var ørkesløst, henvendte jeg mig umiddelbart til Grosserer Halberg selv, og denne gav mig da en Kvittering lydende paa, at han den 13de December 1877 havde indbetalt 175 Kroner som Renter af en af ham til sin Broder udstedt Obligation, som Firmaet havde havt i Depot for de Beløb, som Broderen paa Firmaet C. J. Halbergs Vegne tidligere havde faaet i Forskud. Efterat have erholdt denne interessante Oplysning, sagde jeg til Hundrup: Lad os nu søge efter i Kassekladden, thi nu have vi Datum paa Kvitteringen, og nu maa det ikke være vanskeligt at komme til et Resultat. Hundrup svarede: Jeg og Kentzler have allerede efterset Kassekladden, men ikke kunnet finde nogensomhelst Radering, og De behøver derfor ikke selv at søge derefter. — Jeg lod mig dog ikke nøie hermed, men sagde til Hundrup: Da jeg nu er kommet i Besiddelse af Halbergs Kvittering, som De selv har udfærdiget, og vi have dens Datum for os, saa kunne vi med Lethed forvisse os om Sandheden.

Under 13de December 1877 fandtes imidlertid ikke indført noget Beløb af 175 Kroner, ligesaalidt som jeg formaaede at kunne finde nogen Radering, og han ifølge sin Forsikkring heller ikke formaaede at finde nogen saadan.

Jeg sagde da til Hundrup: Da vi nu have overbeviist os om, at Beløbet er indbetalt af Halberg, men ikke er kommet Firmaet tilgode, saa beder jeg Dem at passe godt paa Kvitteringen, thi nu fristes jeg til at tro, at det er Johansen, der har taget Pengene. — Hundrup: Ja, det troer jeg ganske vist. — Efterat jeg havde forklaret Dommeren Foranstaaende, hvorledes jeg havde foretaget alle de Efterforskninger, der vare mig mulige, for at komme tilbunds i denne Sag, og hvorledes alle mine Folk, den ene efter den anden, til mig havde forklaret, ikke at kjende Noget til denne Sag, sluttedes dette Forhør, i hvilket jeg altsaa maatte indskrænke mig til at benægte Faktum, eftersom jeg kun kunde betragte Dommerens Yttring om at have 2 Vidner for sig i denne Sag som et simpelt Inkvisitionsfif, da min Opmærksomhed, efter alt hvad der var foregaaet i denne Sag, efter alle mine Efterforskninger og mine Folks Benægtelse af at kjende Noget til Sagen, var bleven bortledet fra, hvorledes det hele Forhold var foregaaet, men Fortsættelsen fulgte i det næste Forhør.

Nogle Dage derefter blev jeg stedet til nyt Forhør, hvor jeg til min Forundring saae mig konfronteret med de Herrer Hundrup, Kentzler, Johansen og Ruben, idet jeg nemlig ikke kunde antage, at disse Personers Vidnesbyrd, efter hvad der hidtil var blevet oplyst, vilde kunne have nogensomhelst Betydning.

Men skjøndt jeg nu allerede havde lært i den Stilling, hvori man havde bragt mig, ikke at forundres over noget, saa nægter jeg dog ikke, at jeg ligesom studsede, da jeg hørte disse samme Personers Forklaring, der gik ud paa Følgende: At A. Halberg i De-

cember Termin 1877 til Firmaet havde indbetalt Kroner 175 i Rente af en Panteobligation, som Firmaet havde havt i Sikkerhed fra Broderens C. J. Halbergs Bo.

Dette Beløb blev af mig afgivet til Kassen, Hundrup havde skrevet Kvitteringen og Beløbet var blevet indført i Kassekladden. Om Eftermiddagen, forklarede Personerne videre, havde jeg til mine Kontorister yttret, at de paagjældende Beløb ikke tilkom Firmaet, og da der henlaa tvende private Regninger til mig som Kasse, til et Beløb af 178 Kroner 25 Øre, havde jeg indbetalt 3 Kroner 25 Øre og udtaget Regningerne af Kassen. Dernæst, forklarede Personerne videre, skulde jeg have givet Ordre til at udradere Beløbet af Kassekladden.

Hundrup forklarede endvidere, at jeg skulde have udtalt, at Beløbet tilkom mig, som særlig Løn for min formentlige Dygtighed. Dette kun for Fuldstændigheds Skyld.

Nu forklares videre: Efterat Johansen havde tilstillet mig den tidligere omtalte skamløse Skrivelse, og jeg i Anledning af denne havde adspurgt Hundrup og Kentzler om Sammenhængen dermed, havde de meget godt kjendt denne, og erkjendte denne deres Viden her for Retten, men, forklarede: de, lode som om de ikke vidste Noget, og, tilføiede de uden Blusel, uden Sky, ja uden Spor af moralsk Selvbevidsthed, at de havde handlet saaledes med fuld Bevidsthed og med det faste Forsæt at føre mig paa Vildspor og samle saameget som muligt imod mig, fordi de vidste ved sig selv, at de havde bragt Fru Otto paa den Tanke at indlede en kriminel Undersøgelse imod mig. Da jeg derfor havde sendt Bud efter Eduard Ruben, havde de tilraadet ham ligeledes at benægte at kjende noget til Sagen. Og til Afrunding af denne Vidneforklaring tilføiede H., hvorledes jeg skulde have udtalt mig derhen, at nu behøvede jeg ikke at foretage noget i Sagen, da der kun var eet Vidne imod mig, nemlig

Johansen. Og i samme Aandedræt fortæller han selv, at jeg gav ham Halbergs Kvittering, det allerværste Vidne, der kunde tænkes imod mig, saaledes at jeg selv skulde have suppleret det manglende andet Vidne, medens han samtidig erkjendte, at han paa et senere Stadium havde fraraadet mig af min egen Lomme at indbetale det paagjældende Beløb for at gjøre Ende paa alt „det Vrøvl.“ Jeg var endnu ikke ført tilstrækkelig paa Vildspor; thi forklarede Personen videre:

Jeg havde leveret ham Halbergs Kvittering med Opfordring til med mig at gjennemgaa Kassekladden for at finde Raderingen, men at ingen saadan fandtes i Kassekladden. Hvorfor? fordi han ingen saadan vilde finde. Hvorfor? for at jeg ikke derigjennem skulde komme til Kundskab om Sagens sande Sammenhæng. Og hvad saa? Jo, jeg skulde have henstillet til ham, om det ikke var bedst at rive Kvitteringen itu, men derefter opfordret ham til at passe godt paa den og spurgt ham, om han ikke nu troede, at Johansen havde taget Pengene, hvortil han havde svaret, jo, det troede han bestemt. Hvorfor han havde gjort alt dette? Jeg beder Læseren skjænke mig sin bedste Opmærksomhed overfor dette Punkt. Jo, Grunden var den, at han vilde gjøre mig tryg!

Efterat have maattet paahøre denne Forklaring, i hvilken mine egne Folk med fræk Pande vedkjendte sig at have bedraget mig, tjent mig uærligt for at styrte mig i Fordærvelse, opkastede jeg for mig selv det Spørgsmaal, hvorledes de turde vove sligt overfor Dommeren, navnlig efter hvad der var gaaet forud, som var fuldt tilstrækkeligt til, at de ikke behøvede at paasætte sig selv noget, lad mig sige Skjælnemærke. Skjøndt der samtidig gik et Lys op for mig over den hele Stilling, saae jeg mig dog, da min Harme løb af med mig, i Øieblikket nødsaget til kun at benægte Forklaringens Sandfærdighed, idet jeg maatte have

nogen Stunder til at orientere mig efter de Oplysninger, der nu vare komne mig ihænde.

Jeg grublede derfor nogle Dage over Sagen, og tilskrev derefter Dommeren, at jeg, efter at have hørt mine Folks Forklaringer og samlet mine Tanker, haabede at kunne give de fornødne Oplysninger. Jeg blev da stedet til nyt Forhør og forklarede heri som følger:

Firmaet havde et Beløb tilgode hos C. J. Halberg, for hvilket det havde en Prioritetsobligation stor Kroner 7000 til Sikkerhed.

Obligationen var udstedt af Broderen, Grosserer A. Halberg, og kunde opsiges med 6 Maaneders Varsel. Da rette Debitor havhe fallereret, skulde Obligationen sælges, saavidt jeg mindes den 10de eller 11te December 1877, for at Kjøberen i rette Tid kunde opsige den.

Overretsprokurator Lassen, som var min og Firmaets juridiske Konsulent, skulde ordne denne Sag med Overretsprokurator Winther, som var Fallitboets Kurator, og Prokurator Lassen havde derfor allerede for 6 Uger siden faaet den paagjældende Obligation udleveret for at ordne alt Fornødent i denne Henseende. Prokurator L. havde nu ordnet denne Sag saaledes, at Firmaet skulde betale for Obligationen, med vedhængende Renter fra Juni Termin 1877, et Beløb stort 6900 Kroner og afholde Omkostningerne ved Stempling etc. Da Prokurator Lassen paa Tilbageveien fra Winther indfandt sig paa Kontoret og meddelte mig denne Ordning, udtalte jeg min Misfornøielse med, at han ikke hellere havde ladet Prokurator Winther beholde Obligationen til denne Priis, hvortil Lassen strax bemærkede, at han, da jeg var misfornøiet med Sagens Ordning, for egen Regning vilde overtage Obligationen for den ovennævnte Priis. Jeg forstod vel, at Prokurator Lassen gjorde dette Tilbud af Velvillie, fordi han var min og Firmaets juridiske Korsulent, men kunde selvfølgelig desuagtet ikke andet end betragte Sagen i

Firmaets Interesse som afsluttet med Lassen, og ha
Penge vare jo fuldt saa gode som Winthers.

Nogle Dage derefter, den 13de Decbr. indfan
Hr. Halberg, Udstederen af Obligationen, og som v
ubekjendt med den foregaaende Transaktion melle
Lassen og mig, sig paa mit private Kontor for at b
tale de forfaldne 6 Maaneders Renter til Beløb 1
Kroner, hvormed jeg gik ud i Expeditionskontor
indbetalte Beløbet i Kassen og lod Hundrup skri
Kvitteringen. Da Hr. Halberg allerede tidligere hav
gjort Bud paa Obligationen, spurgte jeg ham hv
han vilde give for den, for ad denne Vei at erfa
hvorvidt han vilde give det samme, eller maaskee nog
mere, idet jeg i saa Fald muligviis vilde have henven
mig til Hr. Lassen med Forespørgsel, om han, da h
af Velvillie havde overtaget den, maaske helst vil
see Handelen gaa tilbage. Da det imidlertid viste s
at Halbergs Bud var langt lavere, end den af H
Lassen tilsagte Betaling, lod jeg det selvfølgelig be
ved det, der var skeet. Da Transaktionen nu, eft
hvad der saaledes var passeret, af mig maatte anse
og blev anseet for fuldtud afgjort, var det jo en Sel
følge, at de af Hr. Halberg indbetalte Renter ik
kunde tilkomme Firmaet, eftersom Hr. Prokurat
Lassen skulde have disse Renter i Henhold til d
stipulerede Kjøbesum, der som ovenfor meddeelt in
befattede vedhængende Renter for det sidste Halva
til et Beløb 175 Kroner. Men da nu dette tidt o
talte Beløb af 175 Kroner var indført i Kassekladd
til Fordeel for Firmaet, burde det jo atter strax væ
strøget og udtaget af Kassen, men da jeg havde d
Sædvane at lade henlægge Regninger til mig person
i Kassen, naar jeg ikke havde Penge ved Haanden, f
ikke at bebyrde Firmaet med større kontant Forsk
end høist nødvendigt, for at dække disse ved Opsp
ring af mit Honorar.

Da nu Beløbet saaledes tilkom Lassen, men var indført i Kassen før jeg havde faaet Sikkerhed for, at Halbergs Bud var lavere end L's., og jeg ikke vilde, at de Penge, som engang vare indgaaede i Kassen, atter skulde udtages af denne, saa ansaae jeg det for rigtigst, at Firmaet ikke skulde staa længere i Forskud for mine private Regninger, idet jeg altid senere kunde afgjøre det privat med Prokurator Lassen, og besluttede derfor at likvidere disse Regninger 2 i Tallet, som ifølge Bogholdernes og Johansens Opgivende beløb sig til 178 Kroner og 25 Øre, hvorefter selvfølgelig de 175 Kroner atter maatte udstryges eller udraderes af Kassekladden samtidig med Regningernes Udtagelse af Kassen. Efter Bogholdernes Opgivende skulde jeg derfor selv have begyndt at udradere Tallene, men da jeg ikke evnede det, have beordret en af dem til at gjøre det.

Hvorledes denne Bogholdernes sidste Paastand i Virkeligheden forholdt sig, kunde jeg ikke mindes, og mindes det ikke den Dag i Dag. Men, da Dommeren foreviste mig Kassekladden, kom dog saameget mig i Hu, at jeg samme Dag, for ikke at glemme, at Beløbet tilkom Hr. Lassen, havde ladet indføre i Kladden, at Obligationen beroede hos ham. Jeg henvendte mig et Par Gange nogen Tid derefter, i Begyndelsen af Januar 1878 til Hr. Lassen, og anmodede ham om at tilstille mig Notaen paa Obligationen privat for, hvis jeg ikke i det givne Øjeblik skulde have opsparet mig af mit ugenlige Honorar hele Beløbet, kunde faa Henstand af Hr. L., der saa ofte havde vist mig Tjenester, uden at det kom til mine Folks Kundskab.

Sagen gik imidlertid Hr. Lassen af Glemme, og det samme var Tilfældet med mig. Vel sendte Hr. L. nu i den paafølgende August Maaned Firmaet et Memorandum, ifølge hvilket der tilkom ham disse 175 Kroner samt et Beløb af 188 Kroner, eftersom han alt tidligere havde indbetalt en rund Sum af 7000 Kroner,

medens Kjøbesummen for Obligationen med vedhængende Renter udgjorde 6900 Kroner.

Men da Sagen som sagt var gaaet mig af Glemme, saa ændsede jeg ikke Memorandumets Indhold og indførte det ogsaa feilagtig i Kassekladen, nemlig saaledes: Forudbetaling 175 Kroner, 100 Kroner for meget betalt paa Obligationen. Dette var skeet saaledes i Expeditionens Skynding, der kræver øieblikkelig Indførsel i Kassekladen. Kassekladen med tilhørende Memorandum blev derefter, som Sædvanen er, udleveret til Bogholderne til Overførsel paa de respektive Konti. Skjøndt nu disse Personer saaledes vare i Besiddelse af Kassekladen med den feilagtige Benævnelse og maatte være sig den stedfundne Feil fuldt bevidst, saa undlode de dog at henlede min Opmærksomhed derpaa, og da Memorandumets Indhold først af Bogholderne overførtes i Riskontroen den 17de Oktober, da jeg allerede, som ovenfor meddelt, alt for en Maaneds Tid tilbage efter Modtagelsen af Johansens Brev havde begyndt de ovenfor omtalte Efterforskninger, saa overførte Bogholderne med fuldt Forsæt det paagjældende Beløb paa Firmaets Konto istedetfor paa min. Jeg henviser herved til Revisorernes Beretning, Bilag C. Jeg gjorde fremdeles gjældende, at jeg, hvis jeg havde havt til Hensigt at beholde de 175 Kroner eller rettere den Halvdel deraf, der tilkom Fru Otto, nemlig 87½ Kroner, saa vilde jeg ikke have behøvet at lade Hundrup skrive Kvitteringen, eftersom Halberg var alene med mig i mit private Kontor, hvor jeg da selv kunde have skrevet den, uden at nogen af mit Kontorpersonale havde kunnet erfare det, og beholdt Pengene. Og jeg vilde dog ikke have været saa enfoldig at gjøre det vitterligt for alle mine Folk, ligesom jeg heller ikke vilde være løbet fra den Ene til den Anden for at søge Oplysning, eller have givet Hundrup Kvitteringen til Opbevaring med Tilføjende, at han skulde passe godt paa den, og dermed et Bevis paa mit eget

Bedrageri. Hvorfor skulde jeg i modsat Fald ikke have tilintetgjort Kvitteringen?

Jeg gjorde endvidere gjældende, at da jeg gav Fru Otto 7 % af hendes indskudte Kapital, medens der efter Kontrakten kun tilkom hende som mig 6 %, og jeg selv kun beregnede mig 5 % af de Beløb, som Venner personlig havde laant mig, og som jeg paa min Side havde indskudt i Firmaet, ligesom jeg jo udelukkende, skjøndt Kontrakten selvfølgelig gik ud paa, at mulig Tab skulde bæres lige af begge Interessenter, havde overtaget de Tab som de tvende daarlige Aar havde bragt Firmaet, uden derfor at debitere Fru Otto 1 Øre, saa havde jeg kun behøvet at lade mig kreditere Forskjellen mellem disse 5 % og 7 %, og Beløbet vilde da have udgjort 10 à 15 Gange mere end det Beløb, hvorom Talen her er, og jeg vilde kun have været i min lovlige Ret, medens jeg nu skulde have gjort mig skyldig i en Ulovlighed for et forholdsmæssig ringe Beløb.

Hr. Prokurator Lassen, der ligeledes blev afhørt flere Gange, afgav en Forklaring, som stemte overens med min i næsten ethvert Punkt og i alle væsenlige Henseender, og i det Hele blev der om Halvdelen af disse 175 Kroner optaget henved en Snes Forhør, som i det Hele berøvede mig min Frihed i henved en Maaneds Tid, uden at jeg i min fremrykkede Alder trættedes eller et Øjeblik tabte Herredømmet over mig selv, og Resultatet fremgaar af Dommen.

Opfyldt af Harme over denne skammelige Fremgangsmaade fra Vidnerne Hundrup, Kentzler og Johansens Side, udtalte jeg ved given Leilighed overfor Dommeren, at disse Vidner, hvis Forhørerne havde været offenlige, vilde være blevne sønderrevne af Tilhørerne.

Jeg gaar nu over til det 4de Anklagepunkt, der gik ud paa, at jeg i Tilbagebetalingen paa et Laan, stort £ 300 russiske 5 % Statspapirer, som jeg paa Firmaets Vegne havde modtaget af Fru Otto, havde paa £ 100

af disse paaklæbet et brugt Stempelmærke, idet jeg saaledes skulde have tilbageleveret ustemplede Obligationer istedetfor stemplede, og som paa Grund af denne min Handlemaade havde faaet en ringere Værdi, end de skulde have. Saaledes lyder dette Anklagepunkt, og denne paaberaabte ringere Værdi, hvorfor jeg skulde have forfordelt min Kompagnon, udgjorde et samlet Beløb af 12 Kr. 20 Øre.

Det er disse samme Obligationer, som Fru Otto, paa Hundrups Raad, vægrede sig ved at udlaane mig til Undersøgelse af en ved Stemplingen mulig begaaet Feil.

Vidnet Hundrup forklarede, og hans Forklaring stemmer med Kentzlers, at han ikke havde set Baron Gedalia anvende brugte Stempelmærker til Stempling af fremmede Obligationer, og hvad det foreliggende Tilfælde, nemlig Stemplingen af Fru Ottos Obligationer, angaar, da have Reumert og Brems meddelt ham, at de have set paa, at jeg skulde have benyttet brugte Stempelmærker til 2 Obligationer tilhørende Fru Otto. Senere skulde jeg for ham have erkjendt at have gjort mig skyldig i det omhandlede Forhold, som jeg ikke troede var ulovligt, men senere af min juridiske Konsulent havde erfaret, at det var, og derefter for nogle Uger siden havde sendt ham til Fru Otto for at faa dem udlaante, under det urigtige Foregivende, at jeg havde solgt 2 Obligationer af samme Slags, som jeg ikke kunde faa før om et Par Dage, og derfor ønskede at laane dem, og skulde jeg have udtalt, at Hensigten hermed var at faa dem forsynede med ubenyttede Stempelmærker efter at have aftaget de gamle Mærker.

Saaledes lød Vidnet Hundrups Forklaring, som paa et senere Stadium er bleven forøget med den karakteristiske Tilføielse, at Fru Otto, paa hans Raad havde vægret sig ved at udlevere Obligationerne, hvilket Faktum han for mig havde fremstillet saaledes, at Fru Otto allerede havde udleveret dem til Prokurator Gott-

schalk, for at have et nyt Anklagepunkt imod mig, samt at han kun havde handlet saaledes for at samle saa mange Anklagepunkter imod mig som muligt.

Vidnet, nuværende Vexelmægler Emil Johansen, forklarede, at denne Sag var passeret efterat han havde fraatraadt sin Tjeneste hos Firmaet, og at han saaledes ikke kan give nogen Forklaring derom.

Derimod har han for 1 eller 1½ Aar siden set, at jeg skulde have taget Stempelmærket af en Obligation og sat det paa en anden, samt yderligere bebekræftet denne sin Forklaring derhen, at dette var sket ifølge Opfordring af en Mand, som til Firmaet havde solgt 2 Obligationer, paa hvilke Mærkerne bleve aftagne og satte paa 2 nye Obligationer, som kjøbtes af den samme Mand.

Nu er der herved at bemærke, at Eduard Ruben og Johansen hertil have afgivet en Tillægsforklaring, der gaar ud paa, at Ruben uden min Ordre havde stemplet noglė fra Udlandet nys ankomne fremmede Obligationer, og at disse Stempelmærker derfor, da jeg havde irettesat ham derfor, atter bleve aftagne og henlagte i Kassen mellem de ubrugte Stempelmærker. Min Irettesættelse gik ud paa, at den foretagne Stempling af de fremmede Obligationer var en ørkesløs Bortødslen af Penge, da fremmede Obligationer ifølge Loven kunde henligge ustemplede i 6 Uger.

Altsaa, indtil nu har det ene Vidne ikke selv set mig begaa den paagjældende Handling, medens det andet vil have set dette een Gang ske, paa Opfordring af Trediemand i Anledning af en Bytteforretning angaaende tvende fremmede Obligationer. I et senere Forhør er Hundrups, Johansens og Kentzlers Synsevner og Sekraft imidlertid bleven udvidet saaledet, at de ikke sjeldent have set brugte Stempelmærker ligge iblandt den Beholdning af Stempelmærker, der paa

Kontoret benyttedes til Stempling af fremmede Obligationer.

Hundrup er derhos sikker paa at have set mig dels selv aftage de brugte Stempelmærker, der sad paa fremmede Obligationer, der skulde sendes til Udlandet, dels beordre En og Anden af Kontorpersonalet til at gjøre dette, og derefter henlægge de saaledes afpillede Stempelmærker blandt de ubrugte.

Anklagerne nære altsaa ikke mindste Tvivl om, at saadanne brugte Mærker af mig, eller i alt Fald med mit Vidende og Villie, paa Kontoret ere benyttede til Stempling af andre fremmede Obligationer paa den Maade, at disse sidstes Numre ere skrevne over de ældre Numre.

Eduard Ruben erklærer i Forhøret den 13. Januar 1879, at han har set mig aftage danske Stempelmærker af fremmede Værdipapirer, naar disse skulde sendes til Udlandet, og henlægge de saaledes aftagne Stempelmærker blandt de ubrugte Stempelmærker, der fandtes paa Kontoret, samt derefter leilighedsvis selv benytte slige brugte Mærker til Stempling af andre Papirer, og tilføier, at jeg havde udtalt, at det var lovligt.

I Forhør den 4. Marts s. A. forandrer Ruben sin Forklaring derhen, at han ikke troer at have set Tiltalte nogensinde pille brugte Stempelmærker af fremmede Obligationer og siden benyttet disse Stempelmærker til Stempling af andre Obligationer, uden i saadant Tilfælde, hvor en Kunde havde udleveret stemplede Obligationer, og derefter selv begjært, at de paa disse anbragte Mærker maatte blive aftagne og paaklæbede andre Papirer, som vedkommende Kunde saa har erholdt udleveret.

Overfor dette Væv, dels af Opspind, dels af Selvmodsigelser, har jeg, i Overensstemmelse med den simple Sandhed, forklaret Følgende:

Tiltalte bemærker, at han tidligere har staaet i den Formening, at der ikke var noget ulovligt i, naar fremmede Obligationer, der vare forsynede med danske Stempelmærker, bleve solgte til Udlandet, da at aftage Stempelmærkerne og benytte samme til Stempling af andre fremmede Obligationer. Hvad der har bidraget til, at Tiltalte har næret denne Tro, er den Omstændighed, at saadanne Stempelmærker ifølge Loven ikke skulde kasseres eller annuleres af nogen offentlig Autoritet, men kunne annuleres af Privatmænd. Tiltalte har derhos i ethvert Fald ikke tænkt sig, at Stemplingen af en Obligation med et sligt brugt Mærke kunde drage andre Følger efter sig end den fuldstændige Undladelse af at stemple en saadan Obligation, altsaa en Stempelmulkt. Det var først, efterat Tiltalte i afvigte Efteraar havde forelagt Overretsprokurator Lassen Spørgsmaalet, at han gjennem dennes Svar erholdt Kundskab om, at en slig Stempling med brugte Mærker var ulovlig. Tiltalte paastaar ikke at kunne erindre, at han personlig har nogensinde stemplet Obligationer med brugte Mærker, eller har set, at sligt er sket i Firmaets Forretning, men han tør dog ikke benægte Muligheden af, at han enkelte Gange kan have gjort saadant i den Tid, der ligger forud for hans foran berørte Samtale med Prokurator Lassen. Ligesaalidt paastaar Tiltalte at kunne mindes nogensinde at have pillet Stempelmærkerne af Obligationer, der solgtes til Udlandet, og derefter henlagt Mærkerne blandt den paa Kontoret værende Beholdning af ubrugte Stempelmærker, som benyttedes til Stempling af Obligationer, men Tiltalte tør heller ikke bestemt benægte Muligheden af at have gjort noget saadant. Hvad særlig angaar de 2 under E fremlagte Obligationer, erindrer Tiltalte, at han, da han selv satte Mærkerne paa disse Obligationer (Tiltalte betvivler nemlig ikke, at disse Obligationer ere identiske med 2 af de Obligationer, der bleve tilbageleverede Fru Otto), saa, at der

paa et eller flere af disse Mærker stod nogle Numre, men Tiltalte paastaar, at han ikke dengang troede, at disse Numre hidrørte fra, at Stempelmærkerne havde været benyttede til Stempling af andre Obligationer, men derimod troede, at det var Edvard Ruben, som i den Henseende var meget uordenlig, der havde makuleret disse Mærker. Det er meget muligt, at Tiltalte ved den Leilighed har ladet en Ytring falde om, at naar man skrev tykt paa, kunde ingen se disse Numre, og at Mærkerne saa vare saa gode som nye, men der har heri ikke fra Tiltaltes Side ligget nogen Erkjendelse af, at han vidste, at de paagjældende Mærker havde været benyttede før.

I afvigte Efteraar, efterat Tiltalte havde talt med Prokurator Lassen, samt, efterat det var kommet Tiltalte for Øre, at Edvard Ruben beskyldte ham for at have stemplet de heromtalte Obligationer med brugte Mærker, søgte Tiltalte at faa Obligationerne tilbage fra Fru Otto for at undersøge, hvorledes det i saa Henseende forholdt sig, samt for eventuelt at forsyne Obligationerne med nye Mærker. Tiltalte maa benægte, at han ligeoverfor Hundrup eller Kentzler eller nogen Anden skulde have indrømmet at have stemplet de 2 Obligationer med brugte Mærker. Tiltalte paastaar, at han i det høieste har ytret, at det dog var muligt, at de hertil benyttede Mærker kavde været brugte. Efterat være foreholdt den af Komparenten Johansen ad VI. afgivne Forklaring bemærker Tiltalte, at det er meget muligt, at han engang, da en Mand paa Kontoret solgte nogle fremmede Obligationer, der skulde sendes til Udlandet, og kjøbte nogle andre fremmede Papirer, har efter vedkommende Mands Begjæring taget Stemplerne af de førstnævnte Obligationer og benyttet samme til Stempling af de kjøbte Papirer.

Tiltalte fastholder imidlertid, at dette i saa Fald kun er sket, fordi han ikke tænkte sig, at der heri laa noget Ulovligt — Fru Otto fik — ganske rigtigt Obli-

gationer for 300 £, men af disse var kun Obligationerne for de 200 £ stemplet, hvorimod hun selv fik Penge til at kjøbe Stempel til de 100 £.

Denne min Forklaring bekræftedes af Overretsprokurator Lassen i et over ham i denne Anledning optaget Forhør, forsaavidt han forklarede, at jeg i Efteraaret, nogen Tid før min Arrestation, havde henvendt mig til ham med Forespørgsel om der var noget Ulovligt i at aftage danske Stempelmærker af fremmede Obligationer som sendtes til Udlandet, da disse Obligationer saaledes ikke vare i Cirkulation her i Landet. Jeg havde for ham udtrykkelig tilføiet, at jeg ikke havde benyttet slige Stempelmærker, men paa Anledledning af Rubens tidt omtalte Brev ønskede at komme til Kundskab om dette Forhold, da Enhver ifølge Loven var berettiget til at kassere Stempelmærker paa udenlandske Obligationer, som kun behøve at kasseres ved Paategning af Obligationens Numer, men ikke som andre Stempelmærker med Navn. Hr. Lassen havde dertil udtalt, at han ikke ansaa Saadant for lovligt, hvorover jeg blev høilig forundret; men øieblikkelig besluttede, som ovenfor berørt, ufortøvet at redressere en saaledes mulig foreliggende Feil.

I et senere Indlæg tillod jeg mig at henvise til Professor Goos's Strafferet, 2den Afdeling, ifølge hvilken Ukjendskab til Straffeloven ikke frier for Straf, men derimod hæves en mulig Straffeskyld paa Grund af en urigtig Opfattelse af den Handling, der skulde henføres under Straffeloven. Selv om Retten maatte kunne finde en Lovbestemmelse, der kunde ramme den paagjældende Handlemaade vil den altsaa ikke komme til Anvendelse i et Tilfælde, hvor Tiltalte vitterlig har manglet Bevidstheden om Handlingens formentlig ulovlige Karakter.

Jeg gjorde endvidere gjældende, at min Opfattelse af dette Punkt blandt Ander støttede sig til, at der ikke fandtes noget i Lovgivningen imod saadan Be-

nyttelse af Stempelmærker paa fremmede Obligationer, medens Motiverne til den paagjældende Lov talte for det Modsatte.

I Rigsdagens 17de ordenlige Samling 1865—66 forelagde Regjeringen Forslag om Beskatning af udenlandske offenlige Pegeeffekter; Finansministeren udtalte i sin Motivering i Folketinget (see Folketingstidende p. 18.) „.... Regjeringen har navnlig meent, at dette Paalæg vilde have nogen Virkning med Hensyn til den Konkurrence, hvori de (de paagjældende fremmede Papirer) træde med vore egne Papirer paa Tider, hvori disse ville komme paa Pengemarkedet i større Omfang, ligesom .... det vil kunne virke til, at løse Kapitaler ville blive anvendte i andre for vore egne Statsformaal nyttige Øiemed ....“

Lovforslaget blev ikke gjennemført i den omskrevne Rigsdagssamling, og i Samlingen 1871—72 forelagde Regjeringen Lovforslag i samme Retning (der senere udkom som Lov 25 Marts 1872). I Regjeringens Motiver gjentages det atter (see Rigsdagstidende, Tillæg A., pg. 1275). „Ved at paalægge de fremmede Obligationer, der indkomme her i Landet, en Afgift, rammer man derhos ikke en Kapital, der virker i Landets Handels og Industries Tjeneste, hvorimod en Beskatning snarere vil kunne medvirke til, at den indenlandske Kapital anvendes til Øiemed, der have umiddelbar Betydning for Landets Interesser.“

Ved Forelæggelsen bemærkede Finansministeren blandt Andet (Folketingstidende pg. 50), at det var Skattens Øiemed: at yde et passende Vederlag for den toldfri Indførsel.“

Denne sidste Udtalelse af Finansministeren staar fuldstændig i Analogi med Regler for Varer, som Tolden godtgjøres paa, naar de atter udføres af Landet, og jeg maatte derfor antage, at dette netop var Grunden til at Regjeringen gav enhver Privatmand Lov til selv at kassere Stemplerne paa udenlandske Obligationer,

og ligeledes til, at de kunne henligge 6 Uger ustemplede. Hertil kom jo yderligere, at jeg, saasnart jeg af Firmaets juridiske Konsulent, paa Henvendelse til ham havde erfaret hans Anskuelse om Ulovligheden, havde gjort hvad der stod i min Magt for at redressere en saaledes mulig foreliggende Feil, men var bleven forhindret deri af mit eget Bud, Hundrup, og Fru Otto selv.

Vi komme nu til det store og interessante Anklagepunkt, der gik ud paa, at jeg skulde have beordret mine Bogholdere til at overføre mine personlige Indkomstskatter paa Handels-Udgiftskontoen.

Efter hvad jeg troer allerede tilstrækkeligt at have paaviist, var der, da dette Anklagepunkt fremførtes imod mig, i Slutningen af min Arrest, fremkommet saamange moralske Anklagepunkter imod mine Vidner, at der formentlig ikke burde være taget Hensyn til Nogetsomhelst af hvad de paagjældende Vidner yderligere maatte kunne fremføre i denne Sag.

For mit personlige Vedkommende seer jeg her ganske bort fra det for mig Heldige i, at dette Anklagepunkt overhovedet er fremkommet, fordi det stiller Vidnerne i et skarpt, bestemt og klart Lys, der kaster en skarp Slagskygge til Siden.

Dette vil jeg nu godtgjøre.

I Retsmødet den 4de Marts 1879 blev jeg bekjendt med Vidnernes samstemmende Forklaringer, der gik paa følgende:

For Retten var mødt Bogholderne Kentzler, Hundrup og Vexelmægler Johansen.

Komparenten Hundrup indleverede 2 Skattebilletter for Tiltalte, vedkommende dennes Indkomsskat henholdsviis for October Kvartal 1877 og Juli Kvartal 1878, hvilke Skattebilletter bleve fremlagte under E. E. og F. F.

Komparenten Hundrup forklarede derefter, at saavidt ham bekjendt, er Tiltaltes personlige Indkomstskatter stadig, saalænge Firmaet har bestaaet, bleven betalt

af dettes Kasse, og er bleven bogført paa Handelsomkostnings-Konto, saaledes at de paagjældende Beløb altsaa ere faldne Firmaet til Last. Komparenten har imidlertid ved den af ham, efter Dommerens Anmodning foretagne Undersøgelse ikke kunnet finde de paagjældende Beløb „særskilt“ bogførte i Firmaets Bøger, eller med andre Ord, at der ikke i Firmaets Bøger fandtes Poster, som viste, at jeg rigtig havde betalt de paagjældende Skatter for andre Kvartaler end de fornævnte. Komparenten antager derfor, at Beløbene for de andre Kvartaler ere blevne slaaede sammen med nogle andre Udgifter og bogførte under Eet med disse. Komparenten paaviste derefter, at Beløbet af Skattebilletten E. E. er ført til Udgift i Firmaets tilstedeværende Kassekladde, Folio 367, under 19de Januar 1878, saaledes:

„Skat for Oktober Kvartal 1877, 30 Kroner“, samt at dette samme Beløb under samme Dato er af Komparenten selv indført i Firmaets Kasseudtog, Folio 43, Handelsomkostnings-Konto, saaledes.

Skat betalt for Baron Gedalia, ifølge Ordre bogført saaledes:

(Oktober Kvartal 1877) .... 30 Kroner,
hvorhos Komparenten ligeledes paaviste, at Beløbet af Skattebilletten F. F. er under 15de Oktober 1878 ført til Udgift i Kassekladden Folio 564 saaledes:

Skatter .... 28 Kroner,
ligesom dette Beløb under samme Dato er indført i Kasseudtoget saaledes:

Handelsomkostnings Konto:

Skatter .... 28 Kroner.

Komparenten forklarer derhos under Henvisning til den Skattebilletten E. E. vedkommende Tilførsel i Kasseudtoget, at det flere Gange havde været paa Tale mellem Komparenten og Tiltalte, at det var urigtigt, at Tiltaltes personlige Skatter saaledes faldt Firmaet til Last, navnlig da Fru Ottos Skatter, der ogsaa sædvanlig bleve

betalte paa Kontoret, altid bleve hende debiterede paa hendes Konto i Bøgerne, men Tiltalte erklærede ved slige Leiligheder, at det var i sin Orden, efter som han, Tiltalte, ikke havde andre personlige Indtægter end de Indtægter, han havde af Firmaet, og forlangte Beløbene bogførte som skeet er. Dette Spørgsmaal blev igjen af Komparenten reist i Anledning af Skattebilletten E. E. og Tiltalte udtalte sig ved denne Leilighed ganske i den nys angivne Retning.

For da at holde sig fri for Ansvar for denne efter Komparentens Mening absolut urigtige Bogføring, var det, at Komparenten i Kasseudtoget gjorde den foran citerede Bemærkning ved denne Post.

Oplæst og godkjendt.

Komparenten Kentzler forklarede, at saavidt ham bekjendt, er Tiltaltes personlige Indkomstskatter stadig bleven betalt af Firmaets Kasse og debiterede det i Bøgerne, og Komparenten maa ansee det for aldeles utvivlsomt, at dette er skeet efter Tiltaltes Ordre, idet Komparenten har hørt paa — vistnok gjentagne Gange — at Tiltalte overfor Komparenten Hundrup eller andre af Kontorpersonalet har yttret, at Firmaet skulde eller burde udrede disse Udgifter, paa Grund af, at Tiltalte ikke havde andre Indtægter end dem han havde af Firmaet.

Oplæst og godkjendt.

Komparenten Johansen forklarer, at han med Bestemthed tør paastaae, at Tiltaltes Indkomstskatter i al den Tid Firmaet har bestaaet, altid er betalt af Firmaets Kasse og bogførte paa Handelsomkostnings Konto, saaledes at de ere faldne Firmaet til Last, samt at dette Sidste er skeet i Henhold til Tiltaltes Ordre, idet denne overfor Komparenten, som overfor Komparenten Hundrup gjentagne Gange har udtalt, at de paagjældende Beløb skulde bogføres

paa denne Maade, og har begrundet dette ved det Raisonnement, om hvilket Komparenterne Hundrup og Kentzler foran have forklaret. — Saavidt mine Anklagere.

Da jeg ikke havde Bøgerne til min Raadighed, medens mine Anklagere frit kunde skalte og valte med disse efter Godtbefindende og jeg, hvor liden Tillid jeg end nærede til de Paagjældende, maatte antage, at disse 3 Individer ikke havde turdet driste sig til at fremkomme med en Erklæring som den, at de ved en Undersøgelse af Bøgerne ikke havde formaaet, at finde nogen Indkomstskat paa min Conto, usand som den var og senere viste sig at være, og Dommeren samtidig udtalte, at jeg utvivlsomt var berettiget til at lade mine Indkomstskatter overføre paa Firmaets Regning, eftersom jeg kun havde mine Indkomster af Firmaet, saa ansaa jeg det i det givne Øieblik, hvor jeg stod overfor 3 Vidner — disse være iøvrigt som de være — for unyttigt at nedlægge Protest derimod, skjøndt jeg var fuldt overbeviist om ingensinde at have givet en saadan Ordre. Jeg fandt det af samme Grund endog unyttigt at benægte den usande Paastand om, at Fru Ottos personlige Indkomstskatter vare blevne hende debiterede paa hendes Konto.

Det bør allerede her noteres, at Hundrup i Slutningen af samme Retsmøde fuldstændig tiltraadte Kentzlers Forklaring, at jeg engang for alle skulde have givet en almindelig Ordre, at Intetsomhelst maatte noteres paa min private Konto uden speciel Ordre fra mig.

Jeg benægtede paa det Bestemteste, nogensinde at have givet en saadan Ordre, og, som gammel Forretningsmand slet ikke kunde give den, eftersom det var Bogholdernes Pligt, i denne deres Egenskab, at overføre Alt, hvad der skulde overføres paa de rette Konti; kun naar der forelaa et tvivlsomt Spørgsmaal, kunde de forelægge mig Sagen til Afgjørelse.

I et følgende Forhør blev jeg konfronteret med Hundrup og Kentzler, som nu efter at være blevne bekjendte med min Forklaring, forandrede deres Paastand derhen, at de ikke behøvede at indhente mit specielle Samtykke til Overførsel paa min private Konto af saadanne private Poster, som vare fortløbende eller periodisk gjentoge sig.

Men, at ogsaa denne deres Forklaring er usandfærdig i alle Henseender, derpaa have de selv afgivet det bedste Bevis, saavel i dette Punkt, hvad senere skal paavises, som i deres Forklaring i Reassumtionsforhøret den 2den December 1879, hvad nedenfor vil blive paavist, ikke at tale om, at saavel alle mine tidligere Bogholdere saavelsom de, der havde været i Firmaets Tjeneste paa samme Tid som Vidnerne, have forklaret sig i fuldstændig Modstrid med Vidnerne med Hensyn til en saadan almindelig Ordre fra min Side.

Da Fru Otto imidlertid var gaaet Fallit, fik jeg Firmaets Bøger til min Raadighed, og jeg erfarede da, men ingenlunde til min Overraskelse, at de allerfleste af mine private Indkomstskatter vare overførte paa min private Konto, medens derimod slet ingen af Fru Ottos Indkomstskatter vare debiterede hendes Konto.

Paa dette Tidspunkt havde jeg altsaa gjenerhvervet min haardt savnede personlige Frihed og lod derfor Intet uforsøgt for ligesom Dommeren at komme til Bunds i Sagens virkelige Sammenhæng. Jeg henvendte mig da først til Frederiksberg Kommunalbestyrelse, derpaa til den Rodemester, der havde opkrævet Skatterne i mit daværende Distrikt, og erholdt da fra begge Sider Attest for de Skatter, som vare betalte fra Firmaets Oprettelse indtil min Arrestation, hvoraf det fremgaar, at disse Skatter vare erlagte paa følgende Maade:

1) For Halvaaret April—September 1876 erlagt til

Frederiksberg Kommune under den 8de September 1876 . . . . Kroner 45.
(indført i Riskontroen paa min private Konto.)

2) For Halvaaret Oktober 1876—Marts 1877 erlagt til Frederiksberg Kommune, under den 2den Juli 1877 . . . . Kroner 45
(overført af Johansen paa Handels-Udgiftskontoen i en lille Notitsbog, i hvilken i dette Tidspunkt ogsaa bl. A. indførtes nogle af mine private Udgifter.)

3) For April Kvartal 1877 erlagt den 21de Juli 1877, altsaa i samme Maaned, som den foregaaende Skat, til Kjøbenhavns Kommune med 30 Kroner (indført af Hundrup i en mig selv tilhørende Notits-Bog over mine private Udgifter, og derfor ført mig til Last.)

4) For Juli Kvartal samme Aar under 15de Oktober, erlagt til Kjøbenhavns Kommune 30 Kroner (indførte af Johansen i nysnævnte mig tilhørende Bog over mine private Udgifter og derfor ført mig til Last.)

5) For Oktober Kvartal 1877 erlagt 30 Kroner (under 19de Januar 1878, bogført paa Handelsudgiftskontoen.)

6) For Januar Kvartal 1878, under 13de April s. A. erlagt 30 Kroner (med Hensyn til hvilke ingen Udgiftspost findes nogetsteds i Bøgerne, og som Følge deraf maa være betalt af mig personlig.)

7) For April Kvartal 1878, under 17de Juli s. A. erlagt 28 Kroner (opførte paa min private Konto i Riskontroen.)

8) For Juli Kvartal 1878, under 15de Oktober s. A. erlagt 28 Kroner (bogført i Firmaets Bøger paa Handelsudgifts-Kontoen.)

Støttet til disse saaledes fremkomne Oplysninger, der, som det vil sees, staae i den stærkeste Modstrid med Vidnernes beedigede Forklaringer, erklærede min Defensor derfor i sit Indlæg: Vidnerne have for-

klaret, at Aarsagen, til at Hundrup for at frigjøre sig for Ansvar havde forklaret, at da det saa tidt var kommet paa Tale, at det var urigtigt at overføre alle mine Skatter paa Firmaets Regning, medens dette ikke var Tilfælde med Fru Ottos, saa var dette atter skeet med Hensyn til Skatten, som blev betalt den 19de Januar 1878, og derfor havde Hundrup i Kasseudtoget tilført de Ord: „ifølge Ordre fra Baron Gedalia."

Defensor spørger derfor: Hvorledes kunde der saa ofte være Tale om Posteringen af disse Skatter, naar det nu viser sig, at alle de Skatter, som gaae forud for denne sidst omtalte og med Hundrups Tilføielse forsynede Skat paa een nær ere overførte paa Tiltaltes Konto, og hvorledes kunde han — Hundrup — da personlig føre Skatten, der betaltes den 21de Juli 1877, til Udgift for Tiltalte i dennes private Bog, og hvorledes kunde Johansen da ligeledes indføre Skatten, som betaltes den 15de Oktober 1877, paa Tiltaltes Konto.

Da Kentzler imidlertid havde begivet sig ud af Landet, forlangte Defensor en Erklæring fra Hundrups Side med Hensyn til den foreliggende øiensynlige Modsigelse.

Hundrup tilstillede da Aktor en Skrivelse, dateret 21. August 1879, i hvilken han selvfølgelig fremkommer med nye Udflugter for at frie sig og Fæller for Ansvar, idet han her meddeler, at naar Skatterne ere indførte uregelmæssigt, saa er Grunden den, at jeg Snese Gange om Dagen gav mine Bogholdere de mest løierlige, taabelige og mod alle Regler for Bogføring stridende Ordrer og at Bogholderne lystrede og skreve dem ind, hvorledes Ordren end var. Det er indlysende, at dette er Opspind, da ingen Bogholder vilde eller kunde tjene en Chef, der gav slige Ordrer. Hvorledes vilde det ogsaa være muligt at føre en Forretning, naar Chefen spildte sin og Bogholdernes Tid paa en saa uordenlig Maade som Hundrup angiver.

Han kunde med samme Ret paastaae, at det var min Skyld, at han og Kentzler have ladet Bøgerne henligge uopgjorte i 9 à 10 Maaneder, uagtet det er vitterligt, at jeg siden min Arrestation ikke har havt med Ledelsen af Kontoret at bestille. Hvad Hundrups øvrige Bemærkninger i denne Skrivelse angaaer, da afgive de et yderligere Beviis paa, hvorledes han omgaaes med Sandheden.

Den første Skat blev betalt September 1876 og indført paa min private Konto i Riskontroen.

Skatten, som blev betalt 2den Juli 1877, er af Johansen indført i den lille Handelsudgiftsbog, i hvilken enkelte mig personlig vedrørende Poster bleve indførte, og, naar han ved Maanedens Slutning har overført Skatten paa Handelsudgifts-Kontoen, istedetfor paa min personlige Konto, saa er det hans Feil (see Meyers Erklæring, Bilag D), og desuden har han havt den foregaaende Skat til Rettesnor. At jeg har været uvidende om denne urigtige Postering, vil fremgaae af Følgende:

Den næste Skat i Rækken til Kjøbenhavns Kommune er af 21de Juli 1877, altsaa samme Maaned som den foregaaende Skat blev betalt, indført af Hundrup i min lille private Udgiftsbog med 30 Kroner.

At jeg har været vidende herom, fremgaaer først af den Omstændighed, at der lige underneden er indført med min egen Haandskrift til min Søn Julius 2 Poster, nemlig 44 Kroner 50 Øre og 50 Kroner, og dernæst eftersaa jeg denne min private Bog hver Dag.

Hvis det nu var med mit Vidende, at den nys betalte Skat til Frederiksberg Kommune af 2den i samme Maaned blev overført paa Handelsudgifts Kontoen, saa vilde jeg selvfølgelig ikke have tilladt, at Skatten til Kjøbenhavns Kommune af 21. samme Maaned blev indført paa min private Konto, og hvorledes kan Hundrup, der paastaar, at han var beordret til at indføre Skatten paa Handelsudgifts Kontoen, da indføre den paa

min private Konto. Dette er ligesaa meningsløst som usandfærdigt.

Den næste Skat blev indført af Johansen den 15. October 1877, ligeledes i min lille private Udgiftsbog med 30 Kroner — og at jeg har været vidende derom, fremgaar jo deraf, at jeg lige underneden, Dagen derefter, den 16de, har indført en Udgiftspost paa 12 Kroner 38 Øre for „Bigler“ med min egen Haandskrift.

At Johansen har indført denne Skat paa min private Konto, viser tydeligt, at han heller ikke har havt Ordre af mig til at indføre Skatten paa Handels-Omkostningerne.

Vi komme nu til Skatten af 19. Januar 1878 (da havde mine Anklagere allerede 6 Uger iforveien begyndt at notere de Løhs'ske Forretninger). Denne Skat er indført af Hundrup i Kassekladden med følgende Notits: Skat for Oktober Kvartal 1877, 30 Kroner, uden at det i Kassekladden var tilføiet, at Skatten skulde overføres paa Handelsudgifts-Kontoen, og Hundrup har alligevel derefter overført den til Udgift paa Handelsudgifts-Kontoen, i Kasseudtoget, med Bemærkning, at dette var skeet ifølge Ordre af Baron Gedalia.

Naar Hundrup siger, at jeg sandsynligviis har været tilstede, da Skatten blev betalt, da er det vel muligt, at jeg kan have været tilstede i Expeditionskontoret dengang Skatten blev indført i Kassekladden, i hvilken der jo, som nys bemærket, ikke fandtes nogen Tilføielse om, at Skatten skulde opføres paa Firmaets Konto, men da Posten overførtes fra Kassekladden til Kasseudtoget, havde jeg Intet dermed at bestille, da jeg selvfølgelig ikke kunde staa bagved mine Bogholdere og passe paa, at Posteringerne bleve rigtig overførte. Her derfor kun den Bemærkning, at denne Hundrnps Paastand staaer i stærk Modstrid med hans Erklæring til Aktor af 21de August 1879.

Naar man sammenholder dette Hundrups Brev til Aktor med hans Forklaringer til Retsprotokollen, bliver det

aldeles aabenbart, at han har afgivet en fuldstændig usand Forklaring.

Medens han i Forhøret siger, at han havde faaet en almindelig Ordre til at indføre Skatterne paa Handelsudgifts-Kontoen, hvilket ogsaa er bekræftet af Kentzler og Johansen, siger han i Brevet, at det er et bestemt Faktum, at han denne Gang specielt af mig fik en bestemt Ordre til at Skatten skulde føres paa Handelsudgifts-Kontoen. Dette er jo en Selvmodsigelse, thi dersom jeg havde givet en almindelig Ordre til at indføre samtlige Skatter paa Handelsudgifts-Kontoen, vilde det have været meningsløst at give en speciel Ordre i det foreliggende Tilfælde, og dersom det havde været min Mening, at Skatten stadig skulde føres paa Handelsudgifts-Kontoen, vilde jeg jo i de Tilfælde, hvor det var vitterligt, at den blev ført paa min private Konto, have forlangt, at den blev ført tilbage til Handelsudgifts-Kontoen.

At Tilførslen i Kasseudtoget er skeet uden min Ordre, er klart, men det er givet, at den er skrevet med Hundrups Haand, hvad enten dette nu er skeet før eller efter at Undersøgelsen er indledet.

Hvad den næste Skat angaar (den 13de April s. A.) da har jeg eftersøgt den i Kassebogen og de andre Bøger uden at kunne finde den, i det intet dertil svarende Beløb findes den nævnte Dag eller de nærmest foregaaende eller efterfølgende Dage, og som Følge deraf har jeg betalt den af min egen Lomme.

Hvad endelig Skatten den 17de Juli 1878 angaar, saa fremsætter Hundrup en høist forbausende Paastand.

Medens Hundrup nemlig, da han havde Bøgerne til Gjennemsyn, for efter Dommerens Anmodning at oplyse Skatteposteringen, ikke kunde finde nogen Skat bogført paa min Konto, vil han nu, uden at have Bøgerne ved Haanden, endog kunne erindre Ordlyden af Posteringen, idet han siger, at Eduard Ruben, medens

Gedalia var paa Kontoret, har indført den saaledes:

Baron G. A. Gedalia privat Konto: Skat for April Kvartal 28 Kroner; „da dette stemte med hans Anskuelse om det Rette,“ førte han den paa min private Konto til Udgift, idet han forudsatte, at jeg maatte være vidende derom.

Hundrup glemmer for det Første her, at han tidligere har sagt at han Intet turde indføre paa min Konto, uden min bestemte Ordre, men dernæst er det jo indlysende, at den her fulgte Fremgangsmaade staar i den bestemteste Modstrid med den almindelige Ordre, han paastaar, at jeg skal have givet, om at føre Skatterne paa Handelsudgifts-Kontoen. Kort sagt, Hundrup indvikler sig i et Væv af Modsigelser, der ingen Tvivl lade tilbage om, at han ligesom mine øvrige Anklagere, har afgivet urigtig beediget Forklaring.

Den næste Skat, 15. Oktober 1878, staaer i Kassekladden med: Skat, 30 Kroner, uden at der er bemærket noget som helst om, at den skal overføres paa Handelsudgifts-Kontoen i Kasseudtoget, og alligevel har Hundrup derefter overført denne Skat paa Handelsudgifts-Kontoen i Kasseudtoget.

Om denne Skat tier Hundrup ganske i sit Brev, hvilket allerede i og for sig er betegnende.

Striden med Johansen var allerede dengang begyndt, da hans fornærmelige Brev, som var dateret den 26de September 1878, blev mig tilstillet samme Dag.

Hundrup havde, som han selv forklarede i Retten, begyndt at samle Beviser imod mig til Brug under en eventuel kriminel Sag, som han vidste, Fru Otto vilde anlægge imod mig, ifølge hans og Kentzlers Tilskyndelse.

Hvorledes kommer Hundrup til at føre denne Skat paa Handelsudgifts-Kontoen, eftersom han selv siger, at han rigtigt havde ført den nærmest foregaaende Skat, som han forudsatte, med mit Samtykke, paa min

private Konto, thi dette staar i den stærkeste Modstrid med hans og Kentzlers Erklæringer i Retsmødet den 4de Marts 1879, i hvilket de forklare, at de ikke behøvede at indhente mit specielle Samtykke til Overførsel paa min private Konto af saadanne private Poster, som vare fortløbende eller periodisk gjentoge sig. Han maa altsaa have foretaget denne urigtige Postering paa egen Haand, og i hvilken Hensigt? da han selv siger, at han anseer denne Postering for urigtig — kun ene og alene af den Grund, at han i Forening med Kentzler og Johansen har dannet et Komplot for at styrte mig i Ulykke, men det gaar her som altid, „Fals slaar sin egen Herre paa Hals."

Angaaende dette Skattespørgsmaal skal jeg endnu tillade mig følgende Bemærkninger:

Alle Regninger, deriblandt ogsaa alle Skattebilletterne, bleve paa mit Kontor samlede og ophængte paa en Krog og derpaa samlede og opklæbede i en dertil indrettet Bog.

Hvorledes er det da muligt, at Hundrup og hans Fæller ikke have kunnet finde mere end 2 Skattebilletter, og da kun dem, der vare posterede paa Handelsudgifts-Kontoen, nemlig Januar og Oktober Skatter 1878, medens de ikke have kunnet finde alle de foregaaende Billetter, som vare opførte paa min private Konto, for ikke at tale om dem, der laa imellem Januar og Oktober 1878, nemlig for April og Juli Kvartaler, der ligeledes vare betalte og posterede paa min private Konto. Dette viser jo saa tydeligt som tænkes kan, at de med Forsæt have holdt disse Skattebilletter tilbage for ikke at røbe, at deres i Retten afgivne Forklaring var usandfærdig.

Da det formodenlig var Dommeren paafaldende, at Hundrup ikke kunde finde flere end disse 2 Skattebilletter, anmodede han ham om at undersøge, hvorvidt alle Skatter vare overførte paa Handelsudgifts-Kontoen eller paa min Konto. Denne Opfordring kom Hundrup

meget ubelejlig, thi hvad var her at gjøre? Han maatte jo først undersøge i Riskontroen og i min lille private Udgiftsbog, da vilde han strax have kunnet finde alle de Skatter, som han ikke med Forsæt havde overført paa Handelsudgifts-Kontoen, paa min Konto, og dette Eftersyn kunde være skeet paa 10 Minutter, da min private Konto kun bestod af 4 Sider.

At Hundrup ogsaa har seet, at de paagjældende Skatter vare indførte paa min private Konto, saavel i den lille private Bog som i Riskontroen, fremgaar af hans Forklaring i hans Brev af 21de August om Juli Skatten, og at det var ham og Kentzler bekjendt, fremgaar af følgende Omstændighed:

I afvigte Foraar henvendte jeg mig paa Firmaets Kontor i Raadhusstræde for at eftersee min private Konto, Kentzler lagde da Armen over det sidste Blad af min Konto, hvilket vakte min Mistanke; jeg fjernede derfor hans Arm, og mit Øje faldt da strax paa: „Skat for Juli Kvartal, 28 Kroner“. Jeg henvendte mig øieblikkelig til Dommeren og meddelte ham dette Faktum.

I alle Bøger, undtagen i Hovedbogen er Alt, ogsaa Skatter, særskilt noteret, ja selv i den lille Handelsudgifts Bog, hvor Skatten 2den Juli findes med 45 Kroner, er den ogsaa særskilt noteret. Hvad var her nu at gjøre, efterat Dommeren havde forlangt denne Undersøgelse? Enten maatte Hundrup indrømme, at han, Kentzler og Johansen havde taget feil, men dette stod i bestemt Modstrid med deres i Retten afgivne beedigede Erklæringer, eller, som han gjorde, søge at slippe derfra ved usande Udflugter, idet han fortæller, at han ikke kunde finde de paagjældende Beløb særskilt noteret i Firmaets Bøger for andre Kvartaler end de 2 nævnte, skjøndt de alle uden Undtagelse ere særskilt noterede, og tilføjede, at han antog, at Skatterne for de andre Kvartaler vare slaaede sammen med de andre Udgifter og bogførte under Eet med disse. — I Retten vover han ikke at forklare, at

han kun har søgt efter i Hovedbgen, hvor alle maanedlige Poster blive slaaede sammen under Eet og ikke specificerede; thi det er jo indlysende, at han ikke kunde finde dem der, og han vidste meget godt, at han ikke skulde søge dem der; men selv om Posterne ikke vare slaaede sammen, saa vilde han ikke have fundet dem i Hovedbogen, der ikke var ført à jour. Kan der tænkes en mere absurd og fortvivlet Udvei end den, Hundrup har valgt ved at fremkomme med det Nonsens, at han har søgt i Hovedbogen, hvor der Intet var at finde. Det turde været heldigere, om Hundrup, Kentzler og Johansen havde tilbagekaldt deres Forklaringer førend de bleve beedigede.

Det havde ganske vist ikke været nødvendigt at fremføre hele dette ynkelige Spørgsmaal om mine personlige Indkomstskatter, for at godtgjøre Vidnernes helt igjennem urigtige, modsigende, forvirrede og uholdbare Forklaringer — thi dette fremgaaer saa at sige af hver Side, som jeg har anført. Naar jeg desuagtet har gjort det i al Udførlighed, saa skeer dette, fordi de Paagjældendes Færd netop i dette Spørgsmaal træder saa klart frem i al sin Nøgenhed, at Sagens Kjærne ligesom findes heri. Det bedes erindret, at de Paagjældende have bekræftet deres Forklaringer med Ed, og det bedes fremdeles erindret, at de, da de aflagde denne Ed paa Sandheden af deres Forklaringer, ikke vidste og ikke kunde vide, at jeg, der dengang var udtraadt af Firmaet, og saaledes efter Vidnernes Formening var afskaaret fra i Firmaets Bøger at søge Beviser for Beskaffenheden af deres edelig bekræftede Forklaringer, desuagtet fik al ønskelig og fornøden Leilighed til et saadant Indblik i Firmaets Bøger, en Leilighed, som de Herrer, ganske vidst imod deres Villie, selv afgav. Thi 2 Maaneder efter havde de Herrer udspilt deres Rolle som Chefer, Firmaet var fallit, og saa stode Bøgerne til min Raadighed. Det er denne Omstændighed, den saa hurtig indtrædende Fallit og den derved

fremkaldte Adgang for mig til at omstøde hele det Væv af Usandhed og Modsigelser, hvori Vidnerne stadig havde gjort sig skyldige, som afslørede hele den Misère, hvorover Læserne ville faa et Indblik i Reassumtionsforhøret, som afholdtes den 2den December 1879.

Efterat jeg nemlig havde benyttet min gjenvundne Frihed til at indhente alle de faktiske Oplysninger, bevægede dette min Defensor for Kriminalretten til at fremtvinge Hundrups Brev af 21de August 1879. Det var den iøinefaldende Modstrid imellem disse mine Oplysninger og Vidnet Hundrups nødtvungne Udflugter, der bl. A. fremkaldte dette Forhør.

I dette Forhør bleve disse mine Oplysninger foreholdte Vidnerne Ludvig Hundrup og Vexelmægler Johansen (Kentzler havde begivet sig ud af Landet). Da det heraf fremgik, at 5 af samtlige 8 paagjældende Skatter vare rigtig bogførte paa min private Konto, saa fremkom Vidnerne med følgende nye Udflugter, for at unddrage sig Byrden af den af dem beedigede usandfærdige Anklage. Vidnerne forklare her, da samtlige paagjældende Skattebilletter bleve dem foreholdte, at de maa erkjende, at 4 af de paagjældende Skatter rigtig ere bogførte paa Tiltaltes Konto, medens Posteringen af den 5te Skat er uoplyst af følgende Grunde. Vidnerne havde til Retten afleveret de paagjældende Smaabøger, men da der manglede endnu een, blev Hundrup af Dommeren anmodet om at bringe denne tilveie. Dette skete ogsaa, men rigtignok i makuleret Tilstand, idet netop Bladene for Marts og April Maaned 1878, hvor ovennævnte Skat netop skulde findes, hvis den var ført Firmaet tillast, vare udrevne.

Da Dommeren gjorde mig bekjendt med denne Omstændighed, slog det mig, og jeg fattede Mistanke om, at det maatte være Hundrup, der havde gjort sig skyldig i denne Handling. — For at overbevise mig om, at min Mistanke ikke var ugrundet, henvendte jeg mig til Sø- og Handelsretten, for om muligt at kunne

faa de fornødne Oplysninger i saa Henseende. Fuldmægtig Greensteen meddelte mig da, at han paa Hundrups Henvendelse til ham havde udleveret ham Bogen i Slutningen af forrige Aar, og da jeg saaledes havde erfaret, at den paagjældende Bog sidst havde været i Hundrups Værge, overraskede Bogens makulerede Tilstand mig ikke, idet jeg følte mig overtydet om, at Hundrup var Ophavsmanden; thi hvis Skatten havde været opført i Bogen mellem Handelsudgifter, som Hundrup i den tidt anførte Skrivelse af 21de August 1879 havde paastaaet, saa vilde disse Blade neppe have manglet. Thi at det var Hundrup magtpaaliggende, at netop denne Skat af 13de April 1878 skulde henstaa uoplyst, fremgaaer deraf, at da han i Retsmødet den 4de Marts 1879 har forevist et Kasseudtog, i hvilket han, for at frigjøre sig for Ansvar, havde gjort følgende Notits: Skat betalt for Baron Gedalia, ifølge Ordre bogført saaledes (Oktober Kvartal 1877) 30 Kroner) — dette er den samme Skat, som blev betalt den 17de Januar 1878 — og naar det nu viser sig, at jeg personlig betaler den nærmest paafølgende Skat, og han selv derefter overfører den derpaa atter følgende Skat paa min private Konto, saa ligger det klart og tydeligt for, at han med Forsæt har overført Skatten af 17de Januar 1878 og Skatten af 15de Oktober 1878 paa Firmaets Konto, og ligesaa forsætlig har tilført den omtalte Notits, uden at tale om, at alle de andre Skatter paa en enkelt nær, der gaa forud for den Skat, der blev betalt den 17de Januar 1878, alle ere førte min Konto tillast. Jeg har selvfølgelig paastaaet, at Skatter, der betaltes den 13de April 1878, er betalt af mig personlig og ikke under nogen Form er falden Firmaet tillast.

Vidnerne tilføie overensstemmende, at de fremdeles maa erkjende, at naar Tiltaltes personlige Skatter „i noget større Omfang“ end d'Herrer Hundrup og Johansen havde troet, ere blevne betalte

af Tiltalte, eller i alt Fald falden Tiltalte tillast, saa skal dette nu i Modstrid med deres beedigede Forklaring hidrøre fra, at Kontorpersonalet alle vare enige om det fuldstændig Urimelige og Urigtige i Tiltaltes foran berørte Paastand, at alle Tiltaltes personlige Indkomstskatter skulde overføres paa Firmaets Konto, og at de da have benyttet den Omstændighed, at Tiltalte ikke var tilstede naar Skatterne bleve betalte, og altsaa ikke har kunnet give nogen speciel Ordre i denne Anledning, til at føre Skatterne rigtig, det vil sige, paa Tiltaltes private Konto.

Jeg skal nu klart og tydeligt vise, hvorledes Vidnernes beedigede Anklage om dette Punkt er usandfærdig fra Ende til anden, og hvorledes deres senere Forklaring med Hensyn til denne deres Anklage og Vidnesbyrd, er et eneste Væv af Udflugter og frugtesløse fortvivlede Forsøg paa at unddrage sig Byrden af den af dem beedigede, ubeføiede og uværdige Anklage.

Som Læseren vil mindes, begyndte Anklagerne med den Paastand i Retsmødet den 4. Marts 1879, at jeg skulde have givet en almindelig Ordre til, at alle de mig personlig paahvilende Indkomstskatter skulde føres Firmaet tillast, samt at Vidnerne „mange Gange“ ville have foreholdt mig det Urigtige i en saadan Bogføring, navnlig, da de Fru Otto personlig paahvilende Indkomstskatter ifølge Vidnernes samtidige (men selvfølgelig aldeles urigtige) Paastand, næsten alle bleve betalte paa Kontoret og altid skulde være førte hendes private Konto tillast i Firmaets Bøger, samt endelig at min private Konto ikke af dem turde belastes med nogen Udgift uden min specielle Tilladelse. Da jeg nu i samme Forhør benægtede Sandheden af denne sidste Paastand, hvad saa? Saa forandrede de denne deres Paastand derhen, at denne Ordre fra min Side ikke skulde gjælde med Hensyn til saadanne Udgiftsposter, som periodisk vendte tilbage. Hvorledes staa nu disse Vidnernes beedigede Forkla-

ringer overfor, dels Hundrups Brev til Aktor af 21de August 1879 og dels til hvad der i Reassumtionsforhøret af 2den December 1879 er bleven oplyst.

Hundrup har nemlig erklæret i hiint Brev til Aktor, at han først nu vil have seet den Tiltalte tilhørende lille private Bog hos Aktor, i hvilken der vare 2 Skatter indførte af ham og Johansen paa Tiltaltes private Konto, og naar Skatten af 17de Juli 1878 er ført paa Gedalias personlige Konto i Riscontroen, er det simpelt hen af den Grund, at saavidt han husker Eduard Ruben i Kassebogen, medens Gedalia var paa Contoret, har indført den omtrent saaledes: Baron G. A. Gedalia Privat Konto, Skat for April Kvartal, Kroner 28, følgelig var det fuldstændig i sin Orden, at han førte den paa den private Konto, især da dette stemmer med hans Overbevisning om hvad Ret var, og han maatte forudsætte, at Gedalia var vidende derom.

Hvorledes stemme nu disse Forklaringer med hvad jeg i det foregaaende har oplyst, og hvad der i Reassumtionsforhøret af 2den Decbr. 1879 er bevist?

Vidnerne have jo i dette Forhør erkjendt, at de have benyttet min Ikke-Tilstedeværelse paa Kontoret til at bogføre mine Skatter rigtig paa min Konto, til Trods for min formentlige almindelige Ordre til det Modsatte. Og hvad siger Vidnet Hunprup herom i sin Skrivelse til Aktor af 21de August 1879, — at Skatten blev bogført paa Tiltaltes Konto, fordi han var tilstede og var vidende derom.

Altsaa blive Skatterne rigtig bogførte paa Tiltaltes Konto, naar, og paa Grund af, at han er tilstede, og naar og paa Grund af, at han ikke er tilstede.

Vidnet Hundrup erkjender altsaa her klart og tydeligt, at han og Fæller have forsætlig maattet bogføre de 3 paagjældende Skatter paa Firmaets Konto, idet han jo ifølge sin og Vexelmægler Johansens egen Tilstaaelse kunde have benyttet min

Tilstedeværele, saavel som min Ikke-Tilstedeværelse til at bogføre ogsaa disse 3 Skatter rigtig, det vil sige, paa min Konto.

Fremdeles er det for Høiesteret bleven beviist, at Vidnernes beedigede Paastand, en Paastand, som fremsattes for at stille mit formentlige Overgreb i et grellere Lys, at nemlig samtlige Fru Otto personlig paahvilende Indkomstskatter ere belastede hendes private Konto i Firmaets Bøger, er usandfærdig, idet der ikke findes nogensomhelst hende paahvilende personlig Indkomstskat debiteret hendes Konto i Firmaets Bøger.

Fremdeles er det blevet bevist, at Vidnet Hundrups Paastand i Skrivelsen til Aktor af 21 August 1879, at han først Dagen forud vil have seet den tidt omtalte Tiltalte tilhørende lille private Bog hos Aktor, er usandfærdig, idet han nemlig uheldigvis glemmer, hvad han og Kentzler under Ed have forklaret i Forhøret den 6te Februar 1879. Vidnerne forklarede nemlig der, at den lille Bog i Almindelighed har henligget aabenlyst paa Kontoret, samt at dens Paalydende ved den hver Dag stedfundne Optælling af Kassen er bleven medregnet til Kassebeholdningen. Som Bogen selv udviser, er dens Paalydende et Par Gange overført til Gedalias „Privatkonto“, selvfølgelig har Hundup, som daglig opgjorde Kassen maattet have havt den ihænde, ligesom han og Kontorpersonalet have meddelt Revisorerne, at den Sum, der til enhver Tid fandtes indført i denne Bog ved Optællingen af Kassen, regnedes med til Beholdningen.

Fremdeles har jeg paavist, at Vidnernes beedigede Paastand om, at min private Konto ikke maatte belastes med nogen Udgift uden min specielle Ordre, er bevist at være usand, idet de nu selv erkjende at have bogført 4 eller 5 af 8 af de paagjældende

Skatter paa min Konto uden min Tilladelse, men nu efter aflagt Ed søge Dækning i den Udflugt, at hiin min formentlige almindelige Ordre ikke altid er bleven fulgt.

Fremdeles er det bleven bevist af Vidnernes beedigede Forklaringer, at hiin min formeentlige Ordre om ikke at belaste min private Konto uden specielle Ordre, ikke gjaldt saadanne Udgifter, som periodisk vendte tilbage, er usandfærdig, idet jeg har pavist og bevist, at 3 af disse Skatter, som netop vare en saadan periodisk tilbagevendende privat Udgift, ere bogførte Firmaet tillast.

Til Supplering af denne Liste skal jeg for ikke at trætte Læserne indskrænke mig til at minde om det Faktum, at Vidnernes Forklaring om, at der i Kassekladden skulde forefindes Konto diverse og Navns Nævnelse „Løhs“ — paa de paagjældende kontante Forretninger, paa hvilken Konto det formentlige store Bedrageri af cirka 30,000 Kroner vel at mærke skulde have fundet Sted, nemlig derved, at enhver af disse Forretninger altid skulde have bragt Firmaet store Tab, baade direkte og indirekte til Fordel for Løhs — staaer for det første stik imod de kritiske Revisorers Erklæring, see Bilag B., ifølge hvilke disse Forretninger i det Hele have bragt Firmaet en passende Avance, ja, i enkelte Tilfælde Firmaet en ublu Avance; for det Andet, stik imod den simple Sandhed, som Enhver, selv enhver Ikke-Fagmand veed, at det er en Umulighed, at der i en Kassebog kan findes Konto af hvilkensomhelst Art.

Men naar disse Vidnernes Forklaringer ere blevne fremsatte af Mænd, der vare Firmaets Bogholdere, saa viser dette, at de have maattet fremsætte en saa monstrøs Forklaring imod bedre Vidende, idet de som Bogholdere have maattet vide, hvad jeg ogsaa har godtgjort foran, at der ikke i

Kassekladden kan findes nogensomhelst Konto, hverken diverse eller fingerede, ligesom det jo netop er Bogholderne, der samle Kassekladdens enkelte Poster under bestemte Konti i de andre Bøger. Det er dette Forhold og denne Paastand, paa Grund af hvilken — jeg beder Læserne vel at mærke — jeg blev belagt med personlig Arrest, som min høitærede Defensor for Høiesteret har betegnet saaledes: Høiesteretsadvokat Henrichsen kunde ikke fatte, at kyndige Mænd, hvor der som her ikke er Tale om Skjøn, skulde have Lov til at udtale sig som skeet af Bogholdere, og alligevel deres Ord staa de Troende som Vidner, og min Defensor gav denne sin Anskuelse et prægnant Udtryk ved Betegnelsen af disse Vidner som — „Sandhedsvidner".

Fremdeles er det beviist, at Vidnerne Hundrup og Johansen have beediget, at jeg har givet en almindelig Ordre til at mine Skatter skulde føres Firmaet til Last, men senere da det viste sig, at 5 af 8te Skatter vare førte mig tillast, have ændret denne deres Paastand derhen, at jeg i disse 3 specielle Tilfælde skal have givet en speciel Ordre til en saadan urigtig Passering.

Fremdeles have Vidnerne Kentzler og Hundrup forklaret i Forhøret den 27de Februar 1879, at de bestemt erindre, at Gedalia engang i afvigte Sommer eller Efteraar i begge Vidnernes Overværelse har udtalt, at han skulde sørge for, at Fru Otto, inden hun kom ud af Kompagniskabet med ham, skulde være bragt saa vidt, at hun ikke havde en Stol at sidde paa. Disse Yttringer skulde være foranledigede ved at Fru Otto havde yttret Ønsket om at udtræde af Firmaet. Denne Vidnernes beedigede Forklaring er bleven bevist at være usandfærdig, idet Fru Otto selv har erkjendt i Reassumtionsforhøret den 15de Decbr. 1880, at hun saa langt fra at have yttret Ønsket om at udtræde af Fir-

maet, tvertimod saavel overfor Overretsprokurator Lassen som mig, da hun i Sommeren eller Efteraaret 1878 henvendte sig til os, bestemt har vægret sig herved, skjøndt vi begge opfordrede hende til et saadant Skridt, idet vi samtidig tilbød hende en Obligation for hendes Indskud, og hun paa denne Maade vilde blive Kreditor istedetfor Interessent, cfr. hermed Pag. 13–14.

Jeg gaaer nu over til andre Anklagepunkter. Mine Bogholdere opsnappede og indleverede 2 smaa Bøger betegnede C. C. og D. D. af 1876 og 1877, i hvilke Firmaets Handelsudgifter fandtes opførte saaledes som de hver Maaned bleve samlede og indførte i Kassekladden.

I Sommeren 1877 anskaffede jeg imidlertid en særlig mindre Bog, i hvilken udelukkende mine private Udgifter skulde opføres, for dernæst halvaarsviis at overføres paa min private Konto i Riscontroen. Og dette skete udtrykkelig for at forhindre Feiltagelser i denne Henseende. Forinden Anskaffelsen af denne Bog bleve mine private Udgifter, som antydet, opførte i samme Bog som Handelsudgifterne. Mine private Udgifter bleve enten refunderede ugeviis eller maanedsviis, og den Kommis, der maanedlig havde at overføre Handelsudgifterne fra den lille Bog til Kassekladden, paalaa det selvfølgelig at drage Omsorg for, at mine eventuelle private Udgifter overførtes i Kassekladden paa en sadan Maade, at det klart fremgik, at de fra denne vilde være at overføre paa min private Konto i Kasseudtoget, og derfra i Riskontroen.

Bogholderne gjorde, samtidig med Indleveringen af de ovennævnte 2 smaa Notits-Bøger Dommeren bekjendt med:

at der for omtrent 2 Aar tilbage fandtes 5 Poster af mine private Udgifter, som ikke vare overførte paa min Konto, men samlede med Handelsudgifterne ved den maanedlige Overførsel faldne Firmaet til Last.

De 4 af disse 5 Poster, der beløb sig til henholdsviis 20 Kroner, 10 Kroner, 12 Kroner og saavidt jeg

mindes 13 Kroner, vare i de tidt berørte smaa Bøger indførte af Johansen, medens en 5te Post, lydende paa 83 Kroner 25 Øre, var indført af Bogholder Salomon Berger paa Baronesse Rosalia Gedalias Navn.

I denne Anledning afgav Johansen en af Hundrup og Kentzler bekræftet Forklaring, der gik ud paa, at han stedse, naar han overførte Handelsudgifterne, havde gjort mig bekjendt med de mig eventuelt paahvilende private Udgifter, for at disse kunde blive refunderede af mig, samt at han ligeledes havde henledet min Opmærksomhed paa de ovennævnte 4 Poster, men at jeg havde svaret undvigende og henviist til mit ugenlige Honorar, hvoraf de kunde afholdes.

Den 1ste Marts 1879 blev jeg derefter stedet til Forhør og konfronteret med Johansen og hans Fæller. Jeg benægtede, i Overensstemmelse med den nøgne Sandhed — idet jeg efter bedste Evne søgte at bekæmpe den Harme, der betog mig og vilde betage enhver Mand, der havde indtaget en lignende Stilling i Samfundet, ved at skulle forsvare mig imod en saa gemeen Beskyldning — at jeg nogensinde havde været vidende om, at nogensomhelst privat Udgift var bleven ført Firmaet til Last, og endmindre at jeg paa Spørgsmaal i saa Henseende havde givet undvigende Svar. Disse Beskyldninger med Hensyn til saadanne smaa Beløb, blive ved Siden af det Skjændige i samme, dobbelt taabelige, naar man hermed sammenholder det Faktum, at min private Konto i Firmaets Bøger var mig debiteret for et Beløb af 15600 Kroner, og at jeg som paavist havde paataget mig selv udelukkende hele det mulige Tab, og beregnet min Kompagnon 2% høiere Rente af hendes indskudte Kapital end den, jeg beregnede mig selv, skjøndt Interessentskabskontrakten gik ud paa, at enhver af Interessenterne skulde have en og samme Rente, og Tab og Gevinst skulde deles lige. Jeg afholdt mig ligeledes fra at henlede Dommerens Opmærksomhed paa de Personers moralske

Habitus, som havde kunnet fremføre en saadan Paastand imod en Mand som mig, og dette, efter at have indesluttet den i deres mere eller mindre moralske Indre — i henved 2 Aar, og indskrænkede mig derfor fremdeles til at henlede Dommerens Opmærksomhed paa, at alle mine private Udgifter, som jeg selv havde indført i disse Bøger, uden Undtagelse vare refunderede af mig, (og efter at jeg havde indrettet den særlige lille Bog over mine private Udgifter, fremgik det af denne, at jeg ikke engang havde undladt at indføre Poster paa ganske faa Øre) samt at Johansen ingensinde havde gjort mig opmærksom paa disse Poster. Men, navnlig maatte jeg som Fagmand lægge Vægt paa, at det var Pligt for Bogholderne eller den Kommis, hvem saadant Hverv var overdraget, nøie at paase, at mine private Udgifter bleve overførte paa de rette Konti, eller, som Hr. Revisor Harald Meyer ved et senere Forhør udtalte sig, at den af Kontorpersonalet, som foretog den maanedlige Overførsel fra de tidtnævnte Smaabøger til Kassekladen, maatte være absolut forpligtet til at undersøge, forinden Overførselen om alle de enkelte Poster i disse Bøger burde bogføres i Firmaets Bøger som Handelsudgifter, — og stødte han da paa Udgiftsposter, som formentlig ikke vedkom Firmaet, var det hans Sag at drage Omsorg for at slige Poster inden Overførslen enten bleve berigtigede af mig eller overførte i Kassekladen paa en saadan Maade, at det blev klart, at de fra denne skulde overføres paa min private Konto i Kasseudtoget.

Jeg henviser iøvrigt til Hr. Revisor Meyers udførlige Forklaring, der vil findes trykt under Bilag D.

Ihvorvel nu saavel af min, som af Hr. Revisor Meyers Forklaring fremgik, at de 3 Personers Forklaringer over dette Punkt vare ligesaa uholdbare, som hvad de iøvrigt havde fremført imod mig, saa ansaa jeg det dog for rettest at begjære Forhør optaget over Hr. Salomon Berger, der havde forladt Firmaets Tjeneste

paa Grund af en personlig Konflikt med Eduard Ruben, men hvem jeg ansaa for en hæderlig og retskaffen Mand, og som netop var den samme, som havde indført de 3 Individers Anklagepost paa de 83 Kr. 25 Øre. Da jeg stillede denne Fordring til Dommeren — det var netop samme Dag som Bestemmelsen var taget om Ophævelsen af min Arrest — betydede Dommeren mig, at han, hvis jeg fastholdt min Fordring om Bergers Vidneforklaring, ikke vilde hæve min Arrest før dette Vidne var afhørt. Saa tungt det end faldt mig at renoncere paa min alt for længe savnede Frihed, vilde jeg dog ikke give Slip paa Hr. Bergers Vidnesbyrd, og maatte derfor finde mig i at forblive i Arresten og afvente Forhøret over ham.

Nogle Dage derefter blev han ogsaa tilsagt til Forhør, i hvilket han afgav den Forklaring, som vil findes trykt under Bilag D.

Her kan jeg derfor indskrænke mig til at bemærke, at Hr. Berger i dette Forhør „holdt sig i ethvert Fald overbevist om, at jeg ikke havde beordret eller været vidende om, at den paagjældende Post paa den anførte Maade var kommen til at falde Firmaet til Last"; thi det hører forsaavidt ikke herhen, at Hr. Berger paa et senere Stadium har meddelt mig, at da han i Slutningen af Forhøret havde fremført disse Ord, standsede Dommeren Tilførslen til Protokollen med den Bemærkning: „Nu staa vi vel og digte Noget", hvortil Hr. Berger havde svaret, at han var tilkaldt som Vidne i Retten, at han derfor afgav sit Vidnesbyrd i nøie Overensstemmelse med Sandheden, og maatte gjøre Fordring paa, at hvad han nu havde fremført blev ført til Protokols; hvis Dommeren derimod ikke ansaa hans Vidnesbyrd for stemmende med Sandheden, stod det ham jo frit for at anklage ham. (Se Bergers Brev i Bilag C.)

Derefter blev ovenstaaende Passus ført til Protokollen:

Da jeg ved flere Leiligheder udtalte for Domme-

ren min Beklagelse over min sørgelige Stilling ved at holdes saa lang Tid i Arrest, og rettede den ærbødige Forespørgsel til ham, om jeg ikke turde forvente, at Arresten paa min Person snart kunde blive hævet, svarede han, at han endnu ikke kunde give mig noget bestemt Tilsagn om, at Arresten i det Hele taget kunde blive hævet førend Sagen var paadømt.

Hans Svar gjorde mig meget mismodig, og jeg gjorde gjældende, at det forekom mig høist besynderligt, at Arresten, naar Forhørerne vare sluttede, ikke i Lighed med hvad der i Almindelighed fandt Sted, kunde hæves for mit Vedkommende, naar den forlangte Kaution stilledes. Dommeren svarede hertil, at han vilde tage Sagen under nærmere Overveielse.

Da jeg nogen Tid efter stedtes til Forhør og atter mindede ham om denne Sag, standsede han pludselig Forhøret, forlod Retssalen, og kom tilbage efter et Kvarters Forløb, og yttrede da til mig, at vi bleve vel nok enige; denne hans Udtalelse beroligede mig meget.

Nogle Dage efter, da det var bestemt, at Arresten skulde hæves, spurgte Dommeren mig, om jeg ikke maatte være villig til at udtræde af Firmaet, og da jeg ikke havde nogen særlig Grund til at ønske at vedblive at være Deltager i et Firma, hvor min Kompagnon i Forening med mine egne Folk konspirerede imod mig, og, da Dommeren desuden stillede i Udsigt, at Kautionen, som først var bestemt til 5000 Kroner, i saa Tilfælde vilde blive nedsat til 4000 Kroner, erklærede jeg mig villig til at gaa ind paa Dommerens Forslag.

Vel stod det mig strax klart, at jeg, naar jeg var udtraadt af Firmaet, ikke kunde faa Raadighed over dettes Bøger, og saaledes spærrede mig Veien til at skaffe mig en Del værdifulde Oplysninger, der kunde være til Fordel for mig selv og til Belysning af Vidnernes Beskaffenhed, men Bevidstheden om, at de 2 Personer, Hundrup og Kentzler, der, som bekjendt, af Prok. Gottschalk og Fru Otto vare satte til at føre Forretningen, ikke vare

istand dertil, dels fordi de ikke besad den fornødne Dygtighed og dels fordi de ikke nød den nødvendige Tillid hos Publikum, gjorde det klart for mig, at der ikke kunde gaa lang Tid førend Forretningen maatte ophøre, og der saaledes vilde gives mig Leilighed til atter at faa Bøgerne til min Raadighed.

Som jeg senere har bragt i Erfaring bleve Bogholderne meget glade over at høre, at jeg efter Dommerens Opfordring havde indvilget i frivillig at udtræde af Firmaet, fordi de stod i den Formening, at der saaledes ikke kunde gives mig Adgang til gjennem Bøgerne at oplyse, at de af dem afgivne Forklaringer stod i Strid med Bøgernes Indhold. At det skulde have været Hr. Dommerens Hensigt, da han foreslog mig at udtræde af Firmaet, derved at forhindre mig fra at faa Raadighed over Bøgerne til Skade for Vidnerne, har naturligvis ikke været Tilfældet, og har heller ikke kunnet være det.

Dette Kautionsspørgsmaal fik imidlertid et helt sælsomt Efterspil, og jeg mindes i al Fald kun eet lignende Tilfælde i vor Retshistorie, et Tilfælde, som ganske vist ikke geraadede den paagjældende Dommer til Ære, hverken i det store Publikum eller den juridiske Verden. Jeg sigter herved til en af vore større Forfattere omtalt Begivenhed fra hans Ungdom, hvor Forhørsdommeren forlangte hans Æresord paa, at han ikke var Forfatter til nogle incaminerede Artikler i et Oppositionsblad. Den unge Mand turde ikke afgive Æresordet og blev dømt. — Da den forlangte Kaution var stillet, rettede Dommeren nemlig i Prok. Lassens Nærværelse det Spørgsmaal til mig, om jeg ikke vilde give mit Æresord paa ikke at forlade Landet før Sagen var paadømt. Herpaa gav jeg mit Æresord.

Jeg beder Læserne forestille sig Scenen. For Retten stod Baron Gedalia anklaget for Forbrydelser paa beedigede Vidneforklaringer, som, hvis der blot havde været et Gran af Sandhed i dem, vilde have stemplet

G., ikke blot som en simpel Forbryder, men som et slet, umoralsk og æreløst Menneske. Jeg har ikke i min lange Lidelsestid hørt Dommeren nogensinde foreholde Vidnerne det Usandsynlige, Urimelige og Umulige i deres Forklaringer, og man tænke sig derfor min Studsen, at han nu forlanger mit Æresord, og at dette ovenikjøbet stilles saa højt, at det kan afgive et sikkert og solidt Underpant i Dommerens Øine.

Det havde mildest talt været heldigere, om Dommeren havde forlangt mit Æresord før han udstedte Arrestdekretet.

Efter at det var bleven bekjendt, at jeg var udtraadt af Firmaet, trængte de 5 Hovedkreditorer paa for at faa deres Tilgodehavende betalt, men efter Bogholdernes Udtalelse om, at der aldeles ikke var nogen Fare for deres Penge, naar de blot gav Tid, stillede de foreløbig Sagen i Bero. Men nogen Tid efter fremkom Prokurator Gottschalk paa Fru Ottos Vegne med et Forslag, der gik ud paa at tilbyde Kreditorerne nogle og Tresindstyve Procent; denne Meddelelse, der stod i stærk Modsætning til Bogholdernes ovenomtalte Udsagn, modtog Kreditorerne med stor Forbauselse. Prokurator Gottschalk opstillede derefter en Kalkule over Fru Ottos Aktiver, for derigjennem at bevise Kreditorerne, at Aktiverne ikke androg mere end det Tilbud, han paa hendes Vegne havde gjort dem, idet han derved søgte at forebygge en Tvangsfallit.

Da Kreditorerne blandt Aktiverne imidlertid ikke fandt opført en større Post Værdipapirer til et Beløb af nogle og Tyve Tusind Kroner, som de havde bragt i Erfaring, at hun skulde eie og hvad der iøvrigt fremgaar af Bøgerne, henvendte de sig til Overretsprokurator Lassen, og anmodede ham om at foranledige det Nødvendige for at faa udleveret alle hendes Aktiver, og deriblandt ogsaa de i hendes Værge beroende Værdipapirer til Realisation, idet nogle af Hovedkreditorerne

dog tilføiede, at de, naar dette var sket, vare villige til at overlade hende endel deraf til en Livrente.

Prokurator Lassen henvendte sig derfor skriftlig til Prokurator Gottschalk med Anmodning desaangaaende. Tilbudet var humant, men da Sagen selvfølgelig vilde være at ordne af Lassen, saa indgik Prokurator Gottschalk paa Fru Ottos Vegne dog ikke derpaa, men indgav nogle Dage efter paa hendes Vegne et Andragende til Sø- og Handelsretten om at faa hendes Bo taget under Skiftebehandling.

Nogen Tid efter at Falliten var indtruffen, holdt Prokurator Gottschalk som Kurator et Møde med Kreditorudvalget, og paa dette forlangte Prokurator Lassen Oplysning om de i Fru Ottos Eie beroende Værdipapirer, som endnu ikke vare afleverede til Boet, men efter nogen Betænkningstid afgav Prokurator Gottschalk paa Fru Ottos Vegne den interessante Oplysning, at hun i Mai 1878 havde foræret en Lieutenant, som skulde gifte sig, 12,000 Kroner.

Under Bilagene henholdsvis C., E. og F. ville Læserne finde aftrykt trende Breve, som jeg, skjøndt navnlig det ene staar i fjernere Forbindelse med Sagen, ikke har villet forholde Offenligheden. Det indeholder en troskyldig Beretning fra en gammel Mand, om en ham og Hustru overgaaet lignende Ulykke, der var paaført dem paa en lignende løs og uvederhæftig Angivelse. Sagen kom for Dagen uden Medvirkning af Dommermagt og Politimyndighed og de Ulykkeliges Uskyld bevist.

Men Opreisning? Arresten er hævet, De kan gaa!

De to andre Breve ere affattede af de paa et tidligere Sted her omtalte forhenværende Kommiser hos mig. De indeholde fra et andet Synspunkt en Belysning af Dommernes Myndighed hertillands. Under Bilag G. har jeg kortelig berørt et forbavsende Exempel

fra den nyeste Tid, der danner en grel Modsætning til den Behandling, der er overgaaet mig. Under Bilag H. ville endelig Læserne finde et forkortet Referat af min Defensors Tale for Høiesteret den 23de og 24de December f. A.

Idet jeg nu slutter denne min Henvendelse til Medborgere, skal jeg bemærke, at jeg har tilladt mig at give en saa omfattende Fremstilling af den kriminelle Sag, der har været anlagt imod mig, ikke alene af Hensyn til mig selv, som uskyldig har lidt saameget derved, idet jeg har maattet se mig sat ud af Virksomhed, skilt fra min Familie, og en Skygge, om end kun midlertidig, kastet over mit Navn, da min Arrestation allerede Dagen efter var bekjendt overalt, men ogsaa af Hensyn til Medborgere, der mulig i Fremtiden skulde blive udsatte for en lignende Skæbne.

Bilag A.

		Kr	Ø	
1877. December 12 2. 336.	Løs kjøbt: Lstrl. 150. 8 % Danubien à 82 L. 123 — 100. 7 % Danubien à 73 „ 73			
	Lstrl. 196 à 18.20	3567	20	E. Johansen.
	1 Stk. Almindel. Brand.-Ass.-Aktie	306	00	L. Hundrup.
	Kr 200 Landmands Hypothek $4^1/_2$ % Obligation à $94^1/_2$ + Rente...	193	05	E. Kentzler.
— 12	Løs solgt: Lstrl. 280 russisk-engelske Obligationer 1877 à Lstrl. 80 = Lstrl. 224 à 18.20	4076	80	
1878. Januar 9. 1. 363.	Løs kjøbt: Lstrl. 200 russiske Laan 1877 à 80 à 80.70 uden Rente	2912	00	E. Johansen.
	Løs solgt: Lstrl. 150 8 % Danubien, deraf Lstrl. 100, Rest à 89; kun begge Dele beregnet til 89	2405	00	L. Hundrup tildels
	Kr 200 Landmandsb. Hypothek Obligation	193	00	
	1 Stk almind. Brand-Assur.-Aktie	314	00	E. Kentzler.
— 12. 2. 362.	Løs kjøbt: Kr 1200 sjæll. Jernbaneaktier $100^3/_4$ + Rente 12 Dage 4 %	1210	60	E. Johansen,
	1 Stk. Brandassurance Aktie... .	303	00	
	Rmk. 4200 Rumænske Jernbaneaktier med Kupons pr. Juli à 19 % 798 à 89..............	710	22	Hundrup tildels
	Løs solgt: Lstrl. 150 Russisk-Engl. 1862 à $80^1/_4$ + Rente....	2223	47	E. Kentzler.

		Kr	Ø	
Jan. 16. 1. 367.	Los kjobt:			
	Kr 450 norske Sedler	448	82	
	Kr 400 Kgl. Obligationer 4 % à 88¼ + Rente	356	51	E. Johansen.
	Los solgt:			
	Kr 800 sjællandske Jernb.-Aktier 100½ + Rente 4 %	805	33	L. Hundrup.
— 19. 2. 366.	Los kjobt:			
	Kr svenske	1577	00	E. Johansen.
	Los solgt:			
	Lstrl. 100, 7 % Danubien 84 + Rente	1577	63	L. Hundrup.
— 21. 1. 370.	Los kjobt:			
	Lstrl. 200 russisk-engelske 1862 à 80, Lstrl. 160.			
371.	Rente 5 % 2. 4 à 18.20	2944	00	
	Los solgt:			E. Johansen.
	Kr 1400 kgl à 88 + Rente 4 %	1237	00	Hundrup.
	Kr 1577 svenske Sedler, 99¾	1573	00	
	1 Stk. Alm. Brand-Assur.-Aktie	280	00	
Febr. 5. 2. 376.	Los kjobt:			
	Rmk. 1640 Russiske Laan 1877 à 84 + Rente 5 %	1231	00	E. Johansen,
	Los solgt:			Hundrup
	Rmk. 4200 Rumænske Stamaktier à 15	560	00	tildels
	Kr 400 Jernb.-Aktier à 100	400	00	E. Kentzler.
	Norske Sedler 420	420	00	
	Los har derved kontant faaet udbetalt	149	00	
Marts 12. 2. 395.	Los kjobt:			Hundrup
	Lstrl. 20 Danubien à 94, 500 fcs. Rente 5 francs 66 cts.	334	00	indført af
	og blev skyldig Rest derpaa Kr 34, betalt næste Dag.			G. A. Gedalia.
Juli 31. 1. 514.	Los deponeret kontant	750	00	Brems.
Aug. 21. 2. 529.	Los deponeret	190	50	Kentzler.
530.	Los kjobt:			
	Lstrl. 50 Danubien 103 + Rente 7 % 1 m 21 Dage	949	60	Hundrup.
	Betalt Los kontant	940	50	
	Rente og Provision af de 750	3	08	
	Los skyldig Rest paa de Lstrl. 50 Danubien	13	07	

Novbr. 6. 2.567.	Los solgt: 12½ Dollars Kupons 3,65. 40 Kr Kjøbenhavn – Newcastle Kupons og er krediteret for Beløbet derfor	Kr 85	Ø 62	Hele Kontorpersonalet.
— 8. 2. 569.	Frøken Los indbetalt	106	78	Brems.
	og samme Dag betalt Frøken Los ovennævnte 85,62 + 106,78 ..	192	40	Reumert.
	hvorfor Frøken Los har kjøbt: Lstrl. 10 Danubien à 102 + Rente 128 Dage............	192	40	Hundrup.
— 29.	Los kjøbt: Lstrl. 10 Danubien for Kr 178, men har næste Dag senere betalt et Tillæg af 8 Kr 22 Ø	186	22	

Bilag B.

(De kritiske Revisorers Beretning af 25. Januar 1879).

---

ad. 8. De Kr. 2560,83, som under 4. Januar 1878 ere indgaaede i Firmaets Kasse, ere oprindelig krediterede Fru Ottos Seperat-Konto, som „C. Juel indfriet Obligation samt Renter deraf“ og under 30. Juni fra denne overført til Fru Ottos Konto-Kurant-Konto, ligeledes som „C. Juel indfriet Obligation samt Renter deraf“.

Posten er rigtigt valuteret pr 4. Januar (d. v. s. Kreditor har havt Rentenydelse af Beløbet fra den Dag).

ad. 9. De Effekter, der have været Gjenstand for Omsætning for „Løs“, ere for en stor Del saadanne, som ikke ere kourante her, og som paa det engelske Marked ofte noteres med et særdeles stort Spring mellem Kjøber- og Sælger-Kours. En Del af den Periode, i hvilken de paa Listerne P. og Q. betegnede Transaktioner have fundet Sted, har desuden været rig paa stærke Svingninger i Fonds-Kourserne.

Allerede af disse Grunde er det umuligt, da der er hengaaet længere Tid efter Transaktionerne, retfærdigt at bedømme Bankierens Handlemaade lige overfor Kunden. Imidlertid have vi samvittighedsfuldt gjennemgaaet hver enkelt Post og sammenlignet hver enkelt Omsætningsdag de Kourser, der have været beregnede „Løs“, med dem, der fandtes i de danske, tydske og engelske Kourssedler, som maatte antages at være de nyeste, som den Dag ved en regulær Postgang kunne have staaet til Gedalias Raadighed.

Vi ere komne til følgende Resultat: Som oftest er „Løs“ bleven betjent saaledes, at Forretningen maa siges efter Dagens Kours at have havt en ret god Avance. Undertiden er „Løs“ bleven betjent saa billigt, at det maaske nok kan siges, at der ikke er set tilstrækkeligt paa Firmaets Fordel, men paa et eller 2 Tilfælde nær, aldrig billigere, end Gedalia, efter hvad vi ifølge vort mangeaarige Kjendskab til hans Forretningsmaade, tro at vide, vilde have betjent enhversomhelst favoriseret Kunde. Vi ere fuldstændig overbeviste om, at Firmaet ved samtlige Transaktioner tagne under Et med Hensyn til de paa vedkommende Dag gjældende Kourser har havt en passende Gevinst. I meget faa af de foreliggende Tilfælde er der Tale om stort Tab eller stor Fordel. Kun ved et Par Transaktioner have vi truffet paa Differencer, vi mene at kunne betegne som ubetinget ublu; men de have da været til Fordel for Firmaet, til Skade for „Løs“. Vi skulle nævne det mest fremtrædende Exempel:

Liste P. Febr. 5. 2. 376.

Løs solgt 4200 Mk. Rum. St. Aktier à 15........ Kr. 560

„Løs“ burde efter Dagens Kours mindst have erholdt Kr. 850 for de solgte Effekter, og Bankieren vilde endda have tjent godt ved Handelen.

Ved at konferere Listerne med Kassebogen ere vi et Par Gange blevne opmærksomme paa, at Firmaet samme Dag, som det har kjøbt et Papir af „Løs“, har solgt det med forholdsvis stor Fordel.

Efterat være foreholdt Indholdet af Erklæringen U. ad. 9, bemærkede Komparenterne Kentzler og Hundrup, at de overfor en saadan Erklæring afgiven af saa sagkyndige Mænd som Komparenterne Glückstadt og Meyer, ikke i mindste Maade betvivle, at de Resultater, hvortil de nævnte Herrer ere komne, ere fuldstændigt rigtige. Komparenterne maa imidlertid fastholde, at de ved Iagttagelse af alle de i Tidens Løb foregaaede Omsætninger mellem Firmaet og „Løs“ betragtede som en Helhed, have faaet det bestemte Indtryk, at der gjennem disse Omsætninger blev tilført „Løs“ Gevinst paa Firmaets Bekostning. Denne Opfattelse af Forholdet er imidlertid opstaaet hos Komparenterne, ikke gjennem en speciel Kritik og Revision af de enkelte Transaktioner, men derimod med den hele Række af Omsætninger, som en Helhed for

Øie, i Forbindelse med den hele eiendommelige Maade, paa hvilken de paagjældende Omsætninger ere foregaaede. Denne sidste har nemlig, som naturligt er, gjort Komparenterne mistænkelige (!) overfor alle de Omsætninger, der foregik i „Løs“s Navn.

Komparenterne Glückstadt og Meyer bemærke, at naar de ad. 10 have udtalt, at en Undersøgelse af de under 1 og 2 nævnte Punkter „var overflødig“, sigte de herved til, at Misligheder af Betydning i de omhandlede Henseender ikke let vilde kunne foregaae, uden at Kontorpersonalet, navnlig Bogholderen, blev opmærksom derpaa.

Bilag C.

Kjøbenhavn, den 3. Marts 1879.

Høivelbaarne Herr Baron G. A. Gedalia,

R. af D, p. p.

I Henhold til mit Løfte til Hr. Baronen meddeler jeg Dem et Referat af det Forhør, hvori jeg idag optraadte som Vidne i Deres Sag. Jeg forklarede, at jeg, der havde været ansat paa Firmaets Gedalia & Co.s Kontor fra 9. Mai 1876 til 28. Marts 1877, i den Tid bl. a. førte Firmaets Bøger. Efterat Assessor Ingerslev havde gjort mig bekjendt med tvende i Retten fremlagte Bøger mrkt. CC. og DD. samt forklaret mig Brugen af disse Bøger, erklærede jeg, at den samme Forretningsgang var brugt dengang jeg var ansat paa Firmaets Kontor. Jeg forklarede, at jeg havde for Skik ved hver Maaneds Udløb at overføre den samlede Sum af de i Maanedens Løb indførte Smaaposter, væsentlig bestaaende af Porto og desl. Handelsudgifter, i Kassebogen, ligesom det forøvrigt ogsaa var mig, der fra nævnte Kassebog foretog Overførelsen til Kasseudtoget eg den videre Bogføring. Efterat Assessoren havde forevist mig de paagjældende Steder i Bogen DD. samt Firmaets Kassebog, bemærkede jeg, at jeg med Bestemthed kunde erklære, at det var mig, der havde overført fra Bogen DD. til Kassebogen den samlede Sum for December 1876 med 162,87, derimod er det ikke mig, der har foretaget Overførelsen fra Marts 1877. Jeg bemærkede endvidere, at det i den Tid, jeg var paa Firmaets Kontor, hyppig skete, at af Firmaets Kasse afholdtes Udgifter, der vedkom Dem personlig. Disse Udgifter noteredes da foreløbig i Bøgerne CC. og DD. Naar De da ugentlig fik Deres Ugepenge eller Gage udbetalt, undersøgte jeg vedkommende lille Handelsudgiftsbog for at se, om der i den paagjældende Uge var afholdt saadanne, Dem privat vedkommende Udgifter, og naar dette var Tilfældet, paasaa jeg, at disse Udgifter fradroges af Ugepengene, hvorefter den eller de vedkommende Poster i den lille Handelsudgiftsbog bleve strøgne. Efter at være foreholdt den af 21. Decbr. 1876 i Bogen DD. opførte Post: „Baronesse Gedalia Kr. 83,36“ forklarede jeg med Hensyn til samme, — idet jeg erkjendte, at denne Post ikke var bleven berigtiget, men indbefattet i det til Kassebogen overførte Beløb — at jeg antog, at Grunden hvorfor denne Post ikke var fra-

draget i Ugepengene simpelthen var den, at jeg havde overset den. Jeg bemærkede endvidere, at jeg i ethvert Tilfælde var overbevist om, at De ikke har beordret mig til at lade nævnte Post henstaa uafgjort eller været vidende om, at denne Post paa anførte Maade er kommen til at falde Firmaet til Last, men at Feilen ene og alene skyldtes en Forglemmelse fra min Side, hvilket ikke var saa mærkeligt endda, naar man tog i Betragtning, hvormeget der i Forretningen paahvilede mig. Da jeg havde afgivet denne Forklaring, standsede Assessoren Tilførselen til Protokollen med den Bemærkning: „Nu digter vi vel", jeg gjorde Assoren opmærksom paa, at jeg var tilkaldt som Vidne i Sagen, at jeg havde afgivet mit Vidnesbyrd i Overensstemmelse med Sandheden, og gjorde Fordring paa, at mit Udsagn protokoleredes, det stod jo Assessoren frit for, saafremt han opdagede at mit Udsagn var usandfærdigt, at anklage mig for falsk Vidneforklaring for Retten. Efter denne min Bemærkning blev min afgivne Forklaring ført til Protokols.

Med særdeles Høiagtelse

V. Salomon Berger.

Har Gedalia & Co.'s Bogholder den 27. August 1878 vidst, at Hr. A. J. Halberg i December Termin 1877 betalte Gedalia personlig Renter for 1/2 Aar af de 7000 Kroner Panteobligation, uden at Beløbet var kommet Firmaet tilgode, saa burde han, saafremt det var ham bekjendt, at Lassen havde kjøbt Obligationen inklusive Renter for 6900 Kroner, istedetfor at debitere Panteobligationens Konto for 275 Kroner, have debiteret denne Konto for 100 Kroner, og Gedalia personlig for 175 Kroner, og vare Detaillerne ved Salget ham ikke bekjendte, og han ikke kunde faa Oplysning derom, saa burde han foruden den alt stedfundne Notering af de 275 Kroner, have debiteret Gedalias Konto, og krediteret C. J. Halbergs Konto for:

Indbetaling af A. J. Halberg til Gedalia personlig, den 13de December 1877, 1/2 Aars Rente af den haandpantsatte Obligation, stor Kroner 7000 — Kroner 175.

Resultatet af begge Noteringer vilde være det Samme.

Kjøbenhavn, d. 6. Februar 1879.

Med Høiagtelse

J. Glückstadt. Harald Meyer.

Hr. Kriminalretsassessor V. Ingerslev.

Bilag D.

Forhør Mandagen den 3 Marts 1879.

For Retten var mødt paany Bogholder Meyer, som efterat være gjort bekjendt med det Væsentlige af hvad der under Sagen er fremkommet angaaende den Forretningsgang, der har fundet Sted i Firmaet Gedalia & Co.'s Forretning med Hensyn til Bøgerne C. C. og D. D., paa Anledning bemærkede Følgende.

Comparenten maa holde for, at der ikke har været nogen Anledning eller Opfordring for den Bogholder. til hvis Forretninger det hørte at foretage Overførelsen af de paagjældende maanedlige. Summer fra Kassekladden til Kasseudtoget, til at foretage nogen nærmere Undersøgelse af, hvorvidt der i disse Summer maatte være indbefattet Udgiftsposter, som ikke korrekt kunde eller burde bogføres som Handelsudgifter eller overhovedet som Udgifter vedkommende Firmaet.

Denne Bogholder maatte nemlig efter Comparentens Skjøn være berettiget til at gaae ud fra, at den i og for sig utvetydige Betegnelse „Handelsomkostninger" eller „Handelsudgifter" ikke rummede Andet, end hvad der kunde og burde henføres under denne Betegnelse.

Derimod mener Komparenten, at den af Kontorpersonalet, som foreslog den maanedlige Overførelse fra Bøgerne C. C. og D. D. til Kassekladden, under de foreliggende Omstændigheder maatte være absolut forpligtet til, forinden han foretog denne Overførelse, at undersøge, om alle de enkelte Poster i Bogen C. C. eller D. D. for den paagjældende Maaned virkelig havde Hensyn til saadanne Udgifter, som burde bogføres i Firmaets

Bøger som Handelsudgifter. Saafremt da den Paagjældende ved en saadan Undersøgelse stødte paa Udgiftsposter, som han kunde skjønne ikke vedkom Firmaet, men Tiltalte personlig, maatte han enten foranledige, at slige Poster inden Overførelsen bleve berigtigede af Tiltalte eller overføre dem i Kassekladden paa saadan Maade. at det blev klart, at de fra denne skulde overføres paa Tiltaltes personlige Konto i Bøgerne.

Saafremt imidlertid Tiltalte, efter at være gjort opmærksom paa en slig Post, ikke vilde berigtige den, og derhos enten specielt ved en saadan Leilighed forbød, at Posten maatte debiteres ham personlig, eller havde givet en almindelig klar og bestemt Orde til, at Sligt ikke maatte finde Sted, maatte paagjældende Kontorist være angerløs, og Ansvaret for, at en slig Post kom til at falde Firmaet til Last, maatte da falde paa Tiltalte.

Oplæst og godkjendt.

Komparenten dimitteret.
Forhøret udsat.

Ingerslev.

Lynge. Blutan, cst.

Samme Dag continuerede Forhøret.

For Retten var mødt Bogholder Salomon Berger, som paa Anledning forklarede, at han har været i Firmaets Tjeneste fra Mai 1876 til Slutningen af Marts 1877..

Comparenten førte dengang blandt Andet Firmaets Bøger. Efterat være gjort bekjendt med, hvad der om Sagen er forklaret angaaende den Forretningsgang, der har været brugt med Hensyn til Bøgerne C. C. og D. D, hvilke Comparenten gjenkjender, erklærede Komparenten, at denne Forretningsgang ganske er den samme der fandt Sted, da han var i Firmaets Tjeneste. Det var som Regel dengang Komparenten, som maanedlig overførte den samlede Sum fra Bøgerne C. C. og D. D. til Kassekladden, ligesom det forøvrigt ogsaa var Komperenten, der foretog Overførelsen fra Kassekladden til Kasseudtoget og den videre Bogføring.

Efterat være foreviist de paagjældende Steder i Bogen D. D, samt i Firmaets Kassekladde, bemærkede Komparenten, at han specielt med Bestemthed kan erklære, at det er ham der har overført til Kassekladden det samlede Beløb for December 1876 med 162 Kroner 87 Øre.

Derimod er det ikke Komparenten, der har foretaget Overførelsen for Marts 1877.

Komparenten bemærker, at det, i den Tid Komparenten var i Forretningen, ikke sjeldent skete, at der af Firmaets Kasse blev afholdt Udgifter, der vedkom Tiltalte personlig, hvilke Udgifter da foreløbig bleve noterede i Bøgerne C. C. og D. D.

Naar saa Tiltalte engang om Ugen fik udbetalt, hvad han kaldte sine Ugepenge eller Gage, undersøgte Komparenten vedkommende lille Bog, om der i den paagjældende Uge var afholdt saadanne Tiltalte privat vedkommende Udgifter, og naar dette var Tilfældet, paasaae han at disse Udgifter bleve likviderede i Ugepengene, hvorefter saa den vedkommende Post i den lille Bog blev strøget. Efterat være foreholdt den under 21de December 1876 i Bogen D. D. indeholdte Post „Banonesse Gedalia 83 Kroner 36 Øre“, erkjender Komparenten, at denne Post ikke er bleven berigtiget, men er indbefattet i det fra Kassekladden overførte Beløb og saaledes er faldet Firmaet til Last. Komparenten antager, at Sammenhængen hermed simpelthen en den at Komparenten har overseet denne Post og altsaa ikke har foranlediget samme paa sædvanlig Maade likvideret. Komparenten holder sig i ethvert Fald overbeviist om, at Tiltalte ikke har beordret eller været vidende om, at denne Post, paa den anførte Maade er kommen til at falde Firmaet til Last.

Ved Undersøgelse i Kassekladden viser det sig, at Tiltalte den 27de December har faaet udbetalt det fulde Beløb, han sædvanlig oppebar som Ugepenge, nemlig 120 Kroner.

Oplæst og godkjendt.

Komparenten dimitteret

Bilag E.

Hr. Baron G. A. Gedalia, R. af Dbrg. p. p.

hersteds.

Nedenstaaende Tilfælde, der kan tjene som et Bidrag til, hvorledes de anklagende og dømmende Myndigheder vise utilstrækkelig Omtanke og Hensynsfuldhed i Retning af at belægge Personer, hvis daglige Vandel altid har været pletfri, med Arrest paa en løs Angivelse af mer eller mindre uvederhæftige Personer, tillader jeg mig herved at meddele Dem, idet jeg overlader til Dem selv at gjøre hvilketsomhelst Brug deraf, De ønsker.

I Sommeren 1876 blev der foretaget et natligt Indbrud hos Marskandiser Cohen i Springgade. Han anmeldte Sagen for Politiet, men erklærede sig ude af Stand til at give nogen Oplysning om, paa hvem Mistanken kunde henledes.

Der blev optaget Rapport i Sagen, og foreløbig Forhør af den daværende Politiinspektør Madsen, uden at dog Forhøret førte til noget Resultat.

I Huset ved Siden af Cohen boede der en ældre Mand, der drev Næring som Guldsmed, sammen med sin Hustru, og havde et Boutiksudsalg af Guld- og Sølvsager, og i samme Hus logerede en Dreiersvend, der var bekjendt som en upaalidelig Person, der havde absenteret sig fra sit Logis uden at betale den skyldige Leie, og som stod i et uvenskabeligt Forhold til ovennævnte Guldsmedfamilie. Han er iøvrigt senere bleven idømt 8 Maaneder Forbedringshusarbeide. Denne Person fandt nogen Tid efter for godt at anmelde for Politiet, at han samme Nat som Indbruddet skete hos Marskandiseren fra sit Vindue

havde iagttaget, at Guldsmeden med sin Kone spadserede op og ned ad Gangen i samme Hus, hvor de boede. Paa denne Angivelse beordrede den fungerende Politiinspektør en Betjent at begive sig til benævnte Guldsmed for at betyde ham, at han øieblikkelig havde at indfinde sig hos Inspektøren. Guldsmeden, der blev høilig forundret over at erholde en slig Ordre, begav sig imidlertid strax op paa Kammeret, hvor han, efterat være taget i Forhør, blev sigtet for at have begaaet Indbrudet og derefter anholdt. Hans Udtalelse om, at han ikke kunde fatte, hvorledes han, der altid havde ført en hæderlig og pletfri Vandel, paa hans gamle Dage kunde blive sigtet for at have begaaet et natligt Indbrudstyveri, hjalp imidlertid Intet. Om Eftermiddagen samme Dag blev Guldsmedens Kone, der forgjæves havde ventet sin Mand hjem til Middag, høilig overrasket ved, at der i deres Hus indfandt sig 3 Politibetjente, hvoraf de 2 posterede sig ved Husets Udgang, medens den tredie gik ind i Boutikken og lod Konen vide, at hun strax havde at følge med op paa Kammeret. Samtidig blev Boutikken lukket, og de deriværende Sager beslaglagte, og nogle Dage derefter afhentet af Politiet. Ankommen paa Kammeret blev Konen strax taget i Forhør og derefter anholdt. Da Anholdelsen skete om Søndagen, bleve hun og Manden først om Tirsdagen stillede for Dommeren, der strax dekreterede Arrest paa deres Person. I det første Forhør, Konen derefter underkastedes, udtalte Dommeren til hende, at hendes Mand allerede havde saa godt som bekjendt, hvortil hun svarede, at det blev hans Sag, men at hun iøvrigt ikke kunde forstaa, at den Autoritet, der var sat til at værne om Ret og Retfærdighed, kunde ville reflektere paa et sligt af deres Fjender afgivet falsk Vidnesbyrd. Dommerens Svar herpaa indskrænkede sig til at han lod Konen føre tilbage til Arresten. Nogen Tid efter opdagedes imidlertid den virkelige Tyv, som viste sig ikke at være nogen Anden end en ung Mand, der var i Marskandiserens Tjeneste, og som forsøgte at pantsætte nogle af de stjaalne Koster. Skjøndt denne unge Mand allerede paa Sagens første Stadium havde været underkastet et foreløbigt Forhør af Inspektør Madsen, var dennes Mistanke dog ikke faldet paa ham, og der skulde det Faktum, at han pantsatte de stjaalne Koster, til at Politiet fik Øinene op for hvem Tyven var. Dommeren lod derefter Tyven konfrontere med Guldsmeden og hans Hustru, og lod med gribende Alvor denne forstaa, hvor stort et Ansvar der var lagt paa hans Samvittigøed, ved at to gamle og hæderlige Folk uforskyldt havde maattet lide for hans Forbrydelses Skyld, en Udtalelse hvor-

ved Ansvaret for deres Arrestation syntes at maatte blive lagt over paa Tyven. Resultatet af Guldsmedens og hans Kones Arrest har imidlertid været, at deres Forretning er gaaet betydeligt tilbage, dels fordi Boutikken var lukket i nogen Tid, og dels fordi endeel af deres gamle Kunder stode og staar i den feilagtige Mening, at Politiet jo umuligt kunde arrestere hæderlige Folk uden at der maatte ligge graverende Fakta til Grund for deres Arrestation. Den hele Opreisning disse gamle Folk have faaet for den dem overgaaede Tort, bestaaer saaledes kun i den ovenfor nævnte gribende Udtalelse af Dommeren. (For at forebygge Misforstaaelse bemærkes, at Assessor Ingerslev ikke var Dommer i denne Sag).

At Ovenstaaende er overensstemmende med Sandheden bevidnes af mig Undertegnede.

Kjøbenhavn, i Februar 1880.

H. Andersen.

Bilag F.

Kjøbenhavn, den 24. Febr. 1880.

Hr. Baron G. A. Gedalia, R. af D. p. p.

hersteds.

Jeg tillader mig herved at give Dem følgende Oplysninger, idet jeg overlader til Dem selv at gjøre hvilketsomhelst Brug deraf, De ønsker.

Som det formentlig vil være Dem bekjendt, blev det forebragt Hr. Assessor Ingerslev, Dommeren i Deres Sag, at jeg ogsaa kunde afgive Forklaring om forskjellige Punkter i denne. Dette foranledigede Dommeren til at lade mig kalde til Forhør, og i disse var jeg samlet med de Herrer Kentzler, Hundrup og Johansen, saaledes at den Ene altid kunde høre den Andens Forklaring, og saaledes at ved enkelte Tilfælde, hvor vi ikke alle vare samlede, blev den Andens Forklaring oplæst for den eller dem, der ikke havde været tilstede, med det Spørgsmaal, om han eller de vel i et og alt kunde slutte sig til samme, hvilket i Reglen skete. Ved enkelte Leiligheder var min Forklaring ikke i Deres Favør, og der var fra Dommerens Side aldrig Tale om nogen Vrede over eller Indsigelse imod min Forklaring, men da jeg senere hen var tilstede i et Vidneforhør, hvor de ovennævnte 3 Personer ligeledes vare tilstede og hvor disse afgave den Forklaring, at de havde bestemt Ordre til at indføre paa Firmaets Konto en Post, der tilkom Dem at betale privat, henledede jeg Dommerens Opmærksomhed paa, at denne Forklaring ikke var overensstemmende med de virkelige Forhold, da jeg stedse havde været

10*

paa Expeditionskontoret og aldrig havde hørt en slig Ordre, og der intet Sted i Kassekladden fandtes, at denne Post skulde lægges eller var lagt Firmaet til Last, og jeg bemærkede endydermere, at jeg var tilstede da denne Post blev udbetalt og jeg blev af Dem udtrykkelig beordret til at indføre den paa Deres egen private Konto. Til min Forbavselse optog Dommeren denne min Udtalelse med Vrede og betød mig, at jeg ikke opfattede min Stilling rigtigt og viste mig ud af Retssalen. Siden den Tid blev jeg afhørt alene, skjøndt ovennævnte 3 Personer vedblivende bleve afhørte samlede. Da Forhørene vare sluttede i Marts 1879 og jeg skulde aflægge Ed paa min Forklaring, gjorde jeg Dommeren opmærksom paa, at jeg tilføiede, at jeg aldrig havde seet Dem aftage Stempelmærker af udenlandske Obligationer, uden i Tilfælde hvor Kunder ombyttede udenlandske Obligationer med andre lignende, og da kun ifølge deres Forlangende, f. Ex. naar en Kunde solgte 5$^0/_0$ russiske Kurch-Kiew Obligationer, som han ønskede afsendt til Udlandet for at sælges og ombyttede med andre russiske Statspapirer, som stode i lavere Kours. Denne Forklaring, som formentlig var i Deres Favør, syntes efter Dommerens Skjøn at staa i Modstrid med den af mig tidligere afgivne om det samme Punkt, og tog denne meget ilde op og truede med at lade mig arrestere; jeg bemærkede imidlertid til Dommeren, at denne Forklaring var fuldstændig overensstemmende med Sandheden og aflagt efter nøie Overveielse. Jeg tog derfor ei i Betænkning at aflægge Eden og tog intet Hensyn til Truslen.

I Efteraaret 1879 blev jeg tilsagt til Reassumtionsforhøret, hvortil ogsaa Hundrup og Johansen (Kentzler havde i Mellemtiden forladt Landet) vare tilsagte. Ved dette Forhør blev jeg høilig forundret ved at se, at Johansen først blev kaldt alene ind i Retssalen for at afgive Forklaring, og at efter dennes Bortgang fra Retssalen Hundrup ligeledes blev særskilt indkaldt, men min Forundring tabte sig, da jeg kom i Retssalen for at afgive Forklaring og der blev opmærksom paa, at ved dette Forhør var en ny Protokolfører, hvilket tidligere ikke havde været Tilfældet, den fast ansatte var nemlig syg, og jeg har senere bragt i Erfaring, at der i slige Tilfælde af Justitsministeriet blev beskikket en Assistent eller anden Embedsmand til interimistisk at føre Protokollen.

Med Høiagtelse Deres ærbødige

Edvard M. Ruben.

Bilag G.

I afvigte Aars Sommer, blev det angivet for det herværende Politi, at der i et ligeledes herværende Udsalg var forkommet, dels Kontanter og dels Varer til et temmelig betydeligt Beløb.

Udsalgets Indehaver tilføiede til Angivelsen, at han ikke mistænkte nogen bestemt af de i Udsalget beskjæftigede Kommiser, men ønskede samtlige Kommiser afhørte, for at Mistanke ikke skulde falde paa en Uskyldig.

Ved det derefter optagne Forhør tilstod den først Afhørte — en ung Mand paa henved 25 Aar — ikke blot at have gjort sig skyldig i den paaklagede Forbrydelse, men desuden, at have beholdt endeel for Firmaet indkasserede Penge.

Skjøndt nu den Paagjældende var en ung Mand, af en alt andet end hæderlig Fortid, blev han dog ikke saameget som anholdt, end sige arresteret, men man nøiedes simpelthen med, at en Slægtning af den Paagjældende erstattede den Bestjaalne de forkomne Værdier efter mundtlig Overenskomst.

Hvorfor jeg meddeler dette? Jeg har paa sit Sted i det Foregaaende forklaret Grunden hertil at være denne min Anskuelse, at denne Sag ubetydelig som den er, stiller den imod mig udviste Fremgangsmaade, lad mig sige i et — besynderligt Lys.

Det være langt fra mig, at misbillige den humane Fremgangsmaade, som i dette Tilfælde er bleven fulgt, (nuværende Politiassistent Madsen fungerede ikke ved denne Leilighed

som Politiinspekteur) men jeg vil benytte min Ret til her at sammenstille de tvende Forhold. Paa den ene Side en ung Mand af tvetydig Fortid, der, afhørt af vedkommende Politimyndighed, bekjender, at have stjaalet fra sin Principal — han arresteres ikke, han anholdes ikke engang, men faaer Valget imellem at reise udenlands, eller at vende tilbage til sin bestjaalne Principal, hvis denne maatte ville tage ham igjen, og dermed er den Sag ude.

Paa den anden Side staaer en Mand paa 63 Aar med en hæderlig Fortid, som i en lang Række af Aar har været kjendt af Store og Smaa i Indlandet, som af Store i Udlandet, og som paa sit Sted bemærket, heller ikke har været ganske ubekjendt for Politiet, i den Forstand vel at mærke, at han har haft Leilighed til at yde selve dette Politi som sit Fædreland og mangfoldige Medborgere Tjenester. Og han? Han afhøres ikke engang, paa Angivelse til en Politirapport af hans egne lønnede Folk, hverken af Anklager eller Domsmagt, men belægges uden videre med Arrest.

Bilag H.

(Aftryk efter „Dagstelegrafen".)

Defensor, Høiesteretsadvokat Henrichsen, som derefter tog Ordet i Overværelse af en talrig Kreds af Tilhørere, og som udførte sit Defensorat paa en saa indgaaende Maade, og med en saadan Varme og Følelse, at det næsten synes utænkeligt, at Baron Gedalia kan ønske at tage Ordet efter sin Defensor, begyndte sit Foredrag med at udtale, at Aktor gjerne uden at behøve at frygte for at komme i Strid med den formelle Korrekthed kunde have sagt, at Tiltalte er Baron i Stedet for, at han skal være det. Thi at han er Baron, er et notorisk Faktum, som ogsaa er erkjendt derved at han, da han udnævntes til Ridder af Dannebrog, kaldtes Baron, ligesom hans Datter, som Datter af en Adelig, er indskrevet i et adeligt Frøkenkloster. Defensor erindrede derefter om, hvorledes Gedalia oprindelig var opdraget i smaa Kaar og oplært til Haandværkssvend, men at hans Evner snart ledede hans Tilbøielighed i en anden Retning, og at disse Evner i Forbindelse med hans Energi og et ualmindelig hurtigt Blik, hurtig hævede den af ham etablerede Vexellerforretning til at blive maaske den Tids første Bankierforretning, der indførte nye Former for Omsætningen, som man i alt Fald herhjemme hidtil ikke havde kjendt, og hvortil der føltes Trang. At han nød Tillid og megen Agtelse, derom foreligger der mange hædrende Vidnesbyrd, ikke blot i de mange Ordener. han har modtaget, men ogsaa i det Antal hædrende Skrivelser, der ere fremlagte under Sagen, saavel fra Medlemmer af den danske Regjering som fra udenlandske Magters Gesandter. Havde han i sin Tid slaaet sig tilfreds med at være en anset Bankier, vilde han sandsynligvis nu have været en meget rig

Mand, thi Krisen i 1857, der, som slige Begivenheder altid pleie, feiede al Svindel til Side, lod ham staa urokket, og da hans i London etablerede Søn nogle Aar efter led et Tab af ca. 500,000 Kr., var det ham ved sine Forbindelser og Kredit let at dække dette Tab. Men Gedalia havde ikke været taknemlig for sin Lykke som Bankier, men havde villet være stor ogsaa paa andre Omraader, og bl. a. fandt han det uheldigt, at Danmark med Hensyn til Bygning af Jernbaner og Broer skulde henvende sig til Fremmede, hvorfor han yderligere fristede Lykken ved ogsaa at indlade sig paa den Art Foretagender, men hans Mangel paa Evne til at bedømme disse Forhold og Personerne i Forbindelse med de uheldige Konjunkturer bevirkede, at han tabte alt, hvad han eiede, saa at han i Foraaret 1875 maatte opgive sit Bo. Han søgte da at komme frem i Udlandet, men da han ikke kunde finde sig i Forholdene der, vendte han samme Efteraar tilbage hertil, og da viste det sig virkelig, at om han end havde mange imod sig, vare dog de fremkomne Ytringer om, at et stort Antal Medborgere havde Godhed for og Tillid til ham, sande, thi trods det, at han stod med tomme Hænder, fik han paa sin Henvendelse strax en pekuniær Assistance af ca. 30,000 Kr. af flere ansete Mænd, uden at disse havde nogen anden Udsigt til at faa deres Penge igjen, end den Garanti, Gedalias Person og Karakter frembød for dem. Efter dette storartede Bevis kunde Taleren ikke ret forstaa, at man under Sagen har villet fremstille Forholdet som værende det stik modsatte. Han maatte, forinden han gik ind paa selve Sagen, først fremhæve en Ejendommelighed hos Gedalia, som han helst vilde have fremført, naar denne ikke havde været tilstede, da han forud var paa det Rene med, at Gedalia ikke vilde underskrive, hvad han vilde anføre. Taleren havde allerede fremhævet, at Gedalias oprindelige Lykke tildels skyldtes hans ualmindelig hurtige Blik, men hans Forstand, der havde et sundt, naturligt og rigtigt Blik i finansielle Sager, arbeidede lige saa rastløs med andre Problemer. og naar der i disse ingen positive Tal forelaa, havde han ingen Regulator og saa løb hans Tanker vild med ham. Dertil kommer, at han har en sjælden livlig Indbildningskraft, som lader ham skabe Fakta og Situationer netop saaledes. som han i Øieblikket har Brug for dem. Stiller man saaledes et Spørgsmaal til Gedalia, er det umuligt at faa ham til at tie, indtil man er færdig med sit Spørgsmaal. Han svarer strax paa, hvad han antager, man vil spørge om, saa at Svaret ofte bliver meningsløst, ligesom hans hele Optræden er præget af Konfusion og intellektuel

Stundesløshed. Det var Talerens Overbevisning, at Sigtelserne under Sagen for en meget væsentlig Grad have været paavirkede af disse Kjendsgjeringer, disse Mangler, som ikke lade sig konstatere ved Lægeattest, men som Taleren efter sit nøie Kjendskab til Tiltalte dog havde anset for sin Pligt at fremsætte, og han troede ikke, at der vilde findes ret mange, der kjendte Tiltalte, som ikke vilde underskrive denne hans Dom. Taleren fremhævede derefter den eiendommelige Maade, hvorpaa Sagen var kommen frem, idet den er bygget paa Angivelser af Gedalias eget Kontorpersonale, som i Aar og Dag i hans egen Forretning have ligget paa Lur efter, hvad der kunde lægges ham til Last, som have gjort deres Bedste for at lede ham paa Vildspor, ja endog positivt have hindret ham i at rette de Feil, der nu ved deres eget Angiveri lægges ham til Last. Taleren tror, at det kan dokumenteres, at denne Liggen paa Lur gaar tilbage til den 14de December 1877, thi det var den Dag, Uordenen af 175 Kr. fandt Sted, og Tiltaltes Bogholder, Hundrup har lige fra den Dag gjemt de 2 Regninger vedrørende Tiltaltes private Forhold, som staa i Forbindelse med denne Sag, og som ellers vare uden al Interesse for Hundrup. Det er fremdeles oplyst, at et Par af Personalet, Mægler Johansen og Edvard Ruben, vare den Tiltaltes personlige Uvenner, idet der mellem dem og ham umiddelbart før denne Sag begyndte, verserede en Injuriesag, medens de to andre af Personalet, Bogholderne Kentzler og Hundrup, have ledet Fru Otto til at klage, og strax, da Gedalia var bleven arresteret, havde været parate til at overtage Forretningen. Dels maatte der derfor vist sættes et stort „men" foran Spørgsmaalet, om disse ved deres Optræden mod Gedalia havde handlet i Sandhedens Interesse. Hvad nu Gedalias Forhold i Almindelighed angik, da er det vist, at da han efter sit Ophold i Udlandet vendte tilbage sidst i 1875, var det hans Lyst og Haab at kunne paabegynde en ny Forretning, hvorved han ogsaa ventede at kunne skaffe sine gamle Kreditorer nogen Opreisning. Han troede, at naar han tog fat under sit eget kjendte Navn og holdt sig til, hvad han forstod sig paa, skulde han nok en Gang endnu komme frem, og naar dette desuagtet ikke er sket, skyldes dette høist sandsynligt de da indtraadte særdeles uheldige Aar, i hvilke man oplevede, at flere Bankinstituter, som vi ansaa for grundmurede, vare meget nær ved at gaa samme Vei som hans, og netop, da Tiderne begyndte at blive bedre, maatte han stanse. Havde Fru Otto ikke, ledet af hans Bogholdere, stanset hans Virksomhed, vilde hun maaske nu have hele sin Kapital sikret, thi Fortjenesten for Vexellerere og Mæglere have siden da

været saa enorm, at Totalbeløbet for tjent Kurtage endog siges at have udgjort mellem 2 og 3 Million Kroner. Det var altsaa ikke uden gode Forventninger, at den Tiltalte var begyndt, og selv Taleren, der var Kurator i hans gamle Bo og fra først af havde været mistrøstet ved at høre ham tale om nye Planer, havde, efter at have set Folks Tillid til ham, idet de laante ham, Fallenten, 30.000 Kr., været glad paa hans Vegne. Det gjaldt imidlertid om at sikre de 30,000 Kr. overfor de gamle Kreditorer — en Vanskelighed, der saa ofte hindrede Fallenten i at komme frem igjen — thi om Akkord kunde der ikke være Tale, da det ikke var muligt at bedømme Status i det gamle Bo, som havde vedtaget at fuldføre de begyndte Baneanlæg. Han kunde have handlet i en Andens Navn, men det vilde have været ham meget ubehageligt, thi han stolede netop paa sit eget Navn. Derfor valgte han den meget fornuftige Vei at søge at faa oprettet et Interessentskab, hvori en Anden bragte Kapitalen, men hvor hans Navn dog traadte frem og hvorigjennem han tillige kunde finde Ly for de 30,000 Kr., der vare laante ham personlig. Naar Aktor har talt om, at Kontrakten lød paa, at der af Abrahamsen skulde indskydes 70,000 Kr., for at glimre dermed, saa ved Taleren ikke overfor hvem, thi det kom slet ikke frem (Nellemann: Thinglæsningen), ja det havde han ikke glemt, men Konfirmationen paa Kontrakten paabød kun Thinglæsning med Hensyn til nogle enkelte Bestemmelser, ikke med Hensyn til de 70,000 Kr., som derfor ikke heller findes omtalt i Thinglæsningslisten, saa at man ikke der har kunnet glimre med dette Tal. Efter Kontrakten skulde den Tiltalte Intet indskyde, men desuagtet indskød han adskilligt mere end Abrahamsen, nemlig de ham laante 30,000 Kr., som imidlertid af Hensyn til Fallitten ikke i Bøgerne bleve opførte som ham tilhørende, men bleve stukne ind som Laan. der vare ydede Firmaet. Deri stak Hemmeligheden. Man vil maaske fra en meget stræng korrekt Side kunne sige, at dette er urigtigt, men Verden er nu en Gang saaledes, og de Mænd, der have givet ham de 30,000 Kr., havde ikke villet hjælpe hans gamle Kreditorer, og det var for at sikre sig herimod, at man havde truffet den nævnte Ordning, som svarer til, hvad mangen hæderlig Handelsmand ved hæderlige Sagførers Bistand tidligere have foretaget sig i lignende Øiemed, men som naturligvis ikke kunde forandre Forholdet mellem Interessenterne indbyrdes. Saa ubegribeligt det er, har den indankede Dom rent overset denne Side af Sagen og har ladet sig vildlede af en Erklæring fra de handelskyndige Mænd, der selvfølgelig paa et

Spørgsmaal om, hvorledes de 30,000 Kr. vare bogførte, maatte svare, som de gjorde. Den retskyndige Dommer skulde imidlertid vide, at det, at et Beløb er indført i en Hovedbog, ikke danner nogen Skyldgrund, men kan være et Bevis for en Skyld, men at der først bliver Tale om Skyldgrund, naar Indførelsen har faaet en animus obligandi, men de Mænd, der have givet de 30,000 Kr., havde jo ikke forlangt at blive Firmaets Kreditorer; de havde faaet — og dermed vare de tilfredse — et Gjældsbevis fra Baron Gedalia personlig. Og havde de, støttende sig til, at de stode som Kreditorer i Firmaets Bøger, forlangt Penge af Firmaet, vilde dette ganske sikkert have forlangt at se deres Skyldnergrund, og naar de vare fremkomne med Gedalias personlige Obligationer, bedet dem gaa deres Vei. Defensor omtalte derefter Interessents Overgang til Fru Otto i Stedet for Abrahamsen og fandt det navnlig korrekt og nødvendigt, at Ordningen skete ved, at Abrahamsen udtraadte og Fru Otto indtraadte med samtidige Paategninger, thi i andet Fald havde der jo været et Tidspunkt, hvor Gedalias gamle Kreditorer kunde have faldet over Firmaet. Naar Fru Otto har sagt, at hun ikke behøvede at indskyde noget, var dette naturligvis urigtigt, thi hvad skulde Gedalia saa med hende? Af de af hende indskudte 32,000 Kr. var der efterhaanden udgaaet saa meget, at hun tilsidst kun havde ca. 20,000 Kr. indestaaende. Naar det var anført, at Gedalia vel ikke havde debiteret hende for Tab, men at dette dog var en god Snak, da han ikke havde fire Skilling, hvoraf han selv kunde dække Tab, var dette en fuldstændig Feiltagelse, thi han havde sin Driftskapital, de 30,000 Kr., saa at den trufne Ordning med Hensyn til Dækning af Tab havde sit store Gode, som Fru Otto og de, der vilde forsvare hende, ikke skulde glemme. Dette forklarer Gedalias Ytring: „naar hun faar sine Renter, har hun ikke noget at gjøre Vrøvl om". Det var derhos en daarlig Tale, naar det siges, at der ikke var aflagt hende Regnskab, thi hvorledes skulde et saadant fremkomme mellem Interessenter paa anden Maade end gjennem en Balance, og den fik hun, efter at den 1877 var opgjort, og hun havde af den kunnet se, at hun ikke var bleven debiteret for Tab. Men desuden havde hun naturligvis ogsaa faaet sine halvaars Kontokuranter ligesom Enhver, der har med et Bankfirma at gjøre. Taleren gjorde derefter Rede for den hende tillagte Rente, der havde været større end den, han selv beregnede sig, uagtet han havde været berettiget til samme Rentefod, og han paaviste derpaa, at Grunden til, at der i over et Aar ikke var opgjort Status, kun havde været

den, at Tiltalte ønskede, som alle andre, at opgjøre Status ved Kalenderaarets Udgang. Han blev imidlertid arresteret før Aarets Udgang, og Bogholderne brugte ikke Tiden til at gjøre Bøgerne op, men til at rapportere til Fru Otto og senere til Forhøret. Det er de samme Bogholdere, som gjennem Fru Ottos Mund klage over Bogholderiet, medens de handelskyndige Mænd udtale, at Skylden ikke kan hvile paa Tiltalte, der netop ikke er Bogholder af Fag. Som et Bevis paa Vederhæftigheden af disse Bogholdernes Ord anførte Defensor endvidere, at de havde forklaret, at Gedalia i Anledning af, at hun havde erklæret at ville udtræde af Firmaet, havde sagt, at hun ikke skulde faa en Stol at sidde paa, men Fru Otto har selv erklæret, at hun ikke vilde træde ud.

Idet Taleren derefter kom ind paa Sagens Enkeltheder angaaende Omsætningerne med „Løs", fremhævede han, at Personalet havde udtalt, at Omsætningerne, der skulde have været meget store, altid havde givet Tab, men saa kom de sagkyndige Mænds Erklæring, den upartiske Bedømmelse, der ikke var begrundet paa at smide en Mand ud af sin Virksomhnd og selv træde i Stedet. Den oplyste, at Omsætningerne altid havde givet Firmaet en passende, et Par Gange endog en ublu Avance. Forsøgte nu Bogholderne at bevise det modsatte, nei „for de Mænd, der kunde se, at vi ikke sige, hvad sandt er, bøie vi os". Taleren kunde ikke forstaa, at kyndige Mænd, hvor der som her ikke er Tale om et Skjøn, skulde have Lov til at udtale sig som sket af Bogholderne, og at deres Ord dog skulde staa til Troende. Iøvrigt hævdede han Lovligheden af, at den Tiltalte ved Omsætninger, der strax fandt deres Afslutning, har brugt fingerede Navne, ligesom Gedalia havde været berettiget til at disponere over et Beløb, der svarede til de af ham indskudte 30,000 Kr. Æren for Sigtelsen om, at dette ikke skulde være lovligt, tilkommer Kriminalretten, og Taleren androg paa en Udtalelse i modsat Retning af Høiesteret. Efter at han derpaa havde forsvaret den Tiltalte med Hensyn til de ham af Auguiot betroede 1500 Kr., gik han over til Sigtelserne om, at den Tiltalte skulde have tilvendt sig forskjellige mindre Beløb, og ogsaa under den Del af Sagen viste han, i hvilken Grad den Tiltaltes Personale ved alle de Midler, der have staaet til dets Raadighed, have søgt at skade ham, og hvorledes der er paaanket iøvrigt ubetydelige Uregelmæssigheder, som det havde været Bogholdernes, ikke den Tiltaltes Sag at afværge.

Han dvælede dernæst ved Sigtelsen for Falsk, fordi Gedalia havde med Fru Ottos Navn til d'Hrr. J. P. Suhr & Søn transporteret en Obligation, stor 2500 Kr., der af Overretsprokurator Juul med Udenrigsminister, Baron Rosenørn-Lehn som Kautionist og Selvskyldner var udstedt til Dr. Gert Winther og af denne atter var transporteret til Fru Otto. Han henholdt sig til, hvad Kriminalretten derom havde anført. Fru Otto, der selv har bragt Sagen frem, har maattet erkjende, at hun ikke vilde have havt noget imod, da han forlangte Obligationen udleveret, at meddele denne en Transport; men endog afset herfra, maatte Gedalia i hele Situationen og i Overleveringen til ham af Obligationen se en ligefrem Bemyndigelse til at foretage med den, hvad han fandt nødvendig til Inkassation af Kapital og Renter. Selv en Sagfører vilde i et saadant Tilfælde ikke føle sin Samvittighed betynget ved at underskrive en andens Navn, da det er en fuldstændig Formsag, hvem der skriver Navnet, naar det er givet, at dette skal til, og naar Underskriften skeer i Paagjældendes egen Interesse. Taleren kunde derfor ikke forstaa Aktors stærke Betænkeligheder om en saadan Adfærd, om det end er sandt, at forsigtige Mænd ikke — Taleren heller ikke — vilde have handlet, som Gedalia har gjort, vel ikke af Frygt for at komme i Kollision med Straffeloven, men af Hensyn til de civilretlige Vanskeligheder, som deraf kunde opstaa, medens man paa den anden Side godt kunde forstaa, at Gedalia ikke vilde forhale Afgjørelsen. Han har heller ikke gjort Fru Otto nogen Fortræd ved sin Underskrift, idet han straks lod Beløbet komme hende til Gode i Bøgerne, og naar han ikke lod det komme hende til Gode paa den Maade, hun ønskede, nemlig ved at spekulere med dem, idet hun jo vilde have kjøbt Papirer, som han dog vistnok skulde have kjøbt, var det, fordi han forudsaa, at hun i en nær Fremtid vilde komme til at bruge Kontanter. Hun havde løvrigt længe, før hun klagede over Gedalias Adfærd, uddraget de 2500 Kr., og det, at hun saa længe forholdt sig rolig, viste, at hun forstod Forholdet og kjendte dets sande Karakter. Men Hensyn endelig til Sigtelsen for, at Gedalia havde benyttet tidligere kasserede Obligationsstempler ved at overskrive den første Kassation, fremgik det af Vidnernes Forklaringer, at saadant ikke var sket i noget betydeligt Omfang. ligesom det fremgik af Tiltaltes Forklaring, at flere Mærker i Virkeligheden ikke have været benyttede, men kun af en Feiltagelse vare blevne paaklæbede Obligationer, idet Personalet havde overset, at man kan lade fremmede Obligationer ligge i 6 Uger efter deres Indførsel her i Landet ustemplede, saa at

Stempling kan undlades, hvis Obligationerne inden de 6 Uger atter føres ud af Landet I ethvert Fald viste Overretsprokurator Lassens Forklaring, at Gedalia ikke havde antaget, at hans Handling indeholdt noget strafbart, og da han fik at vide, at dette var Tilfældet, vilde han have fat paa Obligationerne, men da skete det atter, at Personalet sørgede for at hæmme hans Bestræbelser og dette for at bevirke, at en af ham begaaet Feil blev til en Forbrydelse, idet Hundrup gik til Fru Otto og formaaede hende til at lade være at udlevere Obligationerne til Gedalia, mod hvem de senere af Personalet bleve benyttede ved deres Angivelse. Tiltalte havde derhos bedet ham henlede Opmærksomheden paa, at det af Obligationerne fremgaar, at han ikke har villet skjule de gamle Numere. Det forekom Defensor, at hvor der er Tale om en Lov af saa positivt Indhold og med Bestemmelser af saa politiretligt Indhold som Loven om Stempling at udenlandske Obligationer, maa Vedkommendes Opfattelse af Lovens Indhold og Anvendelse kunne diskulpere ham. Stemplingen er i sin Tid af Ministeren i Rigsdagen ikke uden Føie betegnet som en Indførselstold. Loven overlader det til Paagjældende selv at foretage Stemplingen, der vel at mærke ikke sker ved Anførsel af et Navn, men blot af et Tal, saa at det virkelig ikke er sært, at Lægmænd ikke kunne indse, at en saadan Stempling skal være ensbetydende med en af det Offenlige foretagen Autorisation. Til Slutning ankede Defensor efter Tiltaltes Begjæring over, at der i sin Tid var blevet afsagt et Arrestdekret efter Forelæggelsen af selve Klagen uden den sig dertil knyttende Rapport, som den Tiltalte saaledes ikke fik Leilighed til at imødegaa. Han var selvfølgelig udelukket fra at gjøre en Tøddel Forandring i Bøgerne eller fra at skaffe Beviser bort, og at han ikke kunde indvirke paa sit Personale, maatte Dommeren paa Forhaand vide, da han havde faaet hele dette opgivet som Vidner mod sig, og havde Forhørsdommeren ved en Henvendelse til de sagkyndige Mænd skaffet sig Oplysning om, hvorledes det i Virkeligheden forholdt sig med den Del af Sigtelsen, der ret egentlig gav den sit Relief, nemlig den store Svindel, der i Ly af Navnet „Løs“ skulde være foregaaet, stod det høist tvivlsomt for Taleren, om Dommeren vilde have gjort noget videre ud af hele Sagen. Uagtet vi alle ganske vist skulle være lige for Loven, maa det dog ikke overses, at Dommeren kunde indse, at Afsigelsen af et Arrestdekret vilde være ødelæggende for en Mand i Gedalias Stilling, medens han kunde have holdt ham under Anholdelse i 3 Dage og i den Tid have indhentet Oplysninger. Dommeren har vistnok efter Gedalias

Forklaring troet, at han vilde lyve sig fra det, men Taleren tror ikke, at Gedalia har villet skjule noget, thi han vidste i Virkeligheden ikke noget, hvilket navnlig gjælder om Forholdet til „Løs“. Han skulde derfor henstille, at det udtales i Høiesteretsdommen, at Arrestdekretet ikke burde have været afsagt. Han paastod derhos principaliter Frifindelse, subsidiært at Tiltalte anses med den mildeste Straf.

Efter nogle korte Bemærkninger af Aktor, udtalte Defensor sig paa følgende Maade:

Han fastholdt, at Personalet fra December 1877 havde passet op, thi fra den Tid gjemte Hundrup 2 af Gedalias private Kvitteringer, som han ingen Interesse kunde have for. Han modsagde, at det af Sagen fremgik, at de 30,000 Kr. først vare betalte, efter at Firmaet var dannet, og han fastholdt tværtimod det modsatte. Endvidere hævdede han som den rette sin Opfattelse af Firmaets Forhold til Laangiverne af de 30,000 Kr., og til Slutning udtalte han, at han ikke igaar troede at have talt om en mellem Gedalia paa den ene Side og d'Hrr. Johansen og Ruben paa den anden Side verserende Injuriesag — over hvilket Udtryk Ruben i en Skrivelse til ham havde besværet sig — men om at der mellem Parterne verserede et Injuriemellemværende.

Trykfejl.

Side 33,	Linie 1	f. o.	»og« udgaaer.		
— 54,	— 1	f. n.	mod mig,	læs:	med mig.
— 81,	— 6	f. n.	forsvare sig,	-	forvare sig.
— 93,	— 2	f. n.	188 Kroner,	-	100 Kroner.